

2011. évi törvény

a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

Az Országgyűlés, a lakosság biztonságának és biztonságérzetének növelése céljából, a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának fokozása, a katasztrófavédelmi szervezetrendszer erősítése, a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességének növelése érdekében a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

Általános szabályok

1. §

(1) A katasztrófák megelőzése és az ellenük való védekezés (a továbbiakban: katasztrófavédelem) nemzeti ügy. A védekezés egységes irányítása állami feladat.

(2) Minden állampolgárnak, illetve személynek joga van arra, hogy megismerje a környezetében lévő katasztrófaveszélyt, elsajátítsa az irányadó védekezési szabályokat, továbbá joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.

2. §

(1) A védekezést és a következmények felszámolását az erre a célra létrehozott szervek és a különböző védekezési rendszerek működésének összehangolásával, valamint a polgári védelmi szervezetek, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a gazdálkodó szervezetek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek és az állampolgárok, továbbá az állami meteorológiai szolgálat, az állami mentőszolgálat, az egészségügyi államigazgatási szerv, az önkéntesen részt vevő társadalmi szervezetek, valamint a civil és az erre a célra létrehozott köztisztviselők, továbbá a nem természeti katasztrófák esetén annak okozója és előidézője, az állami szervek és az önkormányzatok (a továbbiakban együtt: katasztrófavédelemben részt vevők) bevonásával, illetve közreműködésével kell biztosítani.

(2) A katasztrófavédelemben részt vevők feladataikat - ha jogszabály másként nem rendelkezik - e törvény alapján, illetőleg a polgári védelmi kötelezettség keretében látják el.

Értelmező rendelkezések

3. §

E törvény alkalmazásában:

1. *Belső védelmi terv*: a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulásának megelőzését, a balesetek elhárítását, következményeinek mérséklését szolgáló intézkedések megtételét, az értesítési, riasztási, felkészítési feladatok veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményen belüli végrehajtásának rendjét, feltételeit szabályozó üzemeltetői okmány.

2. *Biztonsági elemzés*: az üzemeltető által készített dokumentum, amely tartalmazza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetőjének a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére vonatkozó általános célkitűzéseit, továbbá annak az irányítási,

vezetési és műszaki eszközrendszernek a bemutatását, amely biztosítja mind az ember, mind a környezet magas szintű védelmét, valamint annak bizonyítását, hogy az üzemeltető a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyeket azonosította, és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kockázatát elemezte és értékelte. A dokumentumnak elegendő információt kell szolgáltatnia a hatósági döntés kialakításához. A biztonsági elemzésben rögzített feladatoknak és intézkedéseknek arányosnak kell lenni a biztonsági elemzésben leírt veszélyeztetéssel.

3. *Biztonsági jelentés*: az üzemeltető által készített dokumentum, amely annak bizonyítására szolgál, hogy rendelkezik a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteket megelőző politikával és az annak végrehajtását szolgáló biztonsági irányítási rendszerrel, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyeket azonosította, és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kockázatát elemezte és értékelte, a megelőzésükre a szükséges intézkedéseket megtette, kellő mértékű a létesítményeinek biztonsága, megbízhatósága. Rendelkezik működőképes belső védelmi tervvel. A jelentésnek elegendő információt kell szolgáltatnia a külső védelmi tervek elkészítéséhez és a hatósági döntés kialakításához.

4. *Dominóhatás*: a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben bekövetkező olyan baleset, amely a közelben lévő más, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre áttérjedve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek valószínűségét és lehetőségét megnöveli vagy a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következményeit súlyosbítja.

5. *Katasztrófa*: a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetve e helyzet kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeiket, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

6. *Katasztrófasegély*: a katasztrófák következményeinek felszámolása érdekében a katasztrófa sújtotta területen az alapvető életfeltételeknek a központi költségvetésben létrehozott tartalékából történő biztosítása.

7. *Katasztrófa károsító hatása által érintett terület*: az a terület, ahol a katasztrófa károsító hatása érvényesül.

8. *Katasztrófavédelem*: a különböző katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összessége, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, a károsító hatásuk csökkentését, a lakosság élet- és anyagi javainak védelmét, a katasztrófa sújtotta területen az alapvető életfeltételek biztosítását, valamint a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

9. *Katasztrófaveszély*: az Alaptörvény 52. Cikkében meghatározott veszélyhelyzetet megelőző olyan folyamat vagy állapot, amelynek következményeként okszerűen lehet számolni a katasztrófa bekövetkezésének valószínűségével, és amely ezáltal veszélyezteti az emberi egészséget, környezetet, az élet- és vagyonbiztonságot.

10. *Katasztrófaveszélyes tevékenység*: olyan emberi cselekvés vagy mulasztás, amely katasztrófát vagy annak közvetlen veszélyét idézheti elő.

11. *Kockázat*: egy adott területen adott időtartamon belül vagy meghatározott körülmények között jelentkező egészség-, illetve környezetkárosító hatás valószínűsége.

12. *Közbiztonsági referens*: a polgármester katasztrófák elleni védekezésre való felkészülési, a védekezési, a helyreállítás szakmai feladataiban, továbbá a rendvédelmi és honvédelmi

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

feladataiban közreműködő, köztisztviselői jogviszonyban álló, e feladat ellátására a polgármester által határozatban kijelölt, a települési polgári védelmi parancsnokságba, vagy a települési megalakított polgári védelmi szervezetek vezetésébe beosztott és e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott végzettséggel rendelkező személy.

13. *Külső védelmi terv*: a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében a végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó terv.

14. *Küszöbérték alatti üzem*: egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület, ahol e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti alsó küszöbérték negyedét meghaladó, de az alsó küszöbértéket el nem érő mennyiségben van jelen, valamint a külön jogszabályban meghatározott kiemelten kezelendő létesítmények.

15. *Lakossági riasztó rendszer*: a központi katasztrófavédelmi szerv, illetve területi szervei kezelésében lévő lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató, viharjelző rendszerek és ezek működésével szorosan összefüggő eszközök, berendezések összessége, amely lehet:

a) *lakossági riasztó végpont*: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a külön jogszabályokban előírt hangképek (légi-, katasztrófa-, riadó feloldása-, morgató jelzés) lesugárzására.

b) *lakossági riasztó-tájékoztató végpont*: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a lakossági riasztó végponttal szemben támasztott követelményeken túlmenően élőbeszéd, vagy előre tárolt üzenet lesugárzására is.

c) *viharjelző végpont*: a lakosság tájékoztatását szolgáló (a vihar veszélyét előre jelző) olyan eszköz, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási szintnek megfelelő vizuális jelzés leadására alkalmas.

d) *speciális végpont*: minden olyan eszköz, berendezés, amely az a)-c) pontokban felsorolt eszközök működéséhez, működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges (vezérlő központ, átjátszó állomás, monitoring végpont, adatátviteli központ).

16. *Megelőzés*: minden olyan tevékenység vagy előírás alkalmazása, amely a katasztrófát előidéző okokat megszünteti vagy minimálisra csökkenti, a károsító hatás valószínűségét a lehető legkisebbre korlátozza.

17. *Nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás*: külföldi államoknak az EU-hoz, ENSZ-hez, a NATO-hoz, vagy közvetlenül a Kormányhoz intézett, illetve regionális vagy határmenti egyezmények alapján kibocsátott nemzetközi segítségkérése nyomán a mentéshez és a katasztrófa következményeinek a felszámolásához átadott anyagok és információk átadása, illetve kiküldött eszközök és mentő csapatok biztosítása.

18. *Nemzetközi katasztrófa-segítségkérés*: a magyar Kormánynak az EU-hoz, ENSZ-hez, NATO-hoz, illetve regionális vagy határmenti egyezmények alapján kibocsátott nemzetközi segítségkérése, amelyben a hazai veszélyhelyzet vagy katasztrófa következményeinek a felszámolásához anyagokat, információkat, eszközöket, vagy mentő csapatokat kér és fogad.

19. *Önkéntes mentőszervezet*: az a különleges kiképzésű személyi állománnyal rendelkező, speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, polgári védelmi feladatok ellátására, valamint emberi élet mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződés.

20. *Polgári szerv*: az államigazgatási szervek és az önkormányzati szervek, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek kivételével valamennyi jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet és gazdálkodó szervezet.

21. *Polgári védelem*: olyan összetársadalmi feladat-, eszköz- és intézkedési rendszer, amelynek célja katasztrófa, illetve fegyveres összeütközés esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint a lakosság felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

22. *Polgári védelmi kötelezettség*: személyes illetve gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség az emberi élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében.
23. *Polgári védelmi szervezet*: az a szervezet, amely önkéntes és köteles személyi állománya útján az e törvényben meghatározott, valamint fegyveres összeütközés idején végrehajtandó polgári védelmi feladatokat lát el;
24. *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos üzemzavar*: a veszélyes ipari anyagokkal foglalkozó üzemben a rendeltetésszerű működés során, vagy a technológiai folyamatokban bekövetkező olyan nem várt esemény, amely azonnali beavatkozást igényel és magában hordozza a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kialakulásának lehetőségét. az alábbi következmények egyikével jár:
- a) veszélyes anyaggal kapcsolatos tűz,
 - b) veszélyes anyaggal kapcsolatos robbanás,
 - c) mérgező, rákkeltő tulajdonságú veszélyes anyag kibocsátása,
 - d) oxidáló, tűz- vagy környezetre veszélyes tulajdonságú veszélyes anyag kikerülése legalább 1 m³ mennyiségben,
 - e) olyan üzemeltetés körébe tartozó esemény, amely veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény leállítását okozta.
25. *Súlyos káresemény elhárítási terv*: a küszöbérték alatti veszélyes üzem üzemeltetői okmánya, amely tartalmazza az üzem veszélyeztető hatásainak elemzését, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzését, elhárítását és hatásainak csökkentését szolgáló intézkedések végrehajtásának rendjét, feltételeit.
26. *Védendő adat*: az üzemeltető által meghatározott üzleti titok, és az üzem külső támadás elleni biztonságára vonatkozó lényeges adat.
27. *Üzemeltető*: bármely természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemet vagy veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményt működtet vagy alapszabály, alapító okirat, illetve szerződés alapján döntő befolyást gyakorol a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem működésére.
28. *Veszély*: valamely veszélyes anyag természetes tulajdonsága vagy olyan körülmény, amely káros hatással lehet az emberi egészségre vagy a környezetre.
29. *Veszélyelhárítási terv*: az Alaptörvény 52. cikkében meghatározott veszélyhelyzet, valamint katasztrófaveszély időszakában végrehajtandó polgári védelmi feladatokat tartalmazó, központi, területi (fővárosi) és települési (a fővárosban kerületi) okmányrendszer.
30. *Veszélyes anyag*: e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott ismérveknek megfelelő anyag, keverék vagy készítmény, amely mint nyersanyag, termék, melléktermék, maradék vagy köztes termék van jelen, beleértve azokat az anyagokat is, amelyekről feltételezhető, hogy egy baleset bekövetkezésekor létrejöhetnek.
31. *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset*: olyan mértékű veszélyes anyag kibocsátásával, tűzzel vagy robbanással járó, veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos üzemzavar, amely a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem működése során befolyásolhatatlan folyamatként megy végbe és amely az üzemen belül, vagy azon kívül közvetlenül vagy lassan hatóan súlyosan veszélyezteteti vagy károsítja az emberi egészséget, illetve a környezetet.
32. *Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem*: egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület egésze, ahol egy vagy több veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben – ideértve a közös vagy kapcsolódó infrastruktúrát is – veszélyes anyagok vannak jelen a törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott küszöbértéket elérő mennyiségben (tekintet nélkül az üzem tevékenységének ipari, mezőgazdasági vagy egyéb besorolására), valamint a küszöbérték alatti üzem.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

33. *Veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény:* olyan, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területén lévő technológiai vagy termelés-szervezési okokból elkülönülő területrészt, ahol egy vagy több berendezésben (technológiai rendszerben) veszélyes anyagok előállítása, felhasználása, szállítása vagy tárolása történik. Magában foglal minden olyan felszerelést, szerkezetet, csővezeték, gépi berendezést, eszközt, iparvágányt, kikötőt, a létesítményt szolgáló rakpartot, kikötőgátat, raktárt vagy hasonló – úszó vagy egyéb – felépítményt, amely a létesítmény működéséhez szükséges.

34. *Veszélyességi övezet:* a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos ipari baleset lehetséges következményeinek csökkentése érdekében a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem környezetében a hatóság által kijelölt, az egyéni sérülés kockázatához igazodó terület.

35. *Veszélyes tevékenység:* olyan ipari, biológiai (mezőgazdasági), kémiai eljárások felhasználásával végzett tevékenység, amely ellenőrizhetetlenné válása esetén tömeges méretekben veszélyeztet, illetve károsítja az emberi egészséget, a környezetet, az élet- és vagyonbiztonságot.

A törvény alkalmazási köre

4. §

(1) E törvényt kell alkalmazni Magyarország területén katasztrófa megelőzése érdekében, Magyarország területén végzett katasztrófaveszélyes tevékenységre, veszélyhelyzetben, katasztrófaveszély esetén, továbbá akkor, ha a katasztrófa károsító hatása ellen Magyarország területén védekezés szükséges (beleértve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezést is).

(2) A törvény IV. fejezetének hatálya kiterjed a Magyarország területén működő, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre és veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményekre, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésében, az ellenük való védekezésben érintett közigazgatási szervekre és gazdálkodó szervezetekre, helyi önkormányzatokra, természetes személyekre.

(3) A törvény IV. fejezetének hatálya nem terjed ki:

a) az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 1. § (1) bekezdésében az atomenergia alkalmazásával összefüggésben meghatározott tevékenységekre, jogosultságokra és kötelezettségekre,

b) a veszélyes anyagoknak a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeken kívüli közúti, vasúti, légi vagy vízi szállítására,

c) a hulladéklerakókra, kivéve az ásványi nyersanyagok kitermeléséből származó hulladékok, meddő feldolgozására szolgáló létesítményeket (beleértve a derítő- és ülepítőmedencét is), ahol a külön jogszabályban meghatározott küszöbértéket elérő mennyiségű veszélyes anyag van jelen, különösen abban az esetben, ha a tevékenység a hulladékok vegyi és termikus feldolgozásával jár együtt,

d) a katonai célból üzemeltetett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményekre.

(4) Ez a törvény nem érinti a Magyar Honvédség vezetési-irányítási rendszerére, valamint a katonai függelmi viszonyokra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

II. Fejezet

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS IRÁNYÍTÁSA

A Kormány feladatai

5. §

A Kormány a katasztrófavédelem megszervezése és irányítása érdekében:

- a) megszervezi a katasztrófák elleni védekezés irányítását és a végrehajtás összehangolását, a tervezés kormány szintű feladatainak végrehajtását, a katasztrófák következményeinek felszámolására való felkészülés, a megelőzés és a végrehajtás feladatainak tárcák közötti koordinációját, e koordináció érdekében létrehozza a Kormányzati Koordinációs Bizottságot, meghatározza annak – e törvényben foglalt feladat- és hatásköre figyelembevételével – eljárási szabályait, jóváhagyja szervezeti és működési rendjét,
- b) meghatározza a Kormány tagjainak és a védekezésben érintett állami szerveknek a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatait,
- c) megköti a katasztrófákkal kapcsolatos kölcsönös tájékoztatásra és segítségnyújtásra, valamint a megelőzés területén történő együttműködésre irányuló nemzetközi egyezményeket,
- d) összehangolja a katasztrófavédelemmel összefüggő oktatási, képzési, tudományos kutatási és műszaki fejlesztési tevékenységet,
- e) létrehozza az országos katasztrófavédelmi információs rendszert,
- f) kihirdetésre előkészíti a veszélyhelyzet idején bevezetésre kerülő rendeletek tervezeteit, és megküldi azokat a végrehajtásért felelős személyeknek és szervezeteknek,
- g) az éves költségvetésben javasolja a hazai és a nemzetközi segítségnyújtásra fordítható előirányzat mértékét,
- h) gondoskodik a központi költségvetési tervezés keretében a katasztrófavédelem működésének és fejlesztésének pénzügyi feltételeiről.

6. §

A Kormány a katasztrófavédelem irányítása során:

- a) dönt a védekezéshez szükséges külföldi (nemzetközi) segítség igénybeviteléről,
- b) dönt a külföldi állam részére történő segítségnyújtásról,
- c) gondoskodik a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásáról,
- d) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter javaslatára meghatározza a polgári védelmi szervezetek összlétszámát.

7. §

Katasztrófaveszély vagy katasztrófa esetén a Kormány az Országgyűlés és a köztársasági elnök tájékoztatása mellett:

- a) elrendelheti a polgári védelmi szervezetek egyidejű alkalmazását,
- b) intézkedik a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek bevonásáról.

Kormányzati Koordinációs Bizottság

8. §

A Kormányzati Koordinációs Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) a védekezésre való felkészülésben és a megelőzésben kialakítja és érvényesíti a Kormány katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítése során a felkészülés, valamint a védekezés egységes követelményeit.

9. §

A Bizottság a védekezés irányítása területén:

- a) összehangolja a megyei, a fővárosi védelmi bizottság elnöke, valamint a védekezésben részt vevő szervek katasztrófák elleni védelmi tevékenységét,
- b) összehangolja a miniszterek és az államigazgatási szervek védekezéssel kapcsolatos tevékenységét,
- c) a 4. § (4) bekezdésében foglaltak figyelembe vételével összehangolja a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek védekezési tevékenységét.

10. §

A Bizottság vezetője a katasztrófavédelem megvalósításáért felelős központi szerv vezetőjének a javaslatára kezdeményezi a Kormánytól a védekezéshez, illetve a katasztrófaveszély elhárításához szükséges nemzetközi segítség igénybevételét, illetve összehangolja a védekezésben részt vevő magyar és külföldi szervek és szervezetek tevékenységét.

11. §

A katasztrófaveszély elhárítására, illetve a katasztrófa elleni védekezés során – a következmények felszámolása érdekében – Operatív Törzs működik. A katasztrófavédelem irányítása a kormányzati szervek közreműködésével valósul meg.

A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter feladatai

12. §

(1) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter felelős az irányítása alá tartozó katasztrófavédelmi szervezetek működtetéséért.

(2) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter

- a) kinevezi, illetve felmenti a közvetlen irányítása alá tartozó központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjét,
- b) gyakorolja a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője felett a munkáltatói jogokat,
- c) a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének javaslatára kinevezi, illetve felmenti a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének helyetteseit, a területi katasztrófavédelmi szervek vezetőit, valamint a külön jogszabályban meghatározott katasztrófavédelmi szervek vezetőit,
- d) a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője javaslatára jóváhagyja a központi katasztrófavédelmi szerv szervezeti és működési szabályzatát,
- e) dönt az irányítása alá tartozó, a katasztrófavédelem végrehajtását végző területi szervek létrehozásáról és megszüntetéséről,
- f) elrendeli a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett a polgári védelmi szervezetek részleges alkalmazását,
- g) szabályozza az irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek katasztrófavédelmi feladatait,
- h) dönt az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra hatáskörébe utalt előirányzat felhasználásáról,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- i)* felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló központi polgári védelmi szervezet létrehozásáért,
- j)* évente jelentést készít az Országgyűlésnek és a Kormánynak a főbb természeti csapásokra és az ember okozta katasztrófákra kiterjedő kockázatelemzésekről, a katasztrófák elleni védekezésre történő felkészülés helyzetéről, illetve a védekezésről,
- k)* gondoskodik a polgári veszélyhelyzeti tervezés (a továbbiakban: NATO CEP) polgári védelmi és katasztrófavédelmi feladatainak hazai koordinálásáról és végrehajtásáról, melynek érdekében biztosítja a képviseletet a NATO Polgári Veszélyhelyzeti Tervezési Bizottságban (a továbbiakban: NATO CEPC), ellátja a NATO CEPC polgári védelmi és katasztrófavédelmi szerveivel való kapcsolattartást,
- l)* gondoskodik az EU polgári védelmi tevékenységének hazai koordinálásáról és végrehajtásáról. Ennek keretében biztosítja a kapcsolattartást és a képviseletet az EU intézményeiben,
- m)* részt vesz a nemzetközi segítségnyújtásban,
- n)* felelős a kritikus infrastruktúrák védelméért.

A központi államigazgatási szerv vezetőjének feladatai

13. §

A központi államigazgatási szerv vezetője felelős az ágazati feladatkörébe tartozó terület katasztrófavédelmével kapcsolatos tervező, szervező, irányító tevékenységéért. Ennek keretében:

- a)* megállapítja az ágazati tevékenységgel összefüggő adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési kötelezettségeket, és végzi az érvényesítésükhöz szükséges szabályozási és jogalkalmazói feladatokat,
- b)* irányítja a megelőző védelmi feladatok ágazati végrehajtását,
- c)* az állami költségvetési tervezés rendszerében az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével meghatározza az ágazati katasztrófavédelmi rendszer és szervek működéséhez szükséges pénzügyi feltételeket,
- d)* végrehajtja a katasztrófavédelmi célú távközlési, informatikai, valamint ágazati mérő- és ellenőrző rendszerek egységes irányítási rendszerbe illeszkedő kialakítását és működtetését,
- e)* kijelöli az ágazat katasztrófavédelemben részt vevő szerveit és a katasztrófavédelemben bevonható gazdálkodó, valamint az önkéntesen jelentkező civil szervezetek közül, az állandó együttműködésre alkalmas és a helyi részvételnél átfogóbb tevékenységre is képes szervezeteket, meghatározza a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladataikat. Jogszabály alapján intézkedik felkészítésükre és a működési feltételeik megteremtésére.

A megyei, fővárosi és helyi védelmi bizottság feladatai

14. §

- (1) A megyei, a fővárosi, illetve a helyi védelmi bizottság az illetékességi területén összehangolja a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő szervek katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátását és az arra való felkészülést.
- (2) A felkészülés és a megelőzés megyei, fővárosi, illetve helyi szintű összehangolásával kapcsolatos feladatokat – illetékességi területén – a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004.évi CV. törvény szerinti védelmi bizottság a területi katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.

15. §

- (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság az illetékességi területén irányítja és összehangolja a helyi védelmi bizottságok, a polgármesterek katasztrófavédelmi feladatait.
- (2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság a felkészülés érdekében:
- a) összehangolja a katasztrófavédelemben érintett szervek jogszabályokban és szakmai irányelvekben meghatározott felkészülési feladatait,
 - b) irányítja a polgármester védelmi felkészülési tevékenységét,
 - c) irányítja a hatáskörébe tartozó katasztrófavédelmi tervező tevékenységet,
 - d) szervezi a települések (a kerületek) közötti kölcsönös segítségnyújtást, értesítést, riasztást és tájékoztatást,
 - e) gondoskodik más megyékkel és a fővárossal történő együttműködés, kölcsönös segélynyújtás feltételeinek biztosításáról,
 - f) szervezi a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek és a társadalmi szervezetek területi szintű együttműködését,
 - g) szervezi a lakosság és a védekezésben érintett szervezetek riasztásának és tájékoztatásának előkészítését és végrehajtását,
 - h) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek létrehozásáért,
 - i) felelős a védekezéshez szükséges vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.

A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének feladatai

16. §

- (1) A felkészülés és a megelőzés időszakában a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a bizottság döntésének megfelelően:
- a) biztosítja a katasztrófavédelemben érintett és hatáskörébe tartozó megyei és helyi szervezetek felkészítését, alkalmazhatóságát, részükre a felkészülés érdekében feladatot határoz meg,
 - b) biztosítja a társadalmi és a karitatív szervezetek részvételét a felkészülés feladataiban,
 - c) irányítja a megyei, fővárosi védelmi bizottság által szervezett, a katasztrófák elleni védekezésben érintett szervek, szervezetek gyakorlatait, ellenőrzi a felkészülés hatékonyságát,
 - d) felelős a riasztás, tájékoztatás előkészítéséért és végrehajtásáért, gondoskodik a lakosság és a polgári szervek riasztásához, tájékoztatásához szükséges eszközök működtetéséről,
 - e) a megyei, fővárosi védelmi bizottság ülésének napirendjére tűzi a védekezésben részt vevő szervek felkészültségéről szóló beszámolót,
 - f) az éves feladattervben meghatározza a polgármesterek felkészítésével kapcsolatos feladatokat,
 - g) kezdeményezheti kölcsönös segítségnyújtási tervek kidolgozását más megyékkel és a fővárossal kötött megállapodások alapján,
 - h) egyetértési jogot gyakorol a területi polgári védelmi szervezetek felépítésére, létszámára vonatkozó – a területileg illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv által tett – javaslatok felett,
 - i) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére felterjeszti az illetékességi területén lévő települések polgármestereinek a települések polgári védelmi besorolására vonatkozó javaslatait.
 - j) szervezi a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek, a társadalmi szervezetek, valamint a polgári védelmi szervezetek együttműködését;

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

k) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek megalakításáért;

l) felelős a vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a védelmi bizottság közreműködésével a védekezés irányítása terén:

a) szervezi a Kormány által meghatározott területi védekezési feladatok végrehajtását,

b) irányítja a védekezést, és kezdeményezi a Kormány hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét,

c) magához vonhatja a védekezés irányítását, ha a saját vagy az érintett polgármester helyzetértékelése szerint a katasztrófa elleni védekezés a helyi védelmi bizottság lehetőségét meghaladja, erről haladéktalanul értesíti a Bizottságot,

d) halasztást nem tűrő esetben, a helyben szokásos módon, átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges mértékben a veszélyeztetett területekről az állampolgárok kimenekítését, és erről a központi katasztrófavédelmi szerv útján haladéktalanul értesíti a Kormányt,

e) folyamatosan értékeli a kialakult helyzetet, a védekezés helyzetét, minderről jelentést tesz a miniszteri biztosnak és tájékoztatja a Bizottságot,

f) elrendeli a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter intézkedése alapján – vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával – a polgári védelmi szervezetek alkalmazását, erről egyidejűleg tájékoztatja a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjét,

g) összehangolja a lakosság és az anyagi javak kitelepítését, kimenekítését, befogadását, ellátását, továbbá a helyi védekezés megszervezését.

17. §

Ha a területi, illetve a helyi szintű védekezésben egyidejűleg több szerv együttműködése szükséges, a védekezés közvetlen irányításáért felelős vezetőt illetékségi területén a megyei, fővárosi vagy helyi védelmi bizottság elnöke, illetve a polgármester, több megye területét illetően a Kormány vagy bizottsága jelöli.

A helyi védelmi bizottság elnökének védekezéssel kapcsolatos feladatai

18. §

A helyi védelmi bizottság elnöke:

a) működési területén irányítja a védekezésben résztvevő szervek, szervezetek tevékenységét,

b) utasíthatja a védekezés irányítása során a védekezésben résztvevő szervezetek vezetőit a hatáskörükbe tartozó intézkedések megtételére,

c) intézkedik a védekezéshez igénybe vehető állomány és eszközök átcsoportosítására és bevonására.

A polgármester feladatai

19. §

A polgármester (a fővárosban a főpolgármester) az illetékségi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait, melyek végrehajtására – a területi katasztrófavédelmi szerv egyetértésével – rövid időtartamú közfoglalkoztatási támogatást igényelhet az erre a célra létrehozott költségvetési előirányzat terhére, a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(2) A polgármester a felkészülés és védekezés keretében:

- a) felelős a települési (a fővárosban kerületi) veszélyelhárítási tervek elkészítéséért, valamint a helyi lehetőségek figyelembevételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért,
- b) irányítja a védekezésre való felkészítést,
- c) gyakorolja polgári védelmi ügyekben az első fokú polgári védelmi hatósági jogkört,
- d) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi, illetve a területi, települési, kerületi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be,
- e) gondoskodik az illetékességi területen élő vagy tartózkodó személyek részére, a katasztrófaveszélyekről szóló, a magatartási szabályokat is tartalmazó tájékoztatásról,
- f) a polgári szervek részére elrendeli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítását és az alkalmazás feltételeinek biztosítását,
- g) biztosítja a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő, rendelkezésre bocsátott technikai berendezések működtetését,
- h) részt vesz a feladatainak ellátása érdekében, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek által szervezett felkészítéseken,
- i) a lakosság kitelepítésére és befogadására tervet készít,
- j) az illetékes területi katasztrófavédelmi szerv részére, a katasztrófavédelmi tervezéshez adatokat szolgáltat,
- k) határozattal kijelöli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladataiban közreműködő közbiztonsági referenst.

20. §

A polgármester a településen a védekezés során:

- a) irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet,
- b) halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti az illetékes területi katasztrófavédelmi szerv vezetőjét és a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét,
- c) szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, illetőleg befogadását és visszatelepítését,
- d) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását,
- e) elrendeli a megyei közgyűlés elnökének, a főpolgármesternek a rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását,
- f) együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában.

(2) A megyei, fővárosi és a helyi védelmi bizottság elnökei katasztrófavédelmi szakmai feladatait a 25. § (1) bekezdésében rögzített rendvédelmi szervek közreműködésével látja el.

A polgári szerv vezetője

21. §

Hatósági határozat alapján kijelölt polgári szerv vezetője felelős a szervezet védekezési feladatainak ellátásáért. Ennek keretében

- a) hatósági határozatban megjelölt, polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetet hoz létre, kijelöli a munkahelyi polgári védelmi

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

szervezet tagjait, és beosztásuk esetén gondoskodik a felkészítésükről, valamint a szervezet működtetéséről;

b) szervezi és irányítja az alkalmazottak polgári védelmi felkészítését;

c) gondoskodik a létfenntartáshoz nélkülözhetetlen anyagi javak (különösen élelmiszer-, víz-, gyógyszer-, takarmánykészletek, állatállomány) műszaki-technikai, valamint radiológiai, biológiai és vegyi megelőző védelméről;

d) működési területén kívül közreműködik a károk csökkentésében, valamint a mentéshez szükséges halaszthatatlan munkák végzésében;

e) gondoskodik az alkalmazottak védelmét szolgáló védőlétesítmények létrehozásáról, fenntartásáról, az egyéni védelmet szolgáló védőeszközök biztosításáról;

f) az illetékes helyi hivatásos katasztrófavédelmi szerv előzetes egyetértésével jóváhagyja a polgári szerv veszélyelhárítási tervét.

A katasztrófák elleni védekezésben közreműködő önkéntes szervezetek

22. §

(1) Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel kötött megállapodás alapján vesznek részt.

(2) Az önként jelentkező szervezetek és személyek alkalmasságának feltételeit a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, illetve a tevékenysége szerint illetékes miniszter határozza meg.

23. §

(1) Amennyiben különleges szakképzettség és speciális szakfelszerelések igénybevétele szükséges, az önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonását az illetékes területi katasztrófavédelmi szerv vezetője rendeli el.

(2) Veszélyhelyzetben az önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonását a a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője rendeli el, finanszírozása a katasztrófa-elhárítási céllelőirányzatból történik.

(3) Az önkéntes mentőszervezetek a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakmai irányítása mellett vesznek részt a katasztrófák hatásai elleni védekezésben és a kárelhárításban.

(4) Az önkéntesen segítséget nyújtó személyek az adott feladat végrehajtásáért felelős személy irányításával látják el a számukra meghatározott feladatot.

(5) A felkészülés időszakában felmerült költségek fedezetét a katasztrófavédelmi hozzájárulás bevétele biztosítja pályázat útján.

Egyéb rendelkezések

24. §

A megyei és a fővárosi védelmi bizottság elnöke és a polgármester a polgári védelmi feladatoknak e törvényben meghatározott irányítása és végrehajtása során a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (2) bekezdésében biztosított államigazgatási jogkörben jár el.

(2) A megyei és a fővárosi védelmi bizottság elnöke, a polgármester a polgári védelmi feladatait a megyei közgyűlés hivatalának, a főpolgármesteri hivatal, a polgármesteri hivatal,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

a védelmi bizottság munkacsoportjai és az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.

(3) A polgári védelmi feladatok ellátása érdekében a kormánytisztviselő, a köztisztviselő, és a közalkalmazott túlmunkára kötelezhető.

(4) A polgári védelmi kötelezettséget teljesítő vagy a katasztrófák elleni védekezésben e törvény alapján közreműködő részére a katasztrófavédelmi feladatok teljesítésével összefüggésben bekövetkezett balesete vagy betegsége esetén a társadalombiztosítási rendelkezések szerinti baleseti ellátás jár. A polgári védelmi kötelezettséggel összefüggő balesetnek minősül az is, ha a kötelezettséget teljesítő személy a kötelezettség teljesítésének helyére vagy onnan vissza, menet közben éri.

Általános jelzési és közreműködési kötelezettség

25. §

(1) Aki a katasztrófát vagy a katasztrófaveszélyt észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles bejelenteni azt a katasztrófavédelem hivatalos szerveinek, illetve az önkormányzati tűzoltóságnak és a polgármesteri hivatalnak.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv felhívására a természetes személyek, az állami és önkormányzati szervek, valamint a gazdálkodó szervezetek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek haladéktalanul, térítésmentesen kötelesek a védekezést elősegíteni

a) adat és egyéb információk közlésével,

b) közvetlen részvétellel,

c) a védekezés céljára alkalmas ingó és ingatlan dolog rendelkezésre bocsátásával, igénybevételének tűrésével.

26. §

(1) A lakossági riasztó rendszer elemeinek, végpontjainak idegen építményen történő elhelyezésénél törekedni kell elsődlegesen az állami, önkormányzati építményeken történő elhelyezésre. Amennyiben a magántulajdonú építménnyel szemben az állami, önkormányzati területen történő elhelyezés aránytalanul nagy költségráfordítást, illetve technológiai változást jelent, a lakossági riasztó rendszer magántulajdonú építményeken kerül elhelyezésre.

(2) A lakossági riasztó rendszer végpontjainak telepítése és üzemeltetése céljából a központi katasztrófavédelmi szerv, illetve területi szervei javára ingatlanon közérdekből szolgalmi jog alapítható. A szolgalom alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről az ingatlan tulajdonosával (vagyonkezelőjével, használójával) ajánlat megküldésével kell egyezség létrehozását megkísérelni. Megegyezés hiányában a szolgalom alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a központi katasztrófavédelmi szerv vagy területi szerve kérelmére a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve állapítja meg. A szolgalom alapítására irányuló eljárásra a kisajátítási eljárás szabályait kell alkalmazni. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 108. § és 171. §-ában, valamint az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 16. §-ának f) pontjában foglalt rendelkezések alkalmazása során azonos megítélés alá esik.

(3) A központi katasztrófavédelmi szerv, illetve területi szervei a szolgalmi jog alapján az idegen ingatlanon építményt építhet, távközlési és energetikai vezetékeket, mérő, vezérlő és egyéb speciális berendezéseket helyezhet el. A szolgalom alapján a központi katasztrófavédelmi szerv, illetve területi szervei jogosultak a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevételére, különösen ellenőrzés, javítás, karbantartás,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

kapacitásfenntartás- és bővítés, az üzemelés, a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

(4) Az idegen ingatlanon elhelyezett lakossági riasztó rendszer végpontjaival kapcsolatos üzemeltetési költség a központi katasztrófavédelmi szervet, illetve területi szerveit terheli.

(5) Az illetékes áramszolgáltatók a katasztrófák elleni védekezés támogatása érdekében külön díjazás nélkül biztosítják a lakossági riasztó rendszer végpontjainak energiavételezését. A lakossági riasztó rendszer végpontjait – a mindenkor érvényes szabványok és előírások betartása mellett – az áramszolgáltatói méretlen hálózatra kötelesek kötni.

(6) A lakossági riasztó rendszer végpontjainak listáját az áramszolgáltatók részére a központi katasztrófavédelmi szerv, illetve területi szervei jelen törvény hatálybalépésétől számított 60 naptári napon belül megküldik. A lakossági riasztó rendszer végpontjaiban bekövetkezett változást, az azt követő 72 órán belül kell megküldeni az áramszolgáltatók részére.

(7) Az áramszolgáltató külön kérésére évente egy alkalommal a központi katasztrófavédelmi szerv, illetve területi szervei az áramszolgáltató illetékességi területén telepített lakossági riasztó rendszer végpontjainak listájának megküldi.

III. Fejezet

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉSÉRT FELELŐS MINISZTER IRÁNYÍTÁSA ALÁ TARTOZÓ, A KATASZTRÓFAVÉDELEM VÉGREHAJTÁSÁT VÉGZŐ SZERVEK ÉS FELADATAIK

Hivatásos katasztrófavédelmi szervek

27. §

(1) A katasztrófavédelem megvalósításában résztvevő hivatásos katasztrófavédelmi szervek:

- a) központi szerv az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság,
- b) területi szervek a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok, a fővárosban a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság,
- c) helyi szervek a polgári védelmi kirendeltségek és a hivatásos tűzoltóságok.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szervek államigazgatási feladatot is ellátó rendvédelmi szervek, amelynek tagjai hivatásos állományúak, kormánytisztviselők, köztisztviselők és közalkalmazottak.

(3) A megyei, fővárosi igazgatóság költségvetési szerv, amely jogszabályban meghatározott ügyekben hatóságként jár el, ellátja a jogszabályokban és az ügyrendben részére meghatározott feladatokat, irányítja, ellenőrzi a hivatásos tűzoltóságokat, kirendeltségeket.

(4) A megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok ellátják az önkormányzati önkéntes, a létesítményi tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek közvetlen szakmai irányítását és felügyeletét.

A központi szerv

28. §

A központi katasztrófavédelmi szerv az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, amely önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv. A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője a főigazgató. A főigazgató az alárendeltjei, az önkormányzati önkéntes, a létesítményi tűzoltóságok, az önkéntes tűzoltó egyesületek szakmai feladatainak végrehajtása érdekében:

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- a) ellátja az ágazati jogszabályokban számára meghatározott feladatokat,
- b) meghatározza a polgári védelmi, a tűzvédelmi és műszaki mentési, a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezetek szakmai munkáját és tevékenységét,
- c) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányításával közreműködik a katasztrófák várható következményeinek megelőzésére és elhárítására vonatkozó tervezésben,
- d) kidolgozza a katasztrófavédelemmel összefüggő tervezési, szervezési, felkészítési szakmai elveket és követelményeket, végzi a lakosság mentésével kapcsolatos tervező, szervező feladatokat, vezeti alárendelt szervezeteinek a bekövetkezett események következményeinek felszámolására irányuló tevékenységét,
- e) részt vesz a katasztrófák megelőzésére és felszámolására irányuló nemzetközi együttműködésben,
- f) szükség esetén biztosítja a nemzetközi segítségnyújtásra kijelölt szervek rendelkezésre állását, illetve a külföldi állam katasztrófa sújtotta területeire történő kijuttatását, szervezi a nemzetközi katasztrófa segítségnyújtás gyakorlati végrehajtását, a szállítmányok továbbítását és folyamatos kapcsolatot tart a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel, e tevékenységbe bevonja a különböző karitatív szervezeteket, a Magyar Vöröskeresztet és azokat a nemzetközi karitatív szervezeteket vagy azok magyar tagozatait, amelyek erre előzetesen a központi katasztrófavédelmi szervvel megállapodást kötöttek,
- g) ellátja a hatáskörébe tartozó hatósági, szakhatósági és szakértői feladatokat,
- h) ellátja a polgári védelmi szervezetek létrehozásával és felkészítésével, ellátásával és alkalmazásával, valamint a lakosság és az anyagi javak mentésével összefüggő tervezési és szervezési feladatokat,
- i) részt vesz a polgári védelemre és katasztrófavédelemre vonatkozó nemzetközi együttműködésben, ennek keretében folyamatos kapcsolatot tart fenn a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel, így különösen az EU, NATO és ENSZ megfelelő intézményeivel,
- j) biztosítja a védelmi igazgatás szerveihez szükséges szakértőket, és részt vesz a védelmi igazgatás tervezési feladataiban,
- k) együttműködik az országos illetékességgel eljáró szervek ágazati katasztrófaelhárítási szervezeteivel,
- l) végzi az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő polgári védelmi és katasztrófavédelmi feladatokat,
- m) figyelemmel kíséri a kötelező jogi erővel nem bíró nemzetközi, különösen uniós ajánlásokat és iránymutatásokat,
- n) ellátja az EU polgári védelmi tevékenységének koordinálásával kapcsolatos feladatokat, biztosítja az állandó képvisellet az EU Tanácsának polgári védelmi, és az Európai Bizottság polgári védelmi munkacsoportjaiban,
- o) szükség esetén biztosítja a nemzetközi segítség fogadását, elősegíti kapacitásai függvényében a nemzetközi segítségnek a veszélyhelyzet vagy a katasztrófa sújtotta területre való eljuttatását, és szétosztását,
- p) feladatai ellátásához az ingatlanügyi hatóságtól a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervtől adatot, a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezelésére jogosult szervtől földmérési és térképészeti állami alapadatokat kér.

A központi szerv vezetője

29. §

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(1) A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője vezeti a központi szervet, irányítja a katasztrófavédelem területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét.

(2) A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője felelős:

- a) a területi és a helyi szervezetei működésének és szakmai tevékenységének irányításáért,
- b) a jogszabályokban meghatározott feladatok végrehajtásáért,
- c) a nemzetközi segítségnyújtásba bevont, alárendelt szerv folyamatos készenlétéért, a nemzetközi segítségnyújtás szervezéséért, az ezzel összefüggő feladatok koordinálásáért.

30. §

(1) A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője központi irányítási és felügyeleti jogkörében:

- a) közvetlenül vezeti a központi szervet,
- b) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek és a felügyelete alá tartozó szervek számára normatív utasítást adhat ki,
- c) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter jóváhagyását követően kiadja a központi katasztrófavédelmi szerv szervezeti és működési szabályzatát, gondoskodik a központi szerv szervezeti és működési szabályzatának, valamint más belső szabályzatainak elkészítéséről, összehangjáról és előírásai végrehajtásáról,
- d) javaslatot tesz a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője helyettesének vagy helyetteseinek, a területi katasztrófavédelmi szervek vezetőinek, valamint a külön jogszabályban meghatározott hivatásos katasztrófavédelmi szervek vezetőinek kinevezésére és felmentésére,
- e) a területi katasztrófavédelmi szervek vezetői számára közvetlenül utasítást adhat a külön jogszabályban meghatározott esetekben,
- f) gyakorolja a külön jogszabályban hatáskörébe utalt személyügyi és munkáltatói jogokat a központi katasztrófavédelmi szerv állományába tartozó személyek felett,
- g) irányítja a területi katasztrófavédelmi szervek és az alárendeltségébe tartozó más katasztrófavédelmi szervek vezetőinek tevékenységét,
- h) a kinevezés és a felmentés kivételével gyakorolja a területi katasztrófavédelmi szervek vezetői és az általa irányított más katasztrófavédelmi szervek vezetői felett a munkáltatói jogokat,
- i) kinevezi és felmenti a területi katasztrófavédelmi szervek és a közvetlen alárendeltségébe tartozó más katasztrófavédelmi szervek vezetőinek helyetteseit, valamint
- j) jóváhagyja a területi katasztrófavédelmi szervek és az általa irányított más katasztrófavédelmi szervek szervezeti és működési szabályzatát.

(2) A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője a katasztrófaelhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos jogkörében:

- a) biztosítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetek működési feltételeit, tervezi és felügyeli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő jóváhagyott fejlesztéseket,
- b) javaslatot tesz a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére a katasztrófavédelem működését, feladatkörét érintő jogszabályoknak és a közjogi szervezetszabályozó eszközöknek megalkotására,
- c) közreműködik a nemzetközi szerződések szakmai előkészítésében, a hatáskörébe tartozó nemzetközi kapcsolattartásban,
- d) biztosítja a Kormány által kötött katasztrófavédelmi egyezményekben foglalt maradéktalan végrehajtását,
- e) biztosítja a regionális és határmenti együttműködéssel összefüggő feladatok folyamatos végrehajtását,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- f) ellátja a NATO CEP hazai koordinálásával kapcsolatos feladatokat, összekötő útján biztosítja az állandó képvisellet a NATO CEPC munkájában, részt vesz a bizottság plenáris ülésein,
- g) saját hatáskörben ellátja a nemzeti szakmai képvisellet a NATO CEPC alá tartozó polgári védelmi bizottság (CPG) munkájában,
- h) biztosítja a nemzetközi szervezetekkel, így különösen az EU-val való kapcsolattartást, előkészíti, koordinálja és biztosítja a nemzetközi szervezetekben és azok szakmai testületeiben való érdekképvisellet,
- i) biztosítja a hazai és nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezését, szervezését és az azokon való részvételt,
- j) gondoskodik a közfoglalkoztatás feltételeinek rendelkezésre állásáról a katasztrófák elleni védekezésre való felkészüléssel, a védekezéssel és a helyreállítással összefüggő katasztrófavédelmi feladatok hatékonyabb ellátása érdekében.

31. §

A megyei, fővárosi igazgatóság költségvetési szerv, amely jogszabályban meghatározott ügyekben első fokú hatóságként jár el, ellátja a jogszabályokban és az ügyrendben részére meghatározott feladatokat, irányítja, ellenőrzi a kirendeltségeket.

IV. Fejezet

VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS

32. §

- (1) Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményre építési engedély csak a központi katasztrófavédelmi szerv (a IV. fejezet alkalmazásában: hatóság) katasztrófavédelmi engedélye alapján adható. Veszélyes tevékenység kizárólag a hatóság katasztrófavédelmi engedélyével végezhető. Az építési engedélyezéshez és a veszélyes tevékenység végzéséhez szükséges katasztrófavédelmi engedély iránti kérelemhez az üzemeltetőnek csatolni kell a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés két példányát.
- (2) Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot tartalmaz, az üzemeltető egyidejűleg a nyilvánosságra hozható, védendő adatot nem tartalmazó biztonsági jelentést vagy biztonsági elemzést is köteles a hatóság részére benyújtani.
- (3) A hatóság által az e jogszabály IV. fejezete alapján lefolytatott közigazgatási eljárásokért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

33. §

- (1) Ha a hatóság hatáskörébe tartozó eljárásban benyújtott biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés nem felel meg a jogszabályban meghatározott követelményeknek, annak a hatósághoz történő beérkezésétől számított negyvenöt napon belül a hatóság hiánypótlásra hívja fel az üzemeltetőt.
- (2) Ha az üzemeltető nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre vonatkozó biztonsági jelentéssel vagy biztonsági elemzéssel kapcsolatos hiánypótlási felhívásnak és a biztonsági jelentésben vagy biztonsági elemzésben a biztonságos üzemeltetést bizonyítani nem tudja, annak teljesítéséig a hatóság a veszélyes tevékenység végzését korlátozhatja vagy felfüggesztheti.

34. §

(1) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek megvalósítását, jelentős változtatását, megszüntetését, illetve azok veszélyességi övezeti határait fel kell tüntetni a külön jogszabályok szerinti településrendezési eszközökben. A településrendezési terv módosításának költségeit az üzemeltető viseli. A veszélyességi övezeten belüli fejlesztésekkel kapcsolatos eljárási rendet, a polgármester feladatát és hatáskörét a biztonsági követelmények figyelembevételével külön jogszabály határozza meg.

(2) Az üzemeltető a hatóság számára köteles haladéktalanul bejelenteni a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény bezárását.

(3) Az üzemeltető köteles külön jogszabály szerinti eljárásban bejelenteni a hatóságnak

a) a veszélyes tevékenység ismételt folytatását,

b) a működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény, a tárolóberendezés vagy a technológiai eljárás, vagy a védekezés belső (létesítményi) rendszerének a biztonságra hátrányosan kiható jelentős változtatását,

c) az alkalmazott veszélyes anyagok mennyiségének jelentős növekedését, illetve a veszélyes anyag jellegének vagy fizikai tulajdonságának jelentős változását.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti bejelentés alapján a biztonsági elemzés vagy biztonsági jelentés módosítása szükséges, akkor annak hatóság általi elfogadásáig a megváltoztatott veszélyes tevékenység nem kezdhető meg, vagy a veszélyes tevékenység nem folytatható.

35. §

(1) Amennyiben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben a veszélyes anyagok mennyisége eléri a jogszabályban meghatározott alsó küszöbértéket, de nem éri el a felső küszöbértéket, az üzemeltető biztonsági elemzést készít és a hatósághoz elfogadásra benyújtja.

(2) A biztonsági elemzés megelőzésre vonatkozó előírásait úgy kell kialakítani, hogy képes legyen biztosítani az egészség és a környezet magas fokú védelmét. Ennek érdekében tartalmaznia kell az eszközökre, a szervezési és vezetési rendszerre vonatkozó elgondolást is.

(3) A biztonsági elemzést, működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem esetén a külön jogszabályban meghatározott esetekben, de legalább ötévenként az üzemeltető felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja. A felülvizsgálat eredményét, illetve a módosított biztonsági elemzést a hatóság részére megküldi. A hatóság a biztonsági elemzés alapján dönt az engedély meghosszabbításáról, illetve annak feltételeiről.

36. §

(1) Amennyiben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben a veszélyes anyagok mennyisége eléri vagy meghaladja a jogszabályban meghatározott felső küszöbértéket, az üzemeltető a külön jogszabályban meghatározottak szerint biztonsági jelentést készít és a hatósághoz elfogadásra benyújtja.

(2) A biztonsági jelentést, működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem esetén a külön jogszabályban meghatározott időszakonként, de legalább ötévenként az üzemeltető felülvizsgálja és szükség szerint módosítja. A felülvizsgálat eredményét, illetve a módosított biztonsági jelentést a hatóság részére megküldi. A hatóság a jelentés alapján dönt az engedély meghosszabbításáról, illetve annak feltételeiről.

37. §

A hatóság a hozzá benyújtott biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés vizsgálata alapján állapítja meg a dominóhatásban érintett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek körét. A hatóság a dominóhatásban érintett üzemek irányába intézkedik a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset-megelőzési célkitűzéseinek, biztonsági irányítási rendszerének, belső védelmi terveinek összehangolására a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés soron kívüli felülvizsgálatának kezdeményezésével. A hatóság az intézkedéseiről tájékoztatja a külső védelmi tervek és a lakossági tájékoztatók elkészítésében érintetteket.

38. §

(1) A hatóság a biztonsági jelentés vagy a biztonsági elemzés megküldésével értesíti a veszélyeztetett települések polgármestereit, a veszélyeztetett fővárosi kerületek polgármestereit (a továbbiakban együtt: a veszélyeztetett települések polgármesterei), valamint a fővárosban a főpolgármestert az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésével vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem jelentős változtatásával kapcsolatos engedélyezési eljárás megindításáról.

(2) A biztonsági jelentés nyilvános és a veszélyeztetett település polgármesterének biztosítania kell, hogy abba a külön jogszabályban meghatározottaknak megfelelően bárki betekinthessen. Amennyiben a biztonsági jelentés védendő adatot is tartalmaz, akkor az üzemeltető által készített, a biztonsági jelentésnek a védendő adatot nem tartalmazó változata bocsátható nyilvános megtekintésre.

39. §

(1) A védendő adatot tartalmazó biztonsági jelentésbe, illetve biztonsági elemzésbe csak az üzemeltető vagy írásban meghatalmazott képviselője, a hatóság (a továbbiakban együtt: eljárásban érintett felek), valamint a külön jogszabály alapján arra jogosultak tekinthetnek be.

(2) A nyilvánosságra hozható biztonsági jelentésről, illetve biztonsági elemzésről a hatóság csak az eljárásban érintett felek, a veszélyeztetett települések polgármesterei, e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben megjelölt szervezetek és a külső védelmi terv készítésére kötelezettek részére adhat másolatot.

40. §

(1) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem biztonsági jelentésében vagy a hatóság döntése alapján a biztonsági elemzésében bemutatott veszélyeztető hatások elleni védekezés érdekében a veszélyeztetett településeken külső védelmi tervet kell készíteni. A külső védelmi terveket az illetékes területi katasztrófavédelmi szerv a veszélyeztetett települések polgármestereinek közreműködésével készíti el. A külső védelmi tervek tartalmi követelményeit és elkészítésének határidejét külön jogszabály állapítja meg. A külső védelmi tervek elkészítésének és gyakoroltatásának költségeit a központi katasztrófavédelmi szerv saját költségvetése terhére biztosítja.

(2) A hatóság külön jogszabályban meghatározottak szerint végzi a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésével és elhárításával, valamint a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kivizsgálásával kapcsolatos műszaki, szervezési és vezetési információk gyűjtését, értékelését és készíti a nyilvános nemzeti jelentéseket.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(3) A hatóság az e törvény hatálya alá tartozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre vonatkozóan koordinálja

a) az ágazati hatósági feladatokat ellátó szervezetek (a IV. fejezet alkalmazásában: társhatóságok) ellenőrzéseit,

b) a társhatóságok között a belső és külső védelmi tervek, valamint a súlyos káresemény-elhárítási tervek kidolgozását és begyakorlását,

c) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem általi veszélyeztetettség településrendezési tervekben való megjelenítését, valamint

d) a lakosság katasztrófavédelmi felkészítését.

(4) A társhatóságok a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek tekintetében külön jogszabályban rögzített feladat és hatáskörük szerint önálló engedélyezési, felügyeleti és ellenőrzési tevékenységet végeznek, melyek eredményéről a hatóságot tájékoztatják.

(5) A hatóság gyűjti a katasztrófavédelmi és egyéb ágazati hatósági feladatokat ellátó állami szervek hatósági engedélyezési és felügyeleti eljárásaival kapcsolatos dokumentumokat, továbbá a hatósági engedélyeket nyilvánosságra hozza.

(6) A hatóság a rendelkezésére álló adatokhoz a társhatóságok részére hozzáférést biztosít.

41. §

(1) A telepítés helye szerint illetékes polgármesternek az üzemeltetővel és a hatósággal együttműködve külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítania kell, hogy a lakosság véleményt nyilváníthasson az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem engedélyének vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tevékenységének jelentős változtatására vonatkozó engedély kiadása előtt.

(2) Külön jogszabály szerint biztosítani kell, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyességi övezetének határán belül történő fejlesztések során a lakosság véleményt nyilváníthasson.

42. §

(1) A hatóság a veszélyes tevékenység végzésére vonatkozó határozatát a veszélyeztetett települések polgármestereivel, az illetékes helyi, megyei védelmi bizottság elnökével, valamint a fővárosban a főpolgármesterrel közli.

(2) A hatóság a veszélyes tevékenység végzésére vonatkozó határozatának kiadását követően a veszélyes tevékenységet végzőkről tájékoztatja az illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságot a területileg illetékes hivatásos önkormányzati tűzoltó-parancsnokságot, az egészségügyi államigazgatási szervet, a környezetvédelmi hatóságot, valamint az állami mentőszolgálatot.

43. §

(1) A hatóság az üzemeltetőt megfelelő határidő megjelölésével a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset megelőzéséhez szükséges intézkedések megtételére kötelezi, illetőleg a 32. §-ban meghatározott engedélyt visszavonja, ha a biztonságos üzemeltetés feltétele bármely okból hiányzik. A hatóság az előírt intézkedés megtételéig elrendelheti a veszélyes tevékenység folytatásának felfüggesztését.

(2) Ha az üzemeltető a biztonságos működéssel kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti vagy a veszélyes tevékenységet hatósági engedély nélkül kezdi el, a veszélyes tevékenység folytatását a hatóság megtilthatja.

(3) A hatóság elrendelheti az üzemeltető költségére és veszélyére:

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- a) a Rendőrség közreműködésével – külön jogszabály szerint – a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben foglalkoztatott vagy annak területén lévő személyeknek a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területére történő belépésének, illetve az ott-tartózkodásának megtiltását, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény helyiségeinek lezárását és ennek hatósági pecséttel történő hitelesítését,
 - b) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény biztonsági őrzését,
 - c) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben található veszélyes anyagok, eszközök
 - ca) elszállítását,
 - cb) környezetvédelmi szabályok szerinti megsemmisítését,
 - cc) veszélyeztető jellegük megszüntetését.
- (4) Amennyiben az üzemeltető a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesettel vagy súlyos üzemzavarral összefüggésben a megelőző, az elhárító, illetve a környezeti károkat helyreállító intézkedésekre, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeinek kivizsgálására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a hatóság ezek megtételére kötelezi.
- (5) A hatóság katasztrófavédelmi bírság kiszabására jogosult:
- a) katasztrófavédelmi engedély nélkül végzett engedélyköteles tevékenység végzése esetén,
 - b) jogszabályban vagy hatósági döntésben foglalt előírások elmulasztása esetén,
 - c) a veszélyes tevékenységgel kapcsolatos súlyos balesettel, vagy súlyos üzemzavarral összefüggésben megelőző, elhárító és helyreállító intézkedésekre vonatkozó kötelezettség be nem tartása esetén.
- (6) A katasztrófavédelmi bírság legkisebb összege háromszázezer forint, legmagasabb összege hárommillió forint. A bírság egy eljárásban ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségszegés esetén ismételten is kiszabható.
- (7) A bírság megfizetése nem mentesít a büntetőjogi, illetve a polgári jogi felelősség, valamint az elmulasztott kötelezettség vagy teendő magatartás teljesítése alól. Meg nem fizetése esetén adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

44. §

A hatóság a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, valamint a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt kötelezettségek teljesülése érdekében a külön jogszabályban meghatározott gyakorisággal hatósági ellenőrzést tart.

45. §

Az üzemeltető köteles:

- a) gondoskodni a külön jogszabály szerinti tartalmi követelményeknek megfelelő olyan belső védelmi tervek kidolgozásáról és a hatóságnak történő megküldéséről, amelyek tartalmazzák azoknak az eszközöknek és annak az üzemvezetési rendszernek a leírását, amellyel az emberi egészség és a környezet védelme magas színvonalon biztosított,
- b) minden szükséges intézkedést megtenni a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek megelőzésére, az esetleges baleset hatásainak enyhítésére és az okozott környezeti károk helyreállítására,
- c) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeit kivizsgálni és az arról készült jelentést a hatóság részére megküldeni,
- d) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetet követő lehető legrövidebb időn belül tájékoztatást adni a hatóság számára a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos

balesetek közép- és hosszú távú következményeinek elhárítása, illetve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos hasonló súlyos balesetek megelőzése érdekében tett intézkedéseiről.

46. §

Ha a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben vagy a védelmet ellátó szervezetben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kockázatát növelő változtatás történik, az üzemeltetőnek a belső védelmi terveket pontosítani kell. Az üzemeltető a belső védelmi terveket legalább háromévenként felülvizsgálja és a tervek végrehajthatóságát a külön jogszabályban meghatározott módon gyakorlattal ellenőrzi. A tervek pontosításáról, felülvizsgálatáról és gyakoroltatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A pontosított tervet és a felvett jegyzőkönyveket meg kell küldeni a hatóságnak.

47. §

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek következményeinek csökkentésére vonatkozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen belüli feladatait az üzemeltetőnek a belső védelmi tervben, míg az érintett állami és önkormányzati szervek veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen kívüli feladatait a külső védelmi tervben kell meghatározni.

48. §

A küszöbérték alatti üzem üzemeltetője – amennyiben a hatóság a részére előírja – köteles

- a) súlyos balesetek megelőzését és elhárítását, az egészség és a környezet magas fokú védelmét biztosító súlyos káresemény elhárítási tervet készíteni, és azt a hatóság részére jóváhagyásra benyújtani,
- b) a súlyos káresemény elhárítási terv részeként súlyos balesetek megelőzését és elhárítását biztosító irányítási rendszert működtetni,
- c) a súlyos káresemény elhárítási tervben megjelölt feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket biztosítani,
- d) a súlyos káresemény elhárítási tervet a külön jogszabályban meghatározott időszakonként, de legalább háromévenként felülvizsgálni, és szükség szerint módosítani,
- e) a súlyos káresemény elhárítási terv végrehajthatóságát a külön jogszabályban meghatározott módon gyakorlattal ellenőrizni.

49. §

- (1) A küszöbérték alatti üzem üzemeltetője a veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységet a külön jogszabályban meghatározott módon és adattartalommal a hatóságnak bejelenti.
- (2) A hatóság a küszöbérték alatti üzem üzemeltetője által küldött bejelentést megvizsgálja. A vizsgálatok alapján, ha az üzemben tárolt veszélyes anyagok mennyisége és fajtája, vagy az üzem által okozott veszélyeztetés azt indokolja, az üzemeltetőt súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezi.
- (3) Az üzemeltető által benyújtott súlyos káresemény elhárítási tervet a hatóság értékeli, és dönt a katasztrófavédelmi engedély kiadásáról. Ha a benyújtott súlyos káresemény elhárítási terv nem felel meg a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek, annak a hatósághoz történő beérkezésétől számított negyvenöt napon belül a hatóság hiánypótlásra hívja fel az üzemeltetőt.
- (4) Ha az üzemeltető nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget a súlyos káresemény elhárítási tervvel kapcsolatos hiánypótlási felhívásnak vagy a súlyos káresemény elhárítási

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

tervben a biztonságos üzemeltetést bizonyítani nem tudja, annak teljesítéséig a hatóság az e törvény 43. §-ában meghatározott szankciókat alkalmazhatja.

(5) A hatóság döntése alapján a küszöbérték alatti üzem veszélyeztető hatásainak figyelembe vétele érdekében a veszélyeztetett település polgármesterével együttműködve külső védelmi tervet kell készíteni.

(6) A hatóság a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, valamint a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt kötelezettségek teljesülése érdekében a külön jogszabályban meghatározott gyakorisággal hatósági ellenőrzést tart.

50. §

Az üzemeltető köteles az illetékes területi katasztrófavédelmi szerv ügyeleti szolgálata útján a hatóságot, továbbá az illetékes megyei védelmi bizottság elnökét és a veszélyeztetett települések polgármestereit haladéktalanul tájékoztatni:

- a) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, súlyos üzemzavar körülményeiről,
- b) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetben, súlyos üzemzavarban szereplő veszélyes anyagokról,
- c) a lakosságra, az anyagi javakra és a környezetre gyakorolt hatások értékeléséhez szükséges adatokról,
- d) a megtett intézkedésekről.

V. Fejezet

A KATASZTRÓFAVESZÉLY ÉS A VESZÉLYHELYZET

A katasztrófaveszély

51. §

(1) A 3. § 9. pontjában meghatározott katasztrófaveszély esetén a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője – a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által előzetesen jóváhagyott központi veszélyelhárítási terv szerint – azonnal intézkedik az emberi élet, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak, a kritikus infrastruktúrák védelme, a lakosság alapvető ellátásának biztosítása, valamint a katasztrófa következményeinek lehető legkisebbre csökkentése érdekében.

(2) A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője a megtett intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert.

A veszélyhelyzet

52. §

A veszélyhelyzet az Alaptörvény 52. Cikkében meghatározott olyan helyzet, amelyet különösen a következő események válthatnak ki:

- a) elemi csapások, természeti eredetű veszélyek, különösen:
 - aa) árvízvédekezés során, ha az előrejelzések szerint az áradó víz az addig észlelt legmagasabb vízállást megközelíti és további jelentős áradás várható, vagy elháríthatatlan jégtorlasz keletkezett, vagy töltésszakadás veszélye fenyeget,
 - ab) belvízvédekezés során, ha a belvíz lakott területeket, ipartelepeket, fő közlekedési utakat, vasutakat veszélyeztet és további előntések várhatók,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- ac)* több napon keresztül tartó kiterjedő, folyamatos, intenzív, megmaradó hóesés vagy hófúvás,
- ad)* más szélsőséges időjárás következtében az emberek életét, anyagi javait a lakosság alapvető ellátását veszélyeztető helyzet következik be,
- ae)* földtani veszélyforrások.
- b)* ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek, különösen:
 - ba)* a veszélyes anyagokkal és hulladékokkal történő tevékenység során a szabadba kerülő anyag az emberi életet, egészséget, továbbá a környezetet tömeges méretekben és súlyosan veszélyezteti,
 - bb)* nem tervezett radioaktív kiszóródás és egyéb sugárterhelés, amely a biztonságot kedvezőtlenül befolyásolja és a lakosság nem tervezett sugárterhelését idézi elő,
 - bc)* tömeges migráció.
- c)* egyéb eredetű veszélyek, különösen:
 - ca)* tömeges megbetegedést okozó humánjárvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány,
 - cb)* ivóvíz célú vízkivétellel érintett felszíni vizek haváriaszerű szennyezése,
 - cc)* bármely okból létrejövő olyan mértékű légszennyezettség, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási küszöbértéket meghaladja,
 - cd)* a kritikus infrastruktúrák olyan mértékű működési zavara, melynek következtében a lakosság alapvető ellátása több napon keresztül, vagy több megyét érintően akadályozott.

A Kormány intézkedései

53. §

- (1) Veszélyhelyzetben, a katasztrófa elhárításához szükséges mértékben és területen a Kormány rendeleti úton az 54. §-58. § szerinti intézkedéseket vezetheti be.
- (2) Halasztást nem tűrő esetben a Kormány rendeletei a közszolgálati (országos, területi és helyi) műsorszórók útján is kihirdethetők (rendkívüli kihirdetés), és a nap meghatározott időpontjától hatályba helyezhetők. Az így kihirdetett rendeletet a Magyar Közlöny legközelebbi számában közzé kell tenni.
- (3) A rendkívüli kihirdetéssel közzétett rendeletet a kihirdetés napján vagy az azt követő napon megjelenő országos és helyi napilapokban közzé kell tenni.

Veszélyhelyzetben alkalmazandó rendkívüli intézkedések

54. §

„A” változat

- (1) Veszélyhelyzetben az illetékességgel rendelkező megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének jogkörét a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője, a helyi védelmi bizottság elnökének jogkörét a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője által kijelölt személy gyakorolja.

„B” változat

- (1) Veszélyhelyzetben az illetékességgel rendelkező megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének jogkörét a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a területi katasztrófavédelmi szerv vezetőjével egyetértésben, a helyi védelmi bizottság elnökének jogkörét a helyi védelmi

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

bizottság elnöke a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője által kijelölt személlyel egyetértésben gyakorolja.

(2) A védekezés irányításakor a 16. § (2) bekezdés feladatait a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője, a 18. § szerinti feladatokat a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője által kijelölt személy látja el.

(3) Amennyiben a veszélyhelyzet több megyét érint, vagy ha a katasztrófa elhárítása érdekében ez szükséges, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter – legfeljebb a veszélyhelyzet fennállásáig – miniszteri biztost nevezhet ki.

(4) A miniszteri biztos feladata az érintett területen a védekezési feladatok összehangolása. A miniszteri biztos a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének jogkörét gyakorló

„A” változat

személyt

„B” változat

személyeket utasíthatja.

55. §

(1) Veszélyhelyzetben rendeletben az államháztartásra vonatkozó szabályoktól eltérő rendelkezések állapíthatók meg.

(2) Veszélyhelyzetben rendelet alapján a költségvetési fejezetek között átcsoportosítás hajtható végre, egyes kiadási előirányzatok felfüggeszthetők, a költségvetési törvényben nem szereplő kiadások teljesíthetők, és rendkívüli fizetési kötelezettség írható elő.

(3) Veszélyhelyzetben a polgármester és a jegyző hatáskörébe tartozó államigazgatási feladatot rendelet is megállapíthat.

(4) Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét – a helyi önkormányzatokról szóló törvény 10. § (1) bekezdés k) pontjában foglaltak kivételével – a polgármester gyakorolja.

(5) Veszélyhelyzetben a polgármester és a jegyző a rendkívüli intézkedésekből adódó feladatait a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének jogkörét gyakorló személy utasításai szerint látja el.

(6) Veszélyhelyzetben a közigazgatási eljárásra vonatkozó törvény rendelkezései közül rendelettel eltérő rendelkezések bevezetésére van mód

a) a bírósági felülvizsgálat alá nem tartozó eljárások körét,

b) a hatáskör és illetékesség megállapítását,

c) az eljáró közigazgatási hatóság kijelölésének rendjét,

d) a belföldi jogsegély szabályát,

e) az ügyintézési és egyéb határidőt,

f) a képviselet rendjét,

g) az elővezetés szabályát,

h) az eljárás felfüggesztését,

i) a jogorvoslat rendjét,

j) a végrehajtás szabályait

érintően.

56. §

(1) Veszélyhelyzetben a közúti, vasúti, vízi és légi járművek forgalma a nap meghatározott tartamára, vagy meghatározott területére (útvonalra) korlátozható, illetve az ország egész területén vagy meghatározott részén ideiglenesen megtiltható.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(2) Veszélyhelyzetben elrendelhető, hogy az ország meghatározott területét a lakosságnak a szükséges időtartamra el kell hagynia (kitelepítés), egyben kijelölhető a lakosság új tartózkodási helye. A lakosság elszállításáról a polgármester gondoskodik.

(3) A kitelepítés és kimenekítés során a kötelezés ellenére lakóhelyén maradó személlyel szemben az intézkedés foganatosítására jogosult rendvédelmi szerv jár el.

(4) Veszélyhelyzetben elrendelhető:

a) az ország meghatározott területére történő belépés, az ott tartózkodás korlátozása, illetve engedélyhez kötése,

b) hogy az ország meghatározott területére utazni, azon átutazni vagy onnan kiutazni csak engedéllyel szabad,

c) hogy az ország meghatározott területéről történő kilépés csak a mentesítést követően engedélyezhető.

(5) Veszélyhelyzetben elrendelhető a vasúti, közúti, vízi, légi szállítások biztosítása érdekében a javítókapacitások, valamint az állomások, kikötők, repülőterek, raktárak igénybevétele vagy használatának korlátozása.

57. §

(1) A veszélyeztetett területekről a nemzetgazdasági és más szempontból fontos vagyontárgyak elszállítását biztonságba helyezésük érdekében el lehet rendelni (kiürítés).

(2) A vagyontárgyak elszállítását:

a) katasztrófavédelmi indokból a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter,

b) a központi irányító szervekkel való összeköttetés megszakadása esetén a fővárosi, megyei védelmi bizottság elnökének jogköreit gyakorló személy rendelheti el.

(3) A befogadási területeket és az elszállítási irányokat (útvonalakat) a (2) bekezdésben megjelölt elrendelő határozza meg.

(4) Veszélyhelyzetben élet- és vagyonmentés érdekében elrendelhető a mentésre alkalmas bármely jármű, műszaki és földmunkagép igénybevétele. Halasztást nem tűrő esetben az igénybevételt határozattal elrendelheti a fővárosi, megyei védelmi bizottság elnökének jogkörét gyakorló személy.

(5) A veszélyhelyzet elhárításához szükséges mértékben – kártalanítás mellett – elrendelhető az ingatlan igénybevétele, illetve az építmény részleges vagy teljes bontása, amennyiben az a veszély elhárítása vagy további veszély megelőzése érdekében feltétlenül szükséges.

(6) Veszélyhelyzetben elrendelhető az ideiglenes polgári védelmi szolgálat ellátása.

(7) A termelési, ellátási és szolgáltatási kötelezettségek biztosítása érdekében a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a gazdasági tevékenységet folytató szolgáltatásra kötelezettek részére szerződéskötési kötelezettséget írhat elő.

(8) A szerződéskötési kötelezettség hatálya alá tartozó termékek és szolgáltatások körét rendelet határozza meg.

58. §

(1) A veszélyhelyzet súlyosbodásának közvetlen veszélye esetén, annak megelőzése céljából gazdálkodó szervezet működése rendeletben – a (3) bekezdésben meghatározottak szerint – a Magyar Állam felügyelete alá vonható.

(2) A Magyar Állam nevében az államháztartásért felelős miniszter vagy kormánybiztos jár el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott személy

a) áttekinti a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetét,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

b) jóváhagyja, ellenjegyzi a gazdálkodó szervezet vagyoni jellegű kötelezettségvállalásait,
c) a rendkívüli intézkedés bevezetését előidéző helyzet közvetlen elhárításával, illetve következményeinek enyhítésével összefüggésben dönt a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szerve hatáskörébe tartozó ügyekben.

(4) A Magyar Állam a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szerve hatáskörébe tartozó ügyekben hozott döntéseiről haladéktalanul írásban tájékoztatja a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőit és felügyelőbizottsága tagjait. A (3) bekezdés c) pontjában meghatározott döntéshozatali jog egyebekben nem érinti a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szervének a hatásköreit.

(5) A Magyar Állam a gazdálkodó szervezet vagy tulajdonosa ténylegesen felmerült kárával megegyező kártalanítással tartozik a (2) bekezdésben meghatározott személy által a feladatkörébe tartozó döntéssel okozott kárért arra az időtartamra, amikor olyan rendelet volt hatályban, amit az Alkotmánybíróság utóbb megsemmisített.

59. §

A katasztrófa károsító hatása által érintett területen bevezethetők az 55. § (1), (2), (6) bekezdésében, az 56. § (1) bekezdésében, az (4) bekezdés a) és b) pontjaiban, valamint az 57. § (7) bekezdésében meghatározott rendkívüli intézkedések.

VI. Fejezet

A POLGÁRI VÉDELEM MŰKÖDÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAI

A polgári védelmi feladatok

60. §

Polgári védelmi feladat:

- a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,
- b) a polgári védelmi szervezetek létrehozása és felkészítése, valamint a működéshez szükséges anyagi készletek biztosítása,
- c) a tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás,
- d) az egyéni védőeszközökkel történő ellátás,
- e) védelmi célú építmények fenntartása,
- f) a lakosság kimenekítése, kitelepítése és befogadása,
- g) gondoskodás a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak (különösen víz-, élelmiszer-, takarmány- és gyógyszerkészletek, állatállomány) és a kritikus infrastruktúrák védelméről,
- h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentesítés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések,
- i) a települések kockázatértékelésen alapuló veszélyeztetettségének felmérése,
- j) a polgári védelmi, veszélyelhárítási tervezés, szervezés,
- k) közreműködés a kulturális javak védelmében, a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, a menekültek elhelyezésében és ellátásában, továbbá a tűzoltásban, és a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás feladatainak ellátásában,
- l) valamint a külön törvényben, a fegyveres összeütközés idejére meghatározott polgári védelmi feladatok.

A polgári védelmi kötelezettség Személyes polgári védelmi kötelezettség

61. §

(1) A polgári védelmi kötelezettség – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 18 éves korától a mindenkor i öregsgé nyugdíjkorhatár eléréséig terjed ki azon magyar állampolgárra, aki belföldön lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik.

(2) Mentés a polgári védelmi kötelezettség alól:

- a) a terhes nő, terhességének megállapításától kezdve,
- b) a gyermekét saját háztartásában nevelő anya, a gyermek 6 éves koráig,
- c) a gyermekét saját háztartásában egyedül nevelő szülő, a gyermek 14 éves koráig,
- d) a szülő, ha 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermekét gondozza,
- e) aki a vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló egyenes ági rokonát vagy házastársát egyedül látja el,
- f) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy aki egészségi állapota folytán a kötelezettség teljesítésére alkalmatlan.

(3) A polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegbízatása gyakorlásával teljesíti:

- a) az országgyűlési képviselő,
- b) az európai parlamenti képviselő,
- c) a miniszter, az államtitkár, a vezetői megbízású, valamint feladatköre szerint polgári védelmi feladatot ellátó kormánytisztviselő, köztisztviselő és közalkalmazott,
- d) a jegyző,
- e) a bírő, az ügyész, a közjegyző, a bírósági végrehajtó,
- f) a Magyar Honvédség tényleges és tartalékos állományú, a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagja, e szervek alkalmazottja,
- g) az egészségügyi államigazgatási szerv kormánytisztviselője,
- h) a kórházi, a járóbeteg- és alapellátást végző orvos és szakképzett szakdolgozó,
- i) az állami mentőszolgálat dolgozója, betegszállító szervezet dolgozója,
- j) a készenléti szolgálatot ellátó önkéntes tűzoltó,
- k) a közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja,
- l) a hivatását gyakorló lelkész.

62. §

(1) A személyes polgári védelmi kötelezettség az adatszolgáltatási, a bejelentési, a megjelenési kötelezettséget és a polgári védelmi szolgálatot foglalja magában.

(2) A személyes polgári védelmi megjelenési és szolgálatadási kötelezettség teljesítését, valamint a település azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataira történő beosztást a kötelezett lakcíme szerint illetékes polgármester határozatban rendeli el. A határozatot a köziratok kezelésének szabályai szerint tárolja a kötelezettség megszűnését követő öt évig.

(3) A polgári védelmi szervezetbe beosztott állampolgár köteles a szakképzettség megszerzését, a foglalkozás gyakorlásának megkezdését, munkahelye és lakcíme megváltozását a nyilvántartást vezető szervnél bejelenteni. A bejelentést a kötelezettség alapjául szolgáló esemény, vagy változás napjától számított 15 napon belül kell teljesíteni.

(4) A polgári védelmi kötelezettségek teljesítése csak akkor tagadható meg, ha a kötelezettség teljesítésével a kötelezett önmaga vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét közvetlen és súlyos veszélynek tenné ki.

63. §

- (1) A polgári védelmi szervezet tagja határozattal polgári védelmi kiképzésre és gyakorlatra osztható be (felhívás), melynek időtartama évente nem haladhatja meg kiképzés céljából a 40, gyakorlat esetében a 72 órát. A megjelenésre kötelezett a felhívásban megjelölt helyen és időpontban köteles megjelenni.
- (2) A felhívást a kiképzés vagy a gyakorlat időpontját megelőzően legalább nyolc nappal kell kézbesíteni.
- (3) A polgári védelmi kiképzést lehetőleg a kötelezett lakóhelyén vagy munkahelyén, vagy polgári védelmi oktatási intézményben kell megtartani.
- (4) A polgármester a polgári védelmi kiképzésen és gyakorlaton való részvétel alól indokolt esetben kérelemre halasztást, illetve felmentést adhat.
- (5) A felmentés alapjául szolgáló okot a kiképzés vagy a gyakorlat időpontját megelőző öt napon belül kell bejelenteni és igazolni.

64. §

- (1) A polgári védelmi szervezet tagját polgári védelmi szolgálatra lehet kötelezni
- (2) A kötelezett a polgári védelmi szolgálat folyamatos ellátására időbeli korlátozás nélkül vehető igénybe rendkívüli állapot és szükségállapot idején a külön törvényben meghatározottak szerint.
- (3) Katasztrófa megelőzése érdekében szükséges beavatkozás céljából, valamint veszélyhelyzetben, a polgári védelmi szervezetbe beosztott kötelezett részére ideiglenes polgári védelmi szolgálat rendelhető el, amelynek időtartama alkalmanként a 15 naptári napot nem haladhatja meg.
- (4) A területi, valamint települési rendeltetésű polgári védelmi szervezetbe csak a település, fővárosban a fővárosi kerület területén lakó vagy ezek területén munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyt lehet beosztani.
- (5) A polgári védelmi kötelezettség teljesítése szempontjából a polgári védelem központi és területi szerveibe való beosztás a települési és a munkahelyi szervbe való beosztást, a lakcím szerinti beosztás a munkahelyi beosztást megelőzi.

65. §

- (1) Aki a polgári védelmi szolgálat ellátására felhívást kapott, köteles az abban megjelölt helyen és időpontban megjelenni, a rábízott polgári védelmi feladatot ellátni, és a kapott utasítást végrehajtani.
- (2) A polgármester a szolgálatadási kötelezettség alól indokolt esetben kérelemre felmentést adhat. A felmentés alapjául szolgáló okot a szolgálat elrendelt időpontját megelőző három napon belül kell bejelenteni és igazolni.
- (3) Aki polgári védelmi kötelezettség alatt áll, köteles a polgármester határozata alapján részt venni annak a településnek az azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataiban, amelynek területén tartózkodik.
- (4) A mentési munkák alól mentesíteni kell, aki igazolja, hogy hivatásbeli vagy szolgálati feladatának ellátása, vagy katonai kötelezettségének teljesítése céljából a helyszínt haladéktalanul el kell hagynia, illetve a munkavégzésre egészségi állapota miatt alkalmatlan.

A polgári védelmi szolgálat elrendelése

66. §

- (1) A polgári védelmi kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben első fokon a polgármester jár el.
- (2) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat azonnali teljesítésének elrendelésére a Kormány, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, a megyei védelmi bizottság elnöke, a főpolgármester, valamint a polgármester jogosult.
- (3) A polgári védelmi szervezetbe beosztott munkavállalót a polgári védelmi feladatok ellátására történő kiképzés, gyakorlat és ideiglenes szolgálat idejére a munkavégzés alól fel kell menteni, erre az időszakra munkajogi védelemben részesül. A felmentés időtartamára távolléti díj jár.
- (4) Ha a megjelenési vagy az ideiglenes szolgálatadási kötelezettségét teljesítő állampolgár nem áll munkaviszonyban, az egyébként kiesett munkaidőre járó térítésre jogosult. A térítést – a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló kötelező legkisebb havi munkabérének alapulvételével – az elrendelő folyósítja.
- (5) A távolléti díj és az ellátás igazolt költségei az elrendelőt terhelik.
- (6) Aki adatszolgáltatási, bejelentési, megjelenési vagy szolgálatadási kötelezettségét elmulasztja, a polgári védelmi kötelezettségek elmulasztására vonatkozó szabályok szerinti felelősséggel tartozik.
- (7) A polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy ruházatát, továbbá a polgári védelmi célra használt járművet és egyéb technikai eszközt, valamint létesítményt a polgári védelem nemzetközi megkülönböztető – Magyarország Polgári Védelme feliratú – jellel kell ellátni.
- (8) A polgári védelmi szervezet tagját a központi katasztrófavédelmi szerv által kiállított igazolvánnyal kell ellátni.

A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség

67. §

- (1) A polgári védelem feladatainak végrehajtása érdekében a kötelezett személyek és szervezetek kötelezhetők:
 - a) meghatározott gazdasági és anyagi szolgáltatás teljesítésére vagy a szolgáltatás igénybevételének tűrésére,
 - b) valamely tevékenységtől való tartózkodásra,
 - c) a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges előkészületi tevékenységre,
 - d) az igénybevétel tervezéséhez szükséges adatok közlésére
 [a továbbiakban az a)-d) pontban foglaltak együtt: szolgáltatás].
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok teljesítése érdekében elrendelt adatszolgáltatás során nem kérhető a szolgáltatásra kötelezettől az üzletvitelével kapcsolatos olyan adat, amely nem függ össze a szolgáltatás teljesítésével. Így nem kérhetők:
 - a) a vállalkozás gazdaságossági mutatóira,
 - b) a hitel- és tőkekapcsolatokra,
 - c) az adózással összefüggő pénzügyi mutatókra,
 - d) a jogvédelem alá eső szellemi alkotásokra,
 - e) a szerződéssel lekötött kapacitásokra vonatkozó, továbbá
 - f) a kártalanítással össze nem függő bér- és társadalombiztosítási adatok.
- (3) A szolgáltatás igénybevételének elrendelésekor figyelembe kell venni a közigazgatási, a közszolgáltatási, valamint a közellátási szempontokat, továbbá a szolgáltatásra kötelezett méltányos érdekeit.
- (4) A szolgáltatás igénybevételének elrendelése szempontjából rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, illetve váratlan támadás idején a honvédelmi

feladatok ellátása érdekében történő igénybevétel megelőzi a katasztrófavédelmi feladatok ellátására történő igénybevételt.

68. §

(1) Ha a polgári védelem érdeke más módon nem vagy nem megfelelő időben, illetve csak aránytalanul nagy ráfordítással elégíthető ki, szolgáltatás igénybevételével kell biztosítani a polgári védelmi feladatok ellátását, különösen a katasztrófa- és veszélyhelyzetben a védekezéshez szükséges feltételek megteremtését.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok teljesítése érdekében, már a felkészülés időszakában, e törvény alapján elrendelhető a szolgáltatásra kötelezett részére:

a) az igénybevételre kijelölt ingatlanok, továbbá ingó dolgok és ezek adataiban történt változások bejelentése, valamint igénybevételre alkalmas állapotban tartása,

b) a lakosság alapellátásához szükséges tartalékok és készletek képzése,

c) a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges előkészületi tevékenység, ideértve a tervezési feladatokat és a szervezetek létrehozását is,

d) a bejelentések valóságának, a szolgáltatások teljesíthetőségének helyszíni ellenőrzése, az ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetése,

e) a gyakorlatokhoz szükséges ingatlanok és ingó dolgok ideiglenes igénybevétele.

(3) A szolgáltatás igénybevételének tervezése érdekében beszerzett adatokat polgári védelmi rendeltetésüktől eltérő célra nem lehet felhasználni.

69. §

(1) A szolgáltatás teljesítése miatt felmerült vagyoni hátrányért kártalanítás jár.

(2) A kártalanítást a szolgáltatást teljesítő kérelmére kell megállapítani. A kérelmet az elrendelő polgármesterhez vagy a polgármester útján a megyei közgyűlés elnökéhez, a főpolgármesterhez, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterhez kell benyújtani.

(3) Ha szolgáltatást nem a polgármester rendelte el, a kártalanítási igényeket a teljesítés helye szerint illetékes polgármester összesíti és megküldi az elrendelő részére.

(4) A kártalanítási eljárás lefolytatására és a kártalanítás összegének megállapítására első fokon az elrendelő jogosult.

(5) Ha a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter rendelte el, a miniszter saját hatáskörben folytatja le az elsőfokú eljárást.

(6) Ha első fokon a polgármester járt el, a fellebbezést a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosban a főpolgármester bírálja el.

(7) Ha első fokon a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosban a főpolgármester járt el, másodfokon a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter jogosult a kártalanítási igény elbírálására.

(8) A kártalanítás ügyében hozott döntés ellen a döntést sérelmező fél 30 napon belül – jogszabálysértésre hivatkozással – keresettel fordulhat a bírósághoz. A fellebbezésnek, illetve a kereset benyújtásának a polgári védelmi szolgáltatás teljesítésére nincs halasztó hatálya.

70. §

(1) A kártalanítási kötelezettség a szolgáltatást elrendelőt terheli.

(2) A kártalanítás összegének megállapításánál figyelembe kell venni:

a) a polgári védelmi kötelezettség teljesítése esetén a gazdasági forgalomban lévő hasonló szolgáltatásért szokásos díjat,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- b) az igénybevétel tárgyának használatra történő átengedéseért a használat során bekövetkezett értékcsökkenés mértékét;
 - c) ingó és ingatlan dolog állagában okozott kárnál a dolog szakszerű helyreállításának, kijavításának költségét,
 - d) az igénybevétel tárgyának elvesztése vagy megsemmisülése esetén az átvétel időpontjában meglévő forgalmi értékét,
 - e) a szolgáltatás teljesítése miatt elmaradt vagyoni előnyt.
- (3) A kártalanítást pénzben kell megállapítani és megtéríteni.
- (4) A kártalanítás megfizetésére kötelezett a jogerős döntés vagy bírósági ítélet kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül köteles a megállapított összeget megfizetni.
- (5) Nem jár kártalanítás, ha az igénybevétel nem akadályozta az igénybevétel tárgyának rendeltetésszerű használatát.

A köteles polgári védelmi szervezetek

71. §

- (1) A polgári védelmi szervezetek a központi, területi, települési, és munkahelyi polgári védelmi szervezetek, melyek állományát a polgári védelmi feladatok ellátása érdekében az önként jelentkezett személyekkel a 76. § (2) bekezdése szerint lehet kiegészíteni.
- (2) A polgári védelmi szervezetek technikai eszközökkel és anyagokkal való felszerelése központi ellátás és gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése keretében történik.

A központi polgári védelmi szervezet

72. §

- (1) A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője központi polgári védelmi szervezetet hoz létre olyan szakfeladat ellátására, amely különleges szakértelmet és technikai eszközöket igényel.
- (2) A központi polgári védelmi szervezet felépítéséről és létszámáról a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője dönt.
- (3) A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője döntése alapján a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője javaslatára, a központi polgári védelmi szervezetbe jelölt – polgári védelmi kötelezettség alatt álló – állampolgárokat a lakcím szerint illetékes polgármester hatósági határozattal osztja be.

A területi polgári védelmi szervezet

73. §

- (1) Területi polgári védelmi szervezetet kell létrehozni annak a polgári védelmi feladatnak a végrehajtására, amelyet a települési polgári védelmi szervezetek nem képesek ellátni.
- (2) A területi polgári védelmi szervezetek felépítéséről, létszámáról a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője határoz területi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének javaslata alapján.
- (3) A területi polgári védelmi szervezet személyi állományát a hadkiegészítő parancsnokságokkal történő előzetes egyeztetés alapján, a polgári védelmi kötelezettség alatt

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

álló állampolgárokból a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője jelöli ki. A jelölés alapján a kötelezettet a lakcíme szerint illetékes polgármester osztja be.

A települési polgári védelmi szervezet

74. §

(1) Községben, városban, megyei jogú városban, fővárosi kerületben polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezetet kell létrehozni.

(2) A települési polgári védelmi szervezet létszámát a település polgári védelmi besorolásának megfelelően a polgári védelmi kirendeltség-vezető javaslata alapján a polgármester állapítja meg, és az állományt határozattal osztja be.

A munkahelyi polgári védelmi szervezet

75. §

(1) Munkahelyi polgári védelmi szervezetet a polgári szerv polgári védelmi feladatainak végrehajtása érdekében hatósági határozat alapján kell létesíteni.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet tagját a polgári szerv vezetője jelöli ki, és a kötelezett lakcíme szerint illetékes polgármester osztja be.

A mozgósítható polgári védelmi szervezetek

76. §

(1) Polgári védelmi feladat ellátására önkéntesen jelentkező személy külön jogszabály szerinti nyilatkozatot tesz, melyben kinyilvánítja a rendelkezésre állás tartalmát, és az alkalmazás feltételeit.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozat alapján az önkéntesen jelentkező személyt a polgármester polgári védelmi szervezetbe osztja be.

(3) A polgári védelmi feladatot önkéntes jelentkezés alapján teljesítő személy jogai és kötelezettségei a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személy jogaival és kötelezettségeivel azonosak.

(4) A polgári védelmi szervezetbe beosztott személy esküt tesz.

(5) Az eskü szövege a következő:

„Én Magyarország Polgári Védelmének tagja esküszöm, hogy hazámhoz, Magyarországhoz hű leszek. Magyarország polgárai és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében szolgálati kötelezettségeimet teljesítem. Az emberi életet és méltóságot mindenkor tiszteletben tartom.

Esküszöm, hogy minden erőmmel, törekvéssel, tudásommal Magyarország javát szolgálom.”

(Az esküt tevő egyéni meggyőződése szerint)

„Isten engem úgy segítjen!”

(6) A polgári védelmi beosztott személy jogosult:

a) a szolgálat teljesítéséhez szükséges ellátásra,

b) norma szerinti ruházattal és felszereléssel való ellátásra,

c) egyenruha viselésére,

d) feladatának ellátáshoz szükséges felkészítésre,

e) feladatának ellátáshoz szükséges védőfelszereléssel, munkaeszközökkel történő ellátásra,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- f) a munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok megismerésére,
- g) távolléti díjra, utazási költségtérítésre, az ellátása igazolt költségeinek megtérítésére,
- h) a háború áldozatainak védelmére vonatkozóan, Genfben 1949. augusztus 12-én kötött Egyezmények I. és II. Kiegészítő Jegyzőkönyvében meghatározott nemzetközi jogi védelemre.

Függelmi viszonyok a polgári védelmi szervezetben, utasítás a feladatok elvégzésére

77. §

- (1) A polgári védelmi beosztottak szolgálatukat függelmi rendben teljesítik.
- (2) A polgári védelmi szervezet egységében az előjáró az adott egység vezetője, akinek joga és kötelessége a beosztott személyek tevékenységének irányítása.
- (3) Az előjáró az irányítási jogosítványát a védekezés irányítására jogosult személy által meghatározott feladatoknak megfelelően gyakorolja.
- (4) Az előjáró a hatáskörén belül önállóan intézkedik, megköveteli beosztottaitól, hogy pontosan és időben teljesítsék a rájuk bízott feladatokat, szervezi, irányítja és ellenőrzi beosztottai munkáját.
- (5) Az előjáró utasítása nem irányulhat a beosztottak indokolatlan foglalkoztatására, emberi méltóságának megsértésére, életének és testi épségének közvetlen veszélyeztetésére.
- (6) A polgári védelmi szervezetbe beosztott köteles begyakorolni és alkalmazása idején az előjáró utasításai szerint végrehajtani a számára meghatározott feladatokat.

Adatszolgáltatás, adatkezelés

78. §

- (1) A polgári védelmi szervezetbe történő beosztás céljából a polgármester a településen lakcímmel rendelkező, polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárokról a (2) bekezdés szerinti adatokat a következő forrásból gyűjtheti:
 - a) a munkáltató által teljesített adatszolgáltatás,
 - b) a hadkiegészítő parancsnokság nyilvántartása,
 - c) a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás,
 - d) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgár adatszolgáltatási kötelezettsége.
- (2) A megyei és a fővárosi védelmi bizottság elnöke, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek és a polgármester a polgári védelmi kötelezettség teljesítése, a polgári védelmi feladatok tervezése és végrehajtása érdekében az adattal rendelkező szervtől vagy hatóságtól
 - a) a munkavállalóról
 - aa) személyes adatot (családi és utónév, leánykori név, nem, születési hely, idő (év, hónap, nap), anyja családi és utóneve, lakóhely vagy tartózkodási hely, foglalkozás, szakképzettség, munkahely, szervezeti beosztásra vonatkozó adatok),
 - ab) a foglalkozására és a szakképzettségére vonatkozó adatot,
 - b) a 67. § (2) bekezdésében meghatározott adatok kivételével egyéb, a szerv vagy a hatóság technikai eszközeire vonatkozó adatot, valamint
 - c) a katasztrófavédelmi tervezéshez szükséges adatot kérhet.
- (3) A hadkiegészítő parancsnokság a polgármester kiválasztási szempontokat is tartalmazó megkeresésére átadja a beosztható személyeknek a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott adatait.
- (4) Az adatszolgáltatást az adattal rendelkező szerv 15 napon belül köteles teljesíteni.

Adatszolgáltatási kötelezettség

79. §

- (1) Azokat a kötelezetteket, akik nem tartoznak a munkáltató, valamint a hadkiegészítő parancsnokság által átadott személyi körbe, a polgármester adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére hívhatja fel.
- (2) Az adatszolgáltatási kötelezettség a következő adatokra terjed ki:
- a) a szakképzettség,
 - b) a foglalkozás,
 - c) a munkahely megnevezése, címe,
 - d) a 61. § (2) bekezdésében meghatározott mentességi ok és a 61. § (3) bekezdésében meghatározott egyéb ok.
- (3) A polgármester az általa kezelt adatállományt a beosztásra jelölés céljából továbbítja az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, amely ennek alapján kijelöli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetbe beosztható személyeket, és erről tájékoztatja a polgármestert.
- (4) A polgármester a kijelöltek adatállománya alapján kiválasztja azokat a kötelezetteket, akiket a szervezetbe határozattal beoszt, és erről a jogerős határozattal tájékoztatja a jelölést tevő hivatásos katasztrófavédelmi szervet, valamint a beosztottak adatairól a hadkiegészítő parancsnokságot.
- (5) A polgármester a 78. § (2) bekezdése szerint összegyűjtött adatokról nyilvántartást nem vezethet, az adatállományt a beosztó határozat jogerőre emelkedése és az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv tájékoztatása után haladéktalanul törli.
- (6) A (4) bekezdés szerint átadott adatok felhasználásával az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv nyilvántartást vezet.
- (7) A nyilvántartás adatait a beosztás megszűnésekor törölni kell.
- (8) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a hadkiegészítő parancsnokság a hadkötelezettség elsődlegességének érvényesítése céljából a nyilvántartásban szereplő adatokat legalább évente egy alkalommal egyezteti.
- (9) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a nyilvántartásban kezelt adatokban bekövetkezett változások átvezetése céljából, a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból adatot igényelhet.
- (10) A polgármester és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv kizárólag a katasztrófavédelmi tervezéshez és a polgári védelmi szervezetbe történő beosztáshoz igényelhet adatokat.

VII. Fejezet

A VÉDEKEZÉS KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSE ÉS FEDEZETE

80. §

A védekezés során a személyes közreműködés, a dolog, illetve szolgáltatás rendelkezésre bocsátása vagy igénybevétele következtében keletkezett és biztosítás alapján meg nem térülő kárért a katasztrófavédelemben bevont, illetve önkéntesen közreműködött kártalanítani kell, és részére az ezzel összefüggésben felmerült költségeit meg kell téríteni. A kártalanítás és költségtérítés kötelezettsége az államot terheli, amely az üzemeltetőtől, illetve a tulajdonostól megtérítést követelhet.

81. §

Ha a védekezésben részt vevőt az egészséget károsító vagy halálos baleset érte, az üzemi balesetre, foglalkozási betegségekre vonatkozó társadalombiztosítási szabályok alapján meg nem térülő károkat és költségeket az állam téríti meg.

82. §

(1) Az Országgyűlés

a) a katasztrófavédelem központi, területi és helyi szervei fenntartásával, működésével és fejlesztésével összefüggő kiadások,

b) a polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges technikai eszközök beszerzésének,

c) a polgári védelmi szervezeteknek a Kormány vagy a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányítási jogkörében elrendelt felkészítésével, alkalmazásával összefüggő kiadások, ezen belül

d) a munkavállaló és a munkaviszonyban nem álló személy polgári védelmi kötelezettségének teljesítésével összefüggésben a munkáltatónál felmerülő és igazolt költségeinek, valamint a térítési díjnak,

e) a lakosság riasztását szolgáló berendezések telepítésének, fejlesztésének, karbantartásának és működésének

fedezetét évente a költségvetésről szóló törvény a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetében biztosítja.

(2) Az Országgyűlés más minisztérium esetén a polgári védelmi feladatok végrehajtására a forrást az adott költségvetési fejezeten belül elkülönítetten biztosítja.

83. §

Az Országgyűlés a helyi önkormányzatok normatív forrásszabályozási rendszerében biztosítja – amennyiben jogszabály kivételt nem tesz – a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester polgári védelmi feladatának ellátásához szükséges anyagi feltételeket.

84. §

(1) A munkahelyi polgári védelmi szervezetek létrehozásával, működésével és fenntartásával összefüggő kiadások fedezete a polgári szervet terheli.

(2) A polgári szerv a hatósági határozattal elrendelt polgári védelmi feladatok ellátásával összefüggésben felmerülő kiadásait költségként számolhatja el.

A védekezés anyagi fedezetének biztosítása

85. §

Az állami szervek, a védelmi bizottságok, valamint a katasztrófák elleni védekezésben résztvevő szervezetek felkészülésének, katasztrófa elleni védekezésének költségeit az állam viseli.

86. §

(1) A felkészülés költségeit az érintettek az éves költségvetésükben tervezik.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(2) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetében a katasztrófák megelőzése és a közvetlen veszélyelhárítás érdekében késedelem nélkül végrehajtandó feladatok költségfedezetül szolgáló katasztrófa-elhárítási célelőirányzatot hoz létre.

87. §

(1) Az állami költségvetésből kell megtéríteni a végrehajtásba bevont szervek és szervezetek katasztrófa elleni védekezéssel összefüggő költségeit.

(2) A Kormány döntése szerint a katasztrófa sújtotta területen a károk enyhítését is a központi költségvetésből kell fedezni.

88. §

(1) A külön jogszabály hatálya alá tartozó veszélyes áruk szállítását, tárolását, gyártását, feldolgozását, forgalmazását és felhasználását végző gazdálkodó szervezetek az éves szállított, tárolt, gyártott, feldolgozott, forgalmazott és felhasznált anyagmennyiségre vonatkozó éves árbevétel 0,1%-át katasztrófavédelmi hozzájárulás címén kötelesek a központi költségvetésbe befizetni.

(2) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetője köteles a tevékenységével összefüggésben keletkezett árbevételének 0,1%-át katasztrófavédelmi hozzájárulás címén a központi költségvetésbe befizetni.

(3) Meg nem fizetése esetén a katasztrófavédelmi hozzájárulás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A katasztrófavédelmi hatóság jogosult a fizetési kötelezettség ellenőrizhetősége érdekében az adóhatóságtól adatszolgáltatást kérni.

(4) A katasztrófavédelmi hatóság által kiszabott bírságot a bírságolt katasztrófavédelmi bírság címén köteles a központi költségvetésbe befizetni.

(5) A katasztrófavédelmi hozzájárulásból és a katasztrófavédelmi bírságból származó bevételek felhasználásáról a központi katasztrófavédelmi szerv rendelkezik. A bevételek felhasználhatók a katasztrófák megelőzésére tett intézkedésekre, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek központi, területi, helyi szervei katasztrófavédelmi feladatainak ellátásához szükséges képzésekre, gyakorlatokra, valamint műszaki-technikai eszközök, felszerelések fejlesztése, felújítása és objektumok létesítése céljára, a veszélyhelyzet kezelésére, valamint a károk megelőzésére. Biztosítható terhére mentőszervezetek, polgári védelmi szervezetek pályázati úton történő támogatása.

VIII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Felhatalmazó rendelkezések

89. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

a) a katasztrófavédelem megszervezését, irányítását, a végrehajtás összehangolását, a felkészülést, a megelőzés és a végrehajtás feladatainak tárcaközi koordinációját végző kormány szintű bizottság összetételét, működésének általános feltételeit, követelményeit, riasztásának rendjét – beleértve reagálási idejét –, összehívásának, működésének rendjét, részletes feladatait,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- b) a Kormány tagjainak és a katasztrófavédelemben érintett állami szerveknek a megelőzéssel, a felkészüléssel és a védekezéssel kapcsolatos működésének, riasztásának rendjét – beleértve a reagálási időket –, részletes feladatait,*
- c) a védelmi bizottság elnökének és a polgármesternek katasztrófavédelemmel összefüggő és a katasztrófa sújtotta területté nyilvánítással, a katasztrófasegély nyújtásával kapcsolatos részletes feladatait,*
- d) a katasztrófa sújtotta területté nyilvánításnak és a katasztrófasegély nyújtásának szabályait,*
- e) az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra jóváhagyott előirányzat felhasználásának rendjét,*
- f) az e törvény szerint veszélyes anyagnak minősülő anyagok – az azokhoz tartozó küszöbértéket (kritikus tömeget) – és ipari tevékenységek körét,*
- g) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset elleni védekezés, tervezés rendszerét és követelményeit,*
- h) a biztonsági jelentés és a biztonsági elemzés célját, tartalmi és formai követelményeit, a biztonsági jelentésre, valamint a biztonsági elemzésre kötelezettek körét,*
- i) a lakossági tájékoztatással kapcsolatos követelményeket,*
- j) a védekezésben résztvevők költségei megtérítésének szabályait,*
- k) az országos nukleáris baleset-elhárítási rendszer, a vizek kártételei elleni védekezés szabályainak e törvénnyel összhangban történő módosítását,*
- l) az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság hatósági, szakhatósági és szakértői feladatait, hatáskörét,*
- m) a katasztrófavédelmi hozzájárulás és a katasztrófavédelmi bírság befizetési és elszámolási rendjét, valamint felhasználásának és ellenőrzésének módját,*
- n) a küszöbérték alatti üzemek katasztrófavédelmi hatósági felügyeleti rendjét és az üzemeltetői kötelezettségeket,*
- o) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekkel és azok veszélyes tevékenységével összefüggésben alkalmazható bírságok rendszerét és részletes szabályait,*
- p) a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben, valamint a nemzetközi segítségnyújtásban közreműködő önkéntes mentőszervezetek tevékenységének, védekezésbe történő bevonásának szabályait, valamint támogatását és az alkalmazandó költségtérítést, valamint a társadalmi és karitatív szervezetek védekezésben való közreműködésének szabályait,*
- q) a polgári védelmi szabályzat részletes szabályait,*
- s) a települések polgári védelmi besorolásának szabályait és a védelmi követelményeket,*
- t) a polgári védelmi szakhatósági jogkört,*
- u) az egyéni védőeszköz-ellátás, a lakosság riasztása, a kitelepítés és befogadás általános szabályait,*
- v) a mentésben való részvétel szabályait,*
- w) a központi államigazgatási szervek katasztrófavédelmi feladatait,*
- x) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre vonatkozó hatósági koordináció szabályait.*

90. §

Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza:

- a) az irányítása alatt álló szervekre vonatkozóan a védekezés végrehajtásának egységes rendjét,*
- b) az e törvény 27. §-ában meghatározott szervek irányítási és működési rendjét, feladatait, a hatáskörüket és jogkörüket, valamint a területi és a helyi szervek felépítését,*

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- c) a települések polgári védelmi besorolását, a helyi hivatásos katasztrófavédelmi szervek illetékességi területét,
- d) a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásának, irányításának, anyagi-technikai ellátásának és alkalmazásának szabályait,
- e) a katasztrófa- és a polgári védelmi felkészítés követelményeit,
- f) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek állományának Szolgálati Szabályzatát.

91. §

Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg az igazgatási szolgáltatási díj fizetésére kötelezett eljárásokat, igazgatási jellegű szolgáltatásokat és bejelentéseket, továbbá a fizetendő díj mértékét, valamint a fizetésre vonatkozó egyéb szabályokat.

92. §

Felhatalmazást kapnak az illetékes miniszterek, hogy rendeletben szabályozzák:

- a) az ágazati tevékenységükkel összefüggésben az adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési feladatokat,
- b) a katasztrófavédelmi célú ágazati mérő- és ellenőrző meteorológiai előrejelző és riasztó rendszerek kialakításának, működtetésének feladatait,
- c) a katasztrófavédelemben résztvevők kijelölését, feladataikat, felkészítésük és működtetésük feltételeit,
- d) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésével kapcsolatban a tervezési, jelentési, adatközlési, együttműködési feladatokat, valamint a korai riasztási technikai rendszer létrehozásának és működésének szabályait.

93. §

Felhatalmazást kapnak az illetékes miniszterek, hogy – a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben – rendeletben szabályozzák a feladat- és hatáskörüket érintő katasztrófavédelmi feladatokat és a polgári védelmi hatósági előírásokat.

Hatálybalépés

94. §

- (1) E törvény 2012. január 1-én lép hatályba. Rendelkezéseit a hatályba lépése után indult ügyekben kell alkalmazni.
- (2) E törvény 98. §-196. §-ai 2012. január 2-án hatályukat veszítik.

Átmeneti rendelkezések

95. §

„A” változat – tulajdonátszállás a törvény erejénél fogva

- (1) E törvény hatályba lépésekor a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok állami tűzoltósággá alakulnak át. A hivatásos tűzoltóság és a tűzörség a hivatásos önkormányzati tűzoltóság általános jogutódja. A jogelőd hivatásos önkormányzati tűzoltóságok parancsnokai az új

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

parancsnokok kinevezéséig ellátják a hivatásos tűzoltóságok és tűzörségek parancsnoki feladatait.

(2) Az e törvény hatályba lépésekor a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatában lévő önkormányzati tulajdonú ingatlanok és ingóságok térítésmentesen az állam tulajdonába kerülnek.

(3) A hivatásos önkormányzati tűzoltóságnak és a fenntartó önkormányzatoknak (a továbbiakban: átadó) 2011. december 31. fordulónappal át kell adniuk az állami tűzoltóság részére a hivatásos önkormányzati tűzoltóság működtetését és fenntartását szolgáló vagyonukat.

(4) Az átadás-átvétel összehangolásáról a belügyminiszter a központi katasztrófavédelmi szerv útján gondoskodik. Az átadás-átvételtől ütemterv készül.

(5) Az állami tulajdonba kerülő ingatlanok ingatlan-nyilvántartási állapotának átvezetését a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője kezdeményezi. A tulajdonátadáshoz kapcsolódó ingatlan-nyilvántartási eljárás díj- és illetékmentes.

„B” változat – tulajdonátszállás hatósági eljárásban

(1) E törvény hatályba lépésével a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok állami tűzoltósággá alakulnak át. A hivatásos tűzoltóság és a tűzörség a hivatásos önkormányzati tűzoltóság általános jogutódja. A jogelőd hivatásos önkormányzati tűzoltóságok parancsnokai az új parancsnokok kinevezéséig ellátják a hivatásos tűzoltóságok és tűzörségek parancsnoki feladatait.

(2) Az e törvény hatályba lépésekor a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatában lévő önkormányzati tulajdonú ingatlanok és ingóságok térítésmentesen a jogutód állami tűzoltóság ingyenes használatába kerülnek.

(3) A hivatásos önkormányzati tűzoltóságnak és a fenntartó önkormányzatoknak (a továbbiakban: használatba adó) 2012. január 1-jével át kell adniuk az állami tűzoltóság használatába a hivatásos önkormányzati tűzoltóság működtetését és fenntartását szolgáló vagyonukat.

(4) Az e § alapján használatba adott vagyont a tulajdonos önkormányzat nem terhelheti meg és nem idegenítheti el.

(5) A használati jog ingatlan-nyilvántartási bejegyzését az illetékes területi katasztrófavédelmi szerv kezdeményezi.

(5) Az átadás-átvétel összehangolásáról a belügyminiszter a központi katasztrófavédelmi szerv útján gondoskodik. Az átadás-átvételtől ütemterv készül.

. §

(1) Az e törvény hatályba lépésével a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatába került, önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok tulajdonjogát 2015. december 31-ig az államnak át kell adni. Az ingatlanok tulajdonjogának átadására irányuló eljárásra a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény rendelkezéseit az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A tulajdonjog átadására irányuló eljárást az illetékes területi katasztrófavédelmi szerv kezdeményezi.

(3) Az eljárásban kisajátítási terv csatolására nincs szükség.

(4) A kártalanítás értéke az önkormányzat által az ingatlan felújítására vagy bővítésére az ingatlan átadására irányuló eljárás megindítását megelőző öt éven belül fordított összegnek az

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

ugyanezen időszak alatt erre a célra kapott államháztartási, európai uniós, vagy egyéb nemzetközi forrással csökkentett része.

(5) Az ingatlanon fennálló jelzálogjog más, megfelelő értékű, az önkormányzat tulajdonában lévő forgalomképes ingatlanra történő áttérheléséről (fedezetcsere) az önkormányzat és a jelzálogjog jogosultja között egyezség létrehozását kell megkísérelni. Egyezség hiányában a fedezetcseréről a tulajdonjogot átadó határozatban kell rendelkezni úgy, hogy a jelzálogjoggal biztosított követelésnek az ingatlan tulajdonjogának átadására irányuló eljárás megindításakor fennálló értékénél a fedezetül szolgáló ingatlan értéke nem lehet kisebb.

(6) A használatba adáshoz és a tulajdonátadáshoz kapcsolódó ingatlan-nyilvántartási eljárás díj- és illetékmentes.

96. §

Ahol jogszabály a polgári védelem hivatásos szerveit, országos parancsnokot, megyei, fővárosi parancsnokot, országos, megyei, fővárosi parancsnokságot említ, ezen a továbbiakban az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságot és annak vezetőjét, megyei, fővárosi igazgatóságot, polgári védelmi kirendeltséget és azok vezetőit kell érteni.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

97. §

Ez a törvény a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről szóló, 1996. december 9-i 96/82/EK tanácsi irányelvnek, valamint az azt módosító, 2003/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Módosuló jogszabályok

1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosítása

98. §

(1) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kktv.) 20. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (3) A (2) bekezdés szerinti bírságolási eljárásra az eljáró hatóság ellenőrző tevékenységét szabályozó külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A 20. § (1) bekezdés e) pontjában megjelölt rendelkezések megsértése miatt indult eljárásban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit azzal az eltéréssel alkalmazni, hogy a bírságolási eljárás lefolytatására első és másodfokon egyaránt hatvan nap áll rendelkezésre, mely egy alkalommal harminc nappal meghosszabbítható.”

(2) A Kktv. 20. (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (6) A beszedett bírság – kivéve a katasztrófavédelmi hatóság által kiszabott bírságot – a központi költségvetés központosított bevételeit képezi. A katasztrófavédelmi hatóság által

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

kiszabott bírság a központi költségvetés bevételeit képezi. A kivetett bírság összegének megfizetése meghatározott számlára történő befizetéssel történik. A megfizetett bírság és a pénzkövetelés biztosítás összegét a külön jogszabályban foglaltak szerint, az azt megállapító határozat jogerőre emelkedéséig az eljáró hatóságnak elkülönítetten kell kezelnie.”

(3) A Kktv. 20. (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (11) Magyarország területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti járművel végzett áru-, illetve személyszállítási tevékenységre az (1) bekezdés szerinti rendelkezések megtartását

a) belföldi forgalomban közlekedő jármű esetén

aa) az (1) bekezdés e) pontja kivételével a közlekedési hatóság és a rendőrség,

ab) az (1) bekezdés c)-d) pontja tekintetében, valamint az (1) bekezdés h) pontjában a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek közúti közlekedésének tekintetében a vámhatóság is,

ac) az (1) bekezdés e) pontja tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság,

b) nemzetközi forgalomban közlekedő jármű esetén

ba) az (1) bekezdés e) pontja kivételével a közlekedési hatóság, a rendőrség és a vámhatóság,

bb) az (1) bekezdés e) pontja tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság, valamint az EU külső határain és a vámszabad területeken a vámhatóság is,

c) az üzembentartó telephelyén

ca) az (1) bekezdés e) pontja kivételével a közlekedési hatóság és a rendőrség,

cb) az (1) bekezdés c) és d) pontja tekintetében külön jogszabály alapján a munkaügyi hatóság is,

d) az (1) bekezdés e) pontja tekintetében – a veszélyes áru szállítójának (fuvarozójának), feladójának, csomagolójának, be- és kirakójának, töltő- és ürítőjének, címzettjének telephelyén – külön jogszabály alapján a katasztrófavédelmi hatóság, valamint vámszabad területeken a vámhatóság is,

e) az (1) bekezdés k) pontja tekintetében a rendőrség

jogosult együtt vagy önállóan ellenőrizni. A közúti forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés c) és d) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a munkaügyi hatóság is, a belföldi forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés a) és b), valamint f)-j) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a vámhatóság is, az (1) bekezdés h) pontjában meghatározott, a megengedett legnagyobb össztömeget, tengelyterhelést és méretet meghaladó járművek ellenőrzésébe a közút kezelője is bevonható.”

2. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása

99. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 24. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság és a nemzetbiztonsági szolgálatok feladataik ellátása érdekében – a rájuk vonatkozó törvényekben meghatározott célok és feltételek teljesülése esetén –, valamint a nyomozó hatóságok bűnüldözési tevékenységük ellátásához, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv feladatai ellátásához, továbbá az állampolgársági ügyekben eljáró szerv a kérelmező

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

adatainak azonosításához e törvény felhatalmazása alapján a nyilvántartásba felvett adatok teljes körének [17. § (2) bekezdés d) pont] igénylésére jogosultak.”

3. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény módosítása

100. §

A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 7. § (1) bekezdésének *ba*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*(A belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv kizárólagos hatáskörrel ellátja az 1. § (2) bekezdés 14. pontjában meghatározott feladatokat. Ennek keretében:
b) elvégzi)*

„*ba*) a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a katasztrófavédelem, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat hivatásos állományú tagjai,”

(bc) a ba) és bb) pontban meghatározott szervek irányítását ellátó minisztériumok a ba) és bb) pontban meghatározott szervek irányításával, ellenőrzésével kapcsolatos szervezeti egységeinek, továbbá a ba) és bb) pontban meghatározott szervek bűnüldözési és államigazgatási adatkezelését, pénzügyi és gazdasági ellátását, kiképzését és oktatását végző szervek rendeltetésszerű működése körében eljáró kormánytisztviselői, köztisztviselői és közalkalmazottai (a továbbiakban: védett állomány) megbízhatósági vizsgálatát,)

4. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása

101. §

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 17. § (7) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A polgármester (főpolgármester) az árvíz- és belvízvédékezéssel kapcsolatos államigazgatási feladat- és hatáskörében)

„*b*) gondoskodik a közfoglalkoztatottak, továbbá a védekezéshez szükséges anyagok, eszközök és felszerelések összeírásáról, nyilvántartásáról, szükség szerinti mozgósításáról, továbbá a közfoglalkoztatottak általános ellátásáról;”

5. A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény módosítása

102. §

A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 17. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„17. § (1) A Magyar Országos Levéltár központi általános levéltár. Illetékességi körébe tartozik a köztársasági elnöknek és hivatalának, az Országgyűlésnek és hivatalának, továbbá az országgyűlési biztosok hivatalainak, az Alkotmánybíróságnak, a miniszterelnöknek, a 19. § (2) bekezdésében meghatározott kivétellel a központi államigazgatási szerveknek, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatoknak, valamint – a központi államigazgatási szervek területi szervei, a rendőrség, a határőrség, a katasztrófavédelem, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal és helyi szervei és a büntetés-végrehajtási szervezet kivételével – a központi államigazgatási szervek közvetlen felügyelete és irányítása alatt működő egyéb állami szerveknek, a Legfelsőbb Bíróságnak, a Legfőbb Ügyészségnek, az Állami Számvevőszéknek, a Magyar Nemzeti Banknak, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének, valamint mindezen szervek jogelődeinek levéltári anyaga, továbbá minden, levéltárral nem rendelkező országos köztisztület és közalapítvány levéltári anyaga.”

6. A légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény módosítása

103. §

A légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lktv.) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) A légiközlekedés hatósági feladatait a légiközlekedési hatóság látja el. A jogszabályban meghatározott veszélyes áruk légi szállításának ellenőrzését a légiközlekedési hatóság, valamint a katasztrófavédelmi hatóság (továbbiakban: ellenőrző hatóság) együtt vagy önállóan végzi.”

104. §

Az Lktv. a következő 3/F. §-sal egészül ki:

„3/F. § (1) Az ellenőrző hatóság feladat- és hatáskörébe tartozik:

a) veszélyes áru légi fuvarozására (szállítására) vonatkozó jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése;

b) veszélyes áruk (anyagok) repülőterek területén végzett átrakásának, tárolásának (ideiglenes tárolásának) ellenőrzése.

(2) A légitársaság, a légiszállító vállalkozás, a légijármű üzemeltető, illetve a repülőtér üzemeltető, repülőtéri cargoterminal üzemeltető, a légiszállítási infrastruktúra-üzemeltető és a légijármű személyzete, köteles az ellenőrző hatóság részére a szabad ellenőrzés valamennyi feltételét biztosítani, különösen a lényeges dokumentumokhoz, adatokhoz, járművekhez, létesítményekhez, berendezésekhez és felszerelésekhez, valamint az árukhoz való korlátozás nélküli hozzáférést.

(3) Ha az ellenőrző hatóság az ellenőrzés során mulasztást állapít meg,

a) az üzemeltetőt a vizsgálat vagy a javítás elvégzésére kötelezi, és

b) az üzemeltetővel, a veszélyes árut fuvarozó légitársasággal, illetve a veszélyes áru feladójával, címzettjével, berakójával, csomagolójával, töltőjével, kirakójával, a tankkonténer vagy mobil tartány üzemeltetővel a légiszállítási infrastruktúra-üzemeltetővel, a repülőtéri cargoterminal üzemeltetővel, valamint a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóval, a légijármű személyzetével és a légiszállítási infrastruktúra üzemeltető személyzetével szemben bírságot szabhat ki, valamint

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

c) elrendeli a veszélyes áru környezetbe jutásának megakadályozása, illetve egyéb veszély elhárítása érdekében szükséges intézkedések megtételét, a veszélyes áru szállításában (fuvarozásában) résztvevő vállalkozás költségére.

(4) Az ellenőrző hatóság, a légi közlekedés biztonságával és a légi forgalom lebonyolításával, valamint a veszélyes áruk légi fuvarozásával kapcsolatos szabályok megsértése esetén, megteszi a (3) bekezdés szerinti intézkedéseket és indokolt esetben elrendeli a szállított veszélyes áru átfejtését, átrakását, átcsomagolását, vagy a feladóhoz történő visszafordítását, esetleg más szállítási mód alkalmazását.

(5) Az ellenőrző hatóság adatszolgáltatást kérhet a veszélyes áru szállításában (fuvarozásában) résztvevő vállalkozástól, a légi infrastruktúra üzemeltetőjétől, repülőtéri cargoterminal üzemeltetőtől – a veszélyes áru légi fuvarozásával, átrakásával, tárolásával (ideiglenes tárolásával) kapcsolatban – a birtokukban lévő adatokról, amely adatszolgáltatást az adat birtokosa köteles teljesíteni.

(6) Az e § alapján tett intézkedésből eredő kárért az ellenőrző hatóság felelősséggel nem tartozik.”

105. §

Az Lktv. a következő 66/B. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Veszélyes áruk légi szállítása

66/B. § (1) A jogszabályban előírt veszélyes áruk légi szállítására vonatkozó rendelkezések megsértőivel szemben 100 000,- forinttól 3 000 000,- forintig terjedő bírság szabható ki.

(2) Az (1) bekezdés alapján az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok összegét, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét, külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta egy év eltelt.

(3) A bírságot az köteles megfizetni, aki a rendelkezés megsértéséért felelős. Amennyiben valamely rendelkezés megsértéséért többen is felelőssé tehetők, a külön jogszabályban meghatározott bírság összegét a jogsértésben való felelősségük arányában kötelesek megfizetni. Ha a felelősségük aránya nem állapítható meg, a bírságfizetési kötelezettség őket egyenlő arányban terheli. Nem állapítható meg a bírságfizetési kötelezettség a légi szállítás végző működési körén kívül eső olyan elháríthatatlan ok esetén, amely ésszerű elvárhatóság mellett sem lett volna előre látható.

(4) A légiközlekedési hatóság által kiszabott bírság összege a légiközlekedési hatóságot illeti meg, a katasztrófavédelmi hatóság által kiszabott bírság a **központi költségvetés** bevételeit képezi. Az e törvény alapján kiszabott bírságot, a befizetés elmulasztása esetén adók módjára kell behajtani.

(5) Az (1) bekezdés alapján kiszabott bírság kivetésével és behajtásával kapcsolatos hatósági eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit az e bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A bírságolási eljárás lefolytatására első és másodfokon egyaránt hatvan nap áll rendelkezésre, mely egy alkalommal harminc nappal meghosszabbítható.”

106. §

(1) Az Lktv. 73. § (1) bekezdés y) és z) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„y) a bajba jutott vagy eltűnt légijárművek megsegítését, valamint a katasztrófák elleni védekezéssel és a mentéssel összefüggő tevékenységet ellátó légi kutató-mentő szolgálat szervezetét, működésének, fenntartásának, riasztásának és a mentéssel járó költségek viselésének a rendjét,

z) a lajstromozásra nem kötelezett légijárművekkel kapcsolatos feladatokat, amelyeket nem közigazgatási feladat ellátására létrehozott szervezet lát el, továbbá az azokkal kapcsolatos eljárási szabályokat.”.

(2) Az Lktv. 73. § (1) bekezdése a következő *aa*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

„*aa*) a veszélyes áruk légi szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárás szabályait, továbbá az e törvény 66/B. § (1) bekezdés alapján kiszabható bírságok összegét, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatok általános szabályait.”

7. A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény módosítása

107. §

(1) A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tűzoltás és műszaki mentés állami feladat.”

108. §

A Ttv. 2. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A hivatásos tűzoltóságok, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságok a tűzvédelmi és műszaki mentési feladataik ellátása során kötelesek egymással együttműködni.”

109. §

A Tvt. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § A hivatásos tűzoltóság, az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóság (a továbbiakban együtt: tűzoltóság) a tűz oltása és a műszaki mentés érdekében a személyes szabadságra, a magánlakás sérthetetlenségére és a tulajdonra vonatkozó alkotmányos jogokat – az e törvényben meghatározottak szerint – olyan mértékben korlátozhatja, amely arányban áll az élet, a testi épség és anyagi javak védelmével.”

110. §

(1) A Tvt. 4. §-a a következő *f*) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„f) *tűzvizsgálat*: a tűz keletkezési idejének, helyének és okának felderítésére irányuló hatósági tevékenység, amelynek célja olyan tűz megelőzési, tűzoltási beavatkozási tapasztalatok megszerzése, következtetések levonása, amelyek alkalmasak a tűz megelőzési ismeretek bővítésére és a mentési beavatkozási feltételek javítására;”

(2) A Tvt. 4. § k) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„k) *honosított harmonizált szabvány*: az európai szabványügyi szervezetek által elfogadott és az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett harmonizált európai szabvány, amelyet a magyar eljárási rendnek megfelelően magyar nyelven nemzeti szabványként közzétettek;”

(3) A Tvt. 4. §-a a következő n)-s) pontokkal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„n) *katasztrófavédelmi igazgatóság*: a központi államigazgatási szerv területi egysége, mely irányítja és felügyeli a hivatásos tűzoltóságok és az önkormányzati tűzoltóságok tevékenységét, valamint ellátja a létesítményi tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek szakmai felügyeletét.

o) *hivatásos tűzoltóság*: tűzoltási és műszaki mentési, tűz megelőzési feladatok elvégzésére létrehozott, állandó működési területtel rendelkező hivatásos tűzoltóság.

p) *tűzoltóórs (tűzőrség)*: a hivatásos tűzoltóság elsődleges tűzoltási és műszaki mentési, tűz megelőzési feladatok elvégzésére létrehozott szervezeti egysége.

q) *önkormányzati tűzoltóság*: tűzoltási és műszaki mentési feladatok elvégzésére létrehozott, állandó működési területtel nem rendelkező önkéntes tűzoltóság.

r) *létesítményi tűzoltóság*: tűzoltási és műszaki mentési feladatok elvégzésére, gazdálkodó szervezet által létrehozott, állandó működési területtel nem rendelkező tűzoltóság.

s) *önkéntes tűzoltó egyesület*: a székhelye szerinti településen tűzoltási műszaki mentési feladatokban közreműködő társadalmi szervezet.”

111. §

(1) A Tvt. 5. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A telefonon történő tűzjelzés lehetőségét minden településről az elsődleges működési körzet szerinti állandó készenléti jellegű szolgálatot ellátó hivatásos tűzoltóságot, illetve önkormányzati tűzoltóságot riasztó hírközpontba biztosítani kell. A tűzjelzés telefonon történő fogadásának biztosítása, és az ezzel kapcsolatos költségek a hírközpont fenntartóját terhelik.”

(2) A Tvt. 5. § (6) és (7) bekezdései helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(6) Az állandó készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltóságnál az ügyeleti szolgálati helyen távbeszélő és más, attól független hírközlő berendezést kell üzemeltetni. A tűz és káreset jelzésének fogadására összevont ügyelet is létesíthető.

(7) A tűzjelzés és az automatikus tűzátjelzés díjtalan és más hívásokkal szemben elsőbbséget élvez.”

112. §

A Tvt. 6. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Azokat a változásokat, amelyek a településen vagy a létesítményben a tűzoltást befolyásolhatják (út, közművezetékek elzárása, forgalom elterelése stb.), a kezdeményező vagy az elhárításért felelős szerv haladéktalanul köteles az állandó készenléti jellegű szolgáltatást ellátó hivatásos tűzoltóságnak, vagy önkormányzati tűzoltóságnak szóban azonnal és írásban is bejelenteni.”

113. §

A Tvt. 8. § (4) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(Köteles a tűzoltással, műszaki mentéssel és ezek jelzésével kapcsolatosan keletkezett költségek megtérítésére az, aki)

„c) gondatlansága miatt téves automatikus tűzátjelzés keletkezett.”

114. §

A Ttv. II. fejezetének „A TŰZMEGELŐZÉSI FELADATOK” címe helyébe a következő cím lép:

„A TŰZVÉDELMI HATÓSÁGI FELADATOK”

115. §

A Ttv. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § A tűzvédelmi hatóság külön jogszabályban meghatározott esetekben engedélyező, tiltó és korlátozó intézkedéseket tesz, a tüzesettel kapcsolatban tűzvizsgálati eljárást folytat le és hatósági bizonyítványt ad ki, valamint a tűzvédelmi kötelezettségeiket megsértőkkel szemben tűzvédelmi bírságot szab ki.”

116. §

A Ttv. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés és az azt megelőző alcím lép:

„Tűzmegeelőzési feladatok

12. § (1) Aki

- a) tűzoltó készülékek karbantartása és felülvizsgálata,
- b) tűzoltó technika felülvizsgálata, javítása, ha a szolgáltatás végzése a központi katasztrófavédelmi szerv és annak területi szervei, hivatásos tűzoltóságai, önkormányzati tűzoltóság, létesítményi tűzoltóság vagy tűzoltósági szolgáltatást nyújtó vállalkozás által készenlétkben tartott tűzvédelmi technikára vonatkozó,
- c) beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezés tervezése, kivitelezése, karbantartása, javítása, telepítése, felülvizsgálata,
- d) tűzátjelzés fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint tűzjelző és tűzoltó központok távfelügyelete,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- e) tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezés,
- f) tűzvédelmi szakvizsgáztatás

tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a tűzvédelmi hatóságnak bejelenteni. A bejelentésben – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl – meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységet csak az folytathat, aki rendelkezik a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter rendeletében meghatározott szakmai képesítéssel, és megfelel az ott meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) A tűzvédelmi hatóság az (1) bekezdés szerinti tevékenység végzésére jogosultakról nyilvántartást vezet, amely a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl tartalmazza

- a) a tevékenység gyakorlására jogosult vagy képviselője telefonszámát, elektronikus levélcímét,
- b) a szolgáltatás megkezdésének és befejezésének időpontját, valamint
- c) az (1) bekezdés a) pontja szerinti tevékenység esetén a tűzoltókészülék-javító műhely címét.”

117. §

A Ttv. 13/A. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A piacfelügyeleti eljárásokban az ügyintézési határidő hatvan nap, amely egy alkalommal további hatvan nappal meghosszabbítható.

(5) A jogerősen kiszabott piacfelügyeleti bírság meg nem fizetése esetén a kiszabott összeget késedelmi pótlék terheli, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A piacfelügyeleti bírság és a késedelmi pótlék adók módjára behajtandó köztartozás”.

118. §

A Ttv. 14. §-a helyébe a következő rendelkezés és az azt megelőző alcím lép:

„Tűzvizsgálati feladatok

14. § (1) A tűzvizsgálati eljárás ügyintézési határideje negyvenöt nap, amely egy alkalommal további negyvenöt nappal meghosszabbítható.

(2) A tűzvizsgálati eljárás során tartandó szemle a tűz keletkezési okának egyértelmű megállapítása és a bizonyítékok megsemmisülésének megelőzése érdekében haladéktalanul megtartható.

(3) Amennyiben nem állapítható meg egyértelműen, hogy a tűz mely tűzoltóság területén keletkezett, vagy a tűz több megye területére is kiterjed, a tűzvizsgálat lefolytatására jogosult szervet a közös felügyeleti szerv vezetője jelöli ki.

(4) A tűzvédelmi hatóság bűncselekmény gyanúja esetén értesíti az illetékes rendőri szervet, ha a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy katona, az illetékes katonai nyomozó hatóságot.

(5) A tűzoltóság, a tűzvizsgáló, vagy a rendőrség kitérkezéséig köteles biztosítani a tüzeset helyszínét, továbbá azoknak a tárgyaknak, eszközöknek az őrzését, amelyek a bűncselekmény gyanújának bizonyítékaul szolgálnak.

(6) A tűzoltóság felhatalmazott képviselője jogosult a tüzeset helyszínén

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

- a) a területet lezárni;
- b) a veszélyeztetett területen lakókat, a lakóhelyük elhagyására kötelezni;
- c) az ügyfelet, tanút a helyszínen tartózkodásra kötelezni;
- d) a helyszínen tartózkodókat személyazonosságuk igazolására kötelezni;
- e) helyszíni bírságot kiszabni.”

119. §

A Ttv. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. § (1) Minden építészeti-műszaki tervdokumentáció része a tűzvédelmi dokumentáció, amely tartalmazza törvény és annak végrehajtási rendeleteiben előírt tűzvédelmi követelményeknek való megfelelés dokumentálását tervekkel és műszaki leírásokkal.

(2) Az építészeti-műszaki dokumentáció részét képező tűzvédelmi dokumentációt csak az a természetes személy készíthet, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: tűzvédelmi tervezői jogosultság). A névjegyzéket vezető szerv az engedély megadásával egyidejűleg névjegyzékbe veszi a jogosultságot szerzett természetes személyt.

(3) A tűzvédelmi tervezői tevékenység folytatása annak engedélyezhető, aki

a) büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján a Kormány által kiadott rendeletben meghatározott szakmai képesítéssel, szakirányú végzettséggel és megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek, és a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló törvényben meghatározott területi mérnöki vagy építész kamarának a tagja, vagy

b) a szakterületnek megfelelő tűzvédelmi szakértő (építmények tűzvédelme, vagy építész-, vagy elektromos-, vagy gépész-, vagy vegyipari-, vagy olajipari-, vagy gázipari tűzvédelmi szakértő) jogosultsággal rendelkezik.

(4) A tűzvédelmi tervezői tevékenység engedélyezése iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg a kérelmező hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy büntetlen előéletű, valamint nem áll a tűzvédelmi tervezői tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt.

(5) A kivitelező köteles a tűzvédelmi dokumentációban szereplő tűzvédelmi követelményeket a kivitelezés során megtartani, megvalósítani, a tervezési hiányosságok megszüntetését a tervezőnél és a beruházónál kezdeményezni.

(6) A tervezőnek és a kivitelezőnek az (1) bekezdésben foglaltak érvényesítéséről írásban kell nyilatkoznia.”

120. §

A Tvt. a következő 21/A. §-sal egészül ki:

„21/A. § (1) A névjegyzéket vezető szerv a tűzvédelmi tervezőkről nyilvántartást vezet, amely – a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól 2009. évi LXXVI. törvényben meghatározott adatokon túl – tartalmazza

- a) a természetes személyazonosító adatokat,
- b) az engedély azonosító számát,
- c) az elérhetőségi címet (postacím, telefon, telefaxszám, e-mail).

(2) A nyilvántartásból kizárólag a tűzvédelmi tervezői tevékenység végzésére való jogosultság igazolása céljából szolgáltatható adat.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(3) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvényben meghatározott adatokon túl a nyilvántartásnak a (3) bekezdés b)-c) pontjában szereplő adatai is nyilvánosak.

(4) A tűzvédelmi tervező tevékenységének megszüntetése, illetve halála esetén adatainak a nyilvántartásban történő kezelését meg kell szüntetni.

(5) A (4) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a névjegyzéket vezető szerv

a) a tűzvédelmi tervezői tevékenység engedélyezése iránti eljárás jogerős befejezéséig,

b) a tűzvédelmi tervezői nyilvántartásból való törlésre irányuló eljárásban az eljárás jogerős befejezéséig kezeli.”

121. §

(1) A Tvt. 24. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter)

„a) előkészíti a tűzvédelemre, a műszaki mentésre és a tűzoltóságra vonatkozó magasabb szintű jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök, valamint a nemzetközi szerződések tervezeteit, és a hatáskörébe tartozó rendeletalkotás és normatív utasítás kiadása útján, az érdekelt miniszterekkel egyetértésben szabályozza a tűzvédelmet és a műszaki mentést;”

(2) A Tvt. 24. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter)

„c) a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének javaslatára dönt a hivatásos tűzoltóság létrehozásáról és megszüntetéséről;”

(3) A Tvt. 24. § f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter)

„f) gyakorolja a hivatásos tűzoltóság, valamint a tűzoltó szakiskolák hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyával kapcsolatban, illetve társadalombiztosítási ellátásáról szóló jogszabályok alkalmazása során az illetékes minisztert megillető jogokat;”

122. §

A Tvt. 24/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24/A. § A központi katasztrófavédelmi szerv vezetője

a) irányítja a hivatásos tűzoltóság és az önkormányzati tűzoltóságok tevékenységét,

b) közvetlen utasítással irányítja a tűzoltóság egységeinek a tűzoltási és műszaki mentési feladatokban történő részvételét, az ezzel kapcsolatos felkészítést, jelentéstételt, működési területük elhagyását, továbbá rendkívüli készenléti szolgálatuk elrendelését,

c) kezdeményezi a hivatásos tűzoltóság létrehozását, megszüntetést,

d) kinevezi és felmenti a tűzoltó parancsnokot, gyakorolja a vele kapcsolatos – jogszabályban meghatározott – munkáltatói jogköröket,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

e) kiadja a tűzoltóságok Szerelési Szabályzatát, a rendkívüli állapotban alkalmazandó Tűzoltási és Műszaki Mentési Szabályzatát, a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének részletes szabályait, a hivatásos tűzoltóságok működési területét, a hivatásos tűzoltóságok készenlétben tartandó legkisebb gépjármű és technikai eszköz állományát és műszaki megfelelőségük ellenőrzésének rendjét, a hivatásos tűzoltóságok létszámát és szervezési kategóriába sorolását, és a tűzoltóspont versenyszabályzatát,

f) koordinálja és ellenőrzi az önkormányzati tűzoltóságok költségvetés tervezésével kapcsolatos feladatait,

g) folyamatosan ellenőrzi az önkormányzati tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek költségvetési és egyéb forrásból származó pénzeszközei felhasználását,

h) szakirányítja és szakfelügyeli az önkormányzati tűzoltóságok, a létesítményi tűzoltóság és a tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátó önkéntes tűzoltó egyesület tevékenységét.”

123. §

A Tvt. 28. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„28. § (1) A települési önkormányzat képviselő-testülete

a) hozzájárulhat a hivatásos tűzoltóság, hozzájárul az önkormányzati tűzoltóság és az önkéntes tűzoltó egyesület fenntartásához,

b) önkormányzati tűzoltóság, önkéntes tűzoltó egyesület alapításában vehet részt,

c) gondoskodik az önkormányzati tűzoltóság fenntartásáról, működtetéséről és fejlesztéséről,

d) közreműködik a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködő önkéntes tűzoltó egyesület fenntartásában, működtetésében és fejlesztésében,

e) hozzájárulhat más tűzoltóság létesítéséhez, fenntartásához, fejlesztéséhez.

(2) Az önkormányzati tűzoltósággal rendelkező települési önkormányzat képviselő-testülete

a) elrendelheti az irányítása alá tartozó tűzoltóság rendkívüli készenléti szolgálatát,

b) beszámoltatja az önkormányzati tűzoltóparancsnokot.

(3) Az önkormányzati tűzoltósággal rendelkező települési önkormányzat képviselő-testülete a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter tájékoztatása mellett megszüntetheti az önkormányzati tűzoltóságot. A minisztert a döntésről legalább fél évvel a megszüntetés tervezett időpontja előtt kell értesíteni.”

124. §

A Ttv. 30. §-a és a megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„A hivatásos tűzoltóság

30. § (1) A hivatásos tűzoltóság egységes elvek alapján szervezett rendvédelmi szerv.

(2) Hivatásos tűzoltóságot a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének javaslatára a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter alapíthat.

(3) A hivatásos tűzoltóság vezetőjének kinevezését megelőzően a kinevezési jogkör gyakorlója kikéri a működési területen működő települési – Budapesten a fővárosi kerületi – önkormányzatok képviselő-testületének a véleményét. A szükségessé váló felmentésről az illetékes önkormányzatokat – az érintettel történő közléssel egyidejűleg – tájékoztatni kell.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(4) Ha a települési önkormányzatok többsége, illetve a fővárosi önkormányzat a kinevezéssel szemben foglal állást, és a kinevezési jogkör gyakorlója nem állít újabb jelöltet, döntése szakmai indokairól az érintett önkormányzatokat állásfoglalásban tájékoztatja.

(5) A tűzoltó parancsnok vagy kijelölt helyettese évente beszámol a hivatásos tűzoltóság működési területén működő települési önkormányzat képviselő-testületének a település tűzvédelmi helyzetéről, a tűzvédelem érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról.

(6) Ha a beszámolót a települési önkormányzatok többsége, illetve a fővárosi önkormányzat nem fogadja el, három hónapon belül újabb beszámolót kell tartani. Ismételt elutasítás esetén a települési önkormányzatok többsége a területi katasztrófavédelmi szerv vezetőjéhez, a fővárosi önkormányzat közgyűlése a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjéhez fordulhat. A területi katasztrófavédelmi szerv, illetve a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője köteles az önkormányzatok által meghatározott kérdésekre is kiterjedő átfogó vizsgálatot tartani, ennek keretében a tűzoltó parancsnok vezető felelősségét, illetve alkalmasságát megvizsgálni. A vizsgálat eredményéről az önkormányzatokat tájékoztatni kell. A területi katasztrófavédelmi szerv, illetve a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője köteles a tűzvédelmi feladatok ellátása érdekében a vizsgálat szerint szükséges szolgálatszervezési, szervezeti, személyi és belső irányítási intézkedéseket megtenni.”

125. §

A Ttv. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„31. § A hivatásos tűzoltóság

a) tűzoltási és műszaki mentési tevékenységet végez, és közreműködik közvetlen tűz- és robbanásveszély esetén a biztonsági intézkedések végrehajtásában, ennek érdekében állandó készenléti jellegű szolgálatot tart,

b) a Kormány által rendeletben meghatározott tűzvédelmi hatósági feladatokat lát el,

c) székhelyén az önkormányzat kérésére közreműködik egyes, speciális felkészültséget vagy eszközöket igénylő a középületek biztonságos üzemeltetését szolgáló feladatok ellátásában.”

126. §

A Ttv. 32. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hivatásos tűzoltóság hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény hatálya alá tartoznak.

(2) A hivatásos tűzoltóság polgári állományú tagjai köztisztviselők vagy közalkalmazottak.”

127. §

A Ttv. 33. §-a és a megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„Az önkéntes tűzoltó egyesület

33. § (1) Az önkéntes tűzoltó egyesület a településen a tűz megelőzési, valamint a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködő társadalmi szervezet, amely alapszabályában ezt tevékenysége céljaként rögzítette.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(2) Az önkéntes tűzoltó egyesület tűz megelőzési, tűzoltási és műszaki mentési tevékenységben való közreműködésére (a továbbiakban: szaktevékenység) e törvényt kell alkalmazni.

(3) Az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenysége során a tűz megelőzés körében tájékoztathatja a lakosságot az időszerű tűzvédelmi feladatokról, a lakosság részére tűzvédelemmel kapcsolatos más információs tevékenységet végezhet.

(4) Az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenysége során a tűzoltási és műszaki mentési tevékenység körében

a) az általa észlelt segélykérést továbbítja a hivatásos tűzoltósághoz vagy az önkormányzati tűzoltósághoz,

b) a hivatásos tűzoltóság vagy önkormányzati tűzoltóság helyszínre érkezéséig minden tőle elvárhatót megtesz a tűz továbbterjedésének megakadályozására, a tűz oltására, a sérült vagy egyébként veszélyben lévő személyek részére történő segítségnyújtásra, a balesetek megelőzésére,

c) az eseményt észlelőket a helyszínen maradásra, a helyszínen tartózkodókat az általános segítségnyújtási kötelezettség körében a segítségnyújtásban való közreműködésre kérheti fel,

d) a hivatásos tűzoltóság vagy önkormányzati tűzoltóság helyszínre érkezését követően a tűz oltásában, illetve a műszaki mentésben a tűzoltásvezető intézkedésének megfelelően működik közre.”

128. §

A Ttv. a következő 33/A-33/G. §-okkal egészül ki:

„33/A. (1) Szaktevékenységet az önkéntes tűzoltó egyesületnek csak olyan nagykorú, cselekvőképes, külön jogszabályban meghatározott szakmai képesítéssel rendelkező tagja végezhet, aki életkoránál, egészségi, fizikai állapotánál fogva alkalmas és erre önként vállalt kötelezettséget.

(2) A szaktevékenység végzésére vonatkozó kötelezettségvállalást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni, és azt az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenységet irányító tagjának át kell adni, aki azt visszavonásig őrzi. A kötelezettségvállalást tartalmazó nyilatkozat bármikor, határidő nélkül visszavonható.

33/B. § (1) Az önkéntes tűzoltó egyesület tagjának a szaktevékenység végzésével kapcsolatos elmaradt jövedelmének és költségeinek megtérítésére az önkéntes tűzoltó egyesület alapszabálya az irányadó.

(2) Az önkéntes tűzoltó egyesület tagja szaktevékenysége teljesítése során keletkezett kárának megtérítésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) e törvényben foglalt eltérésekkel irányadó.

33/C. § (1) Az önkéntes tűzoltó egyesület tagja szaktevékenysége ellátása során a Büntető Törvénykönyvben meghatározottak szerint közfeladatot ellátó személynek minősül.

(2) Az önkéntes tűzoltó egyesületnek a szaktevékenységet végző tagja kérelemre mentesíthető

a) a polgári védelmi kötelezettség,

b) részben vagy teljesen a helyi adó megfizetése alól.

33/D. § (1) Az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenységet irányító tagjaként azt lehet kijelölni, aki

a) tűzoltó szakképesítéssel rendelkezik, vagy ennek hiányában

b) tűzoltó alaptanfolyami képesítést szerzett, és írásban vállalta a tűzoltó szakképesítés megszerzését.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

33/E. § (1) Az önkéntes tűzoltó egyesület a szaktevékenység végzésére írásban megállapodást köt a hivatásos tűzoltósággal.

(2) Az együttműködési megállapodás megkötésének feltétele, hogy

a) az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenységet irányító tagja tűzoltó szakképesítéssel rendelkezik, és

b) az egyesület működése egyébként megfelel az e törvényben meghatározott feltételeknek.

(3) Együttműködési megállapodás határozatlan időre köthető, és azt az önkéntes tűzoltó egyesület az együttműködési megállapodásban meghatározott határidővel írásban indokolás nélkül felmondhatja.

(4) A hivatásos tűzoltóság az együttműködési megállapodást írásban, azonnali hatállyal felmondhatja, ha

a) az együttműködési megállapodás megkötésének bármely feltétele a továbbiakban már nem áll fenn,

b) az önkéntes tűzoltó egyesület a jogszabályokban foglalt előírásokat ismételten vagy súlyosan megsérti.

(5) Az együttműködési megállapodást bármely fél megfelelő indokolással, írásban, azonnali hatállyal felmondhatja, ha a másik fél az együttműködési megállapodásból folyó kötelezettségeit ismételten vagy súlyosan megszegi.

(6) A hivatásos tűzoltóság és az önkéntes tűzoltó egyesület közötti együttműködési megállapodás megkötését, annak megszüntetését az illetékes területi katasztrófavédelmi szervnek kell jelenteni.

(7) Az együttműködési megállapodásra egyebekben a Ptk. az irányadó.

33/F. § (1) Az együttműködési megállapodásban rögzíteni kell

a) az önkéntes tűzoltó egyesületnek a szaktevékenység ellátására vonatkozó kötelezettségvállalását, különösen az annak érdekében vállalt szolgálati rendjét, értesíthetőségének módját, szakmai igénybevehetőségének körét, és azt, hogy az önkéntes tűzoltó egyesület a szaktevékenységet milyen földrajzi területen látja el (a továbbiakban: tevékenységi terület),

b) tűzoltóság részéről az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenysége ellátásának elősegítésére vonatkozó kötelezettségvállalást, így különösen a szakmai továbbképzés, gyakorlat szervezését az önkéntes tűzoltó egyesület részére, az időszakos tűzvédelmi feladatokra vonatkozó, az önkéntes tűzoltó egyesület tűz megelőzési tevékenységéhez, a lakosság tájékoztatásához szükséges adatoknak az önkéntes tűzoltó egyesület rendelkezésre bocsátásának rendjét,

c) az önkéntes tűzoltó egyesületet tevékenységi területén keletkezett tüzesetről, műszaki mentésről, katasztrófáról való kölcsönös értesítés rendjét.

(2) Az önkéntes tűzoltó egyesület a megállapodásban vállalhatja, hogy kivételes esetben – a hivatásos tűzoltóság kérésére – tevékenységi területén kívül is végez szaktevékenységet.

(3) Az önkéntes tűzoltó egyesület a szaktevékenység ellátásáért díjazást nem köthet ki.

(4) A hivatásos tűzoltóság a vele megállapodást kötő tűzoltó egyesületnek támogatást nyújthat.

33/G. § Az önkéntes tűzoltó egyesület a működés, a fenntartás, valamint a létesítés, a fejlesztés és felújítás költségeihez pályázatot nyújthat be a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztériumhoz.”

129. §

A Ttv. 34. §-a helyébe a következő rendelkezés és a megelőző alcím lép:

„Az önkormányzati tűzoltóság

34. § (1) Az önkormányzati tűzoltóság a települési önkormányzat vagy az önkormányzati társulás és az önkéntes tűzoltó egyesület által közösen vagy a települési önkormányzat vagy az önkormányzati társulás által önállóan alapított köztestület, amely a települési önkormányzat vagy az önkormányzati társulás közigazgatási területén, a hivatásos tűzoltósággal kötött együttműködési megállapodás alapján és annak szakirányítása mellett tűzoltási és műszaki mentési célokra folyamatosan igénybe vehető készenléti szolgálatot lát el és közreműködik közvetlen tűz- és robbanásveszély esetén a biztonsági intézkedések végrehajtásában. Az önkormányzati tűzoltóság kérheti közhasznúsági nyilvántartásba vételét.

(2) Az önkormányzati tűzoltóság parancsnokát a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője egyetértésével a köztestület nevezi ki.

(3) Az önkormányzati tűzoltóság székhelye szerinti települési önkormányzat részére a központi katasztrófavédelmi szerv költségvetéséből erre a célra biztosított költségkeret mértékéig az általuk végzett feladattal arányos költségfedezetet biztosítja.”

130. §

A Ttv. 36. §-a és a megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés és alcím lép:

„Az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóságra vonatkozó közös rendelkezések

36. § Az önkormányzati, vagy a létesítményi tűzoltóság feladatainak ellátására a 35. § (1) bekezdés szerint létesítésre kötelezettek megállapodást köthetnek egymással, illetve a települési önkormányzattal. Az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóság létrehozását és megszüntetését, továbbá a tűzoltói feladatok ellátására kötött megállapodást a működési terület szerinti hivatásos tűzoltóságnak be kell jelenteni. Tevékenységüket a hivatásos tűzoltóság szakirányítja és szakfelügyeli.”

131. §

A Ttv. 37. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„37. § (1) Az önkormányzati és a létesítményi tűzoltóknak a tűzoltás, műszaki mentés, az ezekre való felkészítés és a rendkívüli készenléti szolgálat időtartamára a munkahelyén történt munkavégzési kötelezettség alóli felmentés miatt kiesett jövedelmét az igénybe vevő téríti meg.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladat ellátására igénybe vett önkormányzati és létesítményi tűzoltó élelmezéséről és elszállásolásáról, valamint a felmerült szükségszerű és indokolt költségeinek megtérítéséről az igénybe vevő köteles gondoskodni.

(3) Az önkormányzati önkéntes és a létesítményi tűzoltó kiesett jövedelme, illetve az általa elszenvedett kár megtérítésére, illetve kártalanítására, ha az igénybevétel

a) a székhely szerinti vagy az alapító önkormányzati társulás településeinek közigazgatási határain belül történt, akkor a székhely szerinti települési önkormányzat, illetve a létesítmény fenntartója,

b) az a) pontban meghatározott területen kívül történt, akkor külön jogszabályban meghatározott módon a központi katasztrófavédelmi szerv

köteles, amennyiben azok más jogviszonyból nem térülnek meg.”

132. §

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A Ttv. 38. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„38. § A készenlétet ellátó önkormányzati és létesítményi tűzoltó mentesíthető
a) a polgári védelmi kötelezettség,
b) részben vagy teljesen a helyi adó megfizetése
alól.”

133. §

A Ttv. 39. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„39. § (1) Az önkormányzati és a létesítményi tűzoltó, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület tagja a ruházati és öltözködési szabályzatnak megfelelő egyenruha viselésére jogosult.

A viselt egyenruha a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek vagy más hatóság tagjainak egyenruhájához való hasonlósága miatt megtévesztésre nem lehet alkalmas.

Az önkormányzati és a létesítményi tűzoltó, valamint az önkéntes tűzoltó egyesület tagja a hatósági jellegre utaló, megtévesztésre alkalmas egyéb jelzést vagy címet, rangjelzést nem használhat, illetve gépjárművön csak az önkormányzati, illetve létesítményi tűzoltóság feliratot helyezheti el.

(2) Az önkéntes tűzoltót – a képesítési követelmények megszerzését követően – a szakmai felügyeletet ellátó szerv regisztrálja, és részére meghatározott formátumú egységes igazolványt ad ki.”

134. §

A Ttv. 40. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„40. § A rendvédelmi szervek kártérítési felelősségéről rendelkező jogszabályokat az önkormányzati és a létesítményi tűzoltókra is alkalmazni kell. Az ennek alapján járó összeget az igénybe vevő fizeti meg.”

135. §

A Ttv. 41. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. § (1) A hivatásos tűzoltóság létesítésének, működésének, fenntartásának, fejlesztésének költségeit a központi költségvetés a központi katasztrófavédelmi szerv költségvetésén keresztül biztosítja.

(2) A központi költségvetésből történő támogatás mértékének meghatározása során a központi katasztrófavédelmi szerv által meghatározott és a katasztrófa elleni védekezésért felelős miniszter által jóváhagyott állománytáblázatban és gépjárműállomány-táblázatban rögzítetteket kell alapul venni.

(3) A hivatásos tűzoltóság és az önkormányzati tűzoltóság fenntartásával és működésével kapcsolatos rendkívüli kiadások fedezetére a központi katasztrófavédelmi szerv költségvetésében kell biztosítani. Ebből kell gondoskodni a működési területen kívüli vonulások költségeiről. A szolgálati feladatok ellátása során súlyos munkabalesetet szenvedett tűzoltók kártérítésére szolgáló fedezetet a munkáltató köteles biztosítani.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(4) A tűzoltóság fenntartója a tűzoltóság készenléti szolgálatot, illetve a tűzoltás irányítását ellátó tagjai részére szolgálati tevékenységükre vonatkozóan köteles élet- és baleset-biztosítást kötni.

(5) Az önkormányzati tűzoltóságok létesítésével, fejlesztésével, fenntartásával és működésével kapcsolatos költségek fedezetéről a székhely szerinti települési önkormányzat, és az önkormányzati tűzoltóság által védett települések önkormányzatai, valamint az általuk végzett feladattal arányosan a központi katasztrófavédelmi szervén keresztül a központi költségvetés gondoskodik.

(6) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv, valamint az önkormányzati tűzoltóság tagjai, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által rendeletben előírt képzés megszerzése során a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium szakképző tanintézetében tandíjmentességet élveznek. A képzéssel kapcsolatos egyéb költségek fedezetét a küldő szerv vagy a hallgató viseli.”

136. §

A Ttv. 44. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„44. § (1) A biztosító köteles a biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény 1. számú melléklete „A” részének 3-5., 6. a) és 7-11. pontjaiban, valamint a „B” részének b), d)-e) alpontjaiban meghatározott biztosítási ágazatokból befolyt biztosítási díjak 1,5%-át hozzájárulás címén – a hivatásos tűzoltóságok és az önkormányzati tűzoltóságok részére a laktanya-építési beruházáshoz, felújításhoz, a tűzoltáshoz és műszaki mentéshez, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által felügyelt tűzjelzési és monitoring lakossági riasztó-tájékoztató eszközök létesítésére, üzemeltetésére, fejlesztésére és az általa alapított, a szakágazat képzési feladatait ellátó oktatási intézmény részére tűzoltó célú szakképzéséhez szükséges technikai eszközök, felszerelések fejlesztésének, felújításának céljára – a központi költségvetésbe befizetni.”

137. §

(1) A Ttv. 46. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A megyei önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanok és ingóságok – megegyezés esetén – térítésmentesen az állam tulajdonába adhatók.”

138. §

(1) A Ttv. 47. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg:)

„e) az önkormányzati tűzoltóság létesítésének, működésének feltételeit, feladatát;”

(2) A Ttv. 47. § (1) bekezdése a következő i) és j) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg:)

„i) a tűzvédelmi tervezői tevékenység folytatásának részletes feltételeit, a névjegyzék személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, továbbá a tevékenységre jogszabályban vagy

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

hatósági határozatban előírt kötelezettségek be nem tartása esetén alkalmazandó jogkövetkezményeket;

j) a települési önkormányzat hivatásos tűzoltóság, önkormányzati tűzoltóság és önkéntes tűzoltó egyesület fenntartásához való hozzájárulásának részletes szabályait.”

(3) A Ttv. 47. § (2) bekezdés 11. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg:)

„11. a tűzoltóság tűzoltási és műszaki mentési tevékenységének általános szabályait.”

(6) A Ttv. 47. § (2) bekezdése a következő 25. ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg:)

„25. az önkormányzati tűzoltóság legkisebb létszámára, létesítményeinek és felszereléseinek minimális mennyiségére, minőségére, a szolgálat ellátására, az egyenruházatra és viselésére, az egyenruházaton viselt jelzések rendjére, ki- és továbbképzésekre, az egyes beosztásokhoz szükséges személyi és anyagi feltételekre, a kitüntetések viselésének rendjére, az önkormányzati tűzoltó szolgálati igazolványára, az önkormányzati tűzoltók központi nyilvántartására, a foglalkozás egészségügyi vizsgálatuk szempontjaira vonatkozó szabályokat.”

(7) A Ttv. 47. § (6) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy)

„d) az egyes tűzmelegelőzési hatósági, szakhatósági eljárásokért és szolgáltatásokért fizetendő igazgatás szolgáltatási díj mértékét és körét, a díj beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával, visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat az adópolitikáért felelős miniszterrel”

(egyetértésben rendeletben állapítsa meg.)

139. §

Hatályát veszti a Ttv. 13. § (6) és (7) bekezdése, a 25. §-át megelőző alcím, 46. § (3) bekezdése, 47. § (2) bekezdésének 7.; 8.; 18.; 20.; 21. és 22. pontja.

8. A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény módosítása

140. §

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„1. § (1) E törvény hatálya a rendvédelmi szervek (a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtási szervezet), valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok (e törvény alkalmazásában a továbbiakban együtt: fegyveres szervek) hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyára (a továbbiakban: szolgálati viszony) és társadalombiztosítási ellátására terjed ki.”

141. §

A Hszt. 2. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„e) *országos parancsnok*: a rendőrség központi szervének vezetője, a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka, valamint a nemzetbiztonsági szolgálatok főigazgatói;”

142. §

A Hszt. 18. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A katasztrófavédelem, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint a büntetés-végrehajtási szervezet, hivatásos állományának tagja pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében — az országgyűlési, az európai parlamenti és az önkormányzati választásokon jelöltként való részvételt kivéve — közszereplést nem vállalhat.

(3) A szolgálati helyen és szolgálati feladat teljesítése közben a katasztrófavédelem, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományának tagja politikai tevékenységet nem folytathat.”

143. §

A Hszt. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. § A katasztrófavédelem, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományának tagja haladéktalanul köteles az állományilletékes parancsnoknak bejelenteni az országgyűlési képviselői, az európai parlamenti, a főpolgármesteri, polgármesteri, a helyi és kisebbségi önkormányzati képviselői választáson jelöltként történt nyilvántartásba vételét, a jelöltségtől való visszalépését, a tisztségbe történt megválasztását, illetve annak elmaradását.”

144. §

A Hszt. 49. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„49. § (1) A hivatásos állomány tagja a szolgálat érdekében eredeti szolgálati beosztásában való meghagyása mellett a fegyveres szerv bármely szervezeti egységéhez és bármely helységbe — a (4) bekezdésben meghatározott esetet kivéve beleegyezése nélkül — meghatározott szolgálati feladat teljesítésére vezényelhető.”

145. §

A Hszt. 51. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„51. § (1) Szünetel a szolgálati viszonya a katasztrófavédelem, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, valamint a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állománya olyan tagjának, akit az országgyűlési képviselői, európai parlamenti képviselői, illetve a főpolgármesteri, polgármesteri választáson jelöltként nyilvántartásba vettek.”

146. §

A Hszt. 56. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A hivatásos állomány tagjának a szolgálati viszonya — az (5) bekezdésben foglalt korlátozás figyelembevételével — felmentéssel akkor szüntethető meg, ha)

„a) az Országgyűlés, a Kormány, a költségvetési fejezetet irányító szerv vezetője, az országos parancsnok döntése alapján a fegyveres szervnél létszámcsökkentést kell végrehajtani, és emiatt további szolgálatára nincs lehetőség;”

147. §

A Hszt. 180. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A balesetnek, betegségnek a szolgálati kötelemekkel való összefüggéséről a miniszter által kijelölt szerv indokolt határozatban dönt (minősítő határozat).”

148. §

A Hsz. XIX/A. fejezetében a „A RENDŐRSÉG, A POLGÁRI VÉDELEM, A HIVATÁSOS ÁLLAMI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TŰZOLTÓSÁG, A POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK, A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI SZERVEZET, A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL HIVATÁSOS ÁLLOMÁNYÁRA VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK” cím helyébe a következő cím lép:

„A RENDŐRSÉG, A KATASZTRÓFAVÉDELEM, A POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK, A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI SZERVEZET, A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL HIVATÁSOS ÁLLOMÁNYÁRA VONATKOZÓ KÖZÖS SZABÁLYOK”

149. §

A Hszt. 245/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„245/A. § A rendőrség, a katasztrófavédelem, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a büntetés-végrehajtási szervezet, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományára a törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

150. §

A Hszt. XX. fejezetében a „A RENDŐRSÉG, A POLGÁRI VÉDELEM, A HIVATÁSOS ÁLLAMI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TŰZOLTÓSÁG HIVATÁSOS ÁLLOMÁNYÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK” cím helyébe a következő cím lép:

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„A RENDŐRSÉG ÉS A KATASZTRÓFAVÉDELEM HIVATÁSOS ÁLLOMÁNYÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK”

151. §

A Hszt. 246. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„246. § A rendőrség és a katasztrófavédelem hivatásos állományára e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.”

152. §

A Hszt. 247. § (1) bekezdésének *f)* és *g)* pontjai helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A fejezet hatálya alá tartozó fegyveres szerveknél az állományilletékes parancsnok:)

„*f)* a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője, és a vele azonos jogállású szervek vezetői,
g) tűzoltó parancsnok,”

153. §

A Hszt. 265. §-át megelőző alcím helyébe a következő alcím lép:

„A katasztrófavédelem hivatásos állományára vonatkozó szabályok”

154. §

A Hszt 265. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„265. § (1) A katasztrófavédelem hivatásos állományú tagjai szolgálatot teljesíthetnek a 42. § (2) bekezdésén kívül a megyei (fővárosi) és települési önkormányzatoknál, valamint a védelmi bizottságoknál.”

155. §

A Hszt. 270. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„270. § (1) A katasztrófavédelemnél szerződéses szolgálati viszony hivatásos szolgálati – kivéve vezetői – beosztások ellátására létesíthető. Tiszthelyettesi beosztások esetében szerződéses szolgálati viszony általános iskolai és legalább szakiskolai végzettséggel rendelkező jelentkezővel is létesíthető.”

156. §

A Hszt. 274. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) Ha a fegyelemsértést több hivatásos tűzoltóság hivatásos állományába tartozók együttesen követték el, a fegyelmi vizsgálat lefolytatásáról az a tűzoltó parancsnok intézkedik, akinek a működési területén a fegyelemsértést elkövették. Az érdemi döntést az eljáró

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

parancsnok javaslatának figyelembevételével az állományilletékes tűzoltó parancsnokok hozzák meg.”

157. §

A Hszt. 93. § (6) bekezdésében a „polgári védelemnél, állami és hivatásos önkormányzati tűzoltóságnál” szövegrész helyébe a „katasztrófavédelemnél” szöveg lép.

158. §

A Hszt. 6/B. számú mellékletében a „budapesti rendőrfőkapitány, a fővárosi tűzoltó parancsnok, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok igazgatói, a fővárosi polgári védelmi igazgató” szövegrész helyébe a „budapesti rendőrfőkapitány, a fővárosi katasztrófavédelmi igazgató, a tűzoltósági főfelügyelő, a polgári védelmi főfelügyelő, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok igazgatói” szöveg lép.

159. §

Hatályát veszti a Hszt. 36. § (4) bekezdése, 49/A. § (5) bekezdése, 116/A. § (7) bekezdése, 127. § (4) bekezdése, 247. § (1) bekezdésének *e*) pontja, 265. § (2) és (3) bekezdése, 266. §-a, 268. §-át megelőző alcím, 268. §-a, 269. §-a, 272. § (2)-(5) bekezdése, 273. §-a, 274. § (1)-(8) bekezdése, 275. §-a, 276. § (1)-(3) bekezdése, 342. § (9) bekezdése.

9. A tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény módosítása

160. §

A tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 2. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az országos kamarákon belül a Magyar Mérnöki Kamara legalább építési, tartószerkezeti, épületgépészeti, közlekedési, hírközlési, vízgazdálkodási, vízépitési, környezetvédelmi, földmérő és térképészeti, erdészeti és faipari, mezőgazdasági, gépészeti, hő- és villamosenergetikai, gázipari, elektrotechnikai, munkabiztonsági, tűzvédelmi szakterületeken, illetve a jogosultsághoz kötött egyéb szakértői és tervezői mérnöki szakterületeken, a Magyar Építész Kamara legalább terület- és településrendezési, táj- és kertépítészeti, belsőépítészeti, műemlékvédelmi és tűzvédelmi szakterületeken szakmai tagozatokat hoz létre.”

10. A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény módosítása

161. §

A földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény 7. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„(6) Az állami alapadatok kezelője a katasztrófavédelmi feladatok ellátásához a hivatásos katasztrófavédelmi szervek számára térítésmentesen biztosítja az állami alapadatok digitális másolatát.”

11. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény módosítása

162. §

Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 72. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ingatlanügyi hatóság kérelemre, ha jogszabály másként nem rendelkezik, az Elektronikus Kormányzati Gerinchálózaton (a továbbiakban: EKG) keresztül hozzáférést biztosít, hogy)

„c) a nemzetbiztonsági szolgálatok, a rendőrség, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és az ügyészség a törvényben meghatározott feladatuk ellátásához szükséges egyedi adatok lekérdezése céljából,”

12. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény módosítása

163. §

(1) Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 228. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„228. § (1) Egészségügyi válsághelyzet idején a betegek ellátása a katasztrófa-egészségügyi ellátás keretében történik.

(2) E törvény alkalmazásában egészségügyi válsághelyzetnek minősül

a) minden – rendszerint váratlanul bekövetkező – esemény, amely a polgárok életét, testi épségét, egészségét, illetve az egészségügyi szolgáltatók működését veszélyezteti, illetve károsítja olyan mértékben, hogy az az egészségügyi ellátási szükségletek és a helyben rendelkezésre álló kapacitás közötti aránytalanság kialakulásához vezet, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv, az egészségügyi szolgáltatók, valamint más állami és önkormányzati szervek együttműködését teszi szükségessé, függetlenül attól, hogy erre rendkívüli jogrend idején vagy azon kívül kerül sor,

b) az a) pontban meghatározott eseteken kívül bármely olyan körülmény kialakulása, amely a gyógyintézet külön jogszabály szerinti ellátási területéhez tartozó lakosság egészségügyi ellátását súlyosan és közvetlenül akadályozza, feltéve, hogy az ellátási területéhez tartozó lakosság más gyógyintézet általi ellátása aránytalan nehézséggel járna.

(3) Rendkívüli jogrenden kívül valamely eseményt – annak függvényében, hogy az egy megyét (a fővárost) vagy több megyét érint – az egészségügyi államigazgatási szerv vagy az egészségügyi államigazgatási szerv felügyeleti szerve minősítheti egészségügyi válsághelyzetnek.”

(2) Az Eütv. 229. § (1)-(3) bekezdéseiben, a 230. § (4) bekezdésének a) pontjában, a 231. § (2) bekezdésében, a 232. § (1) bekezdésében a „katasztrófa” szövegrész helyébe „egészségügyi válsághelyzet” szöveg lép.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(3) Az Eütv. 229. § (1) bekezdésében és a 230. § (4) bekezdésének c) pontjában a „katasztrófavédelem” szövegrész helyébe „egészségügyi válsághelyzet” szöveg lép.

13. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosítása

164. §

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:)

„e) a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a katasztrófavédelem hivatásos állományú tagja, továbbá a pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény,”

14. A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény módosítása

165. §

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) A felügyelet a képviselő-testület által meghatározottak szerint együttműködik a rendőrséggel, a katasztrófavédelemmel, a vám- és pénzügyőrséggel (a továbbiakban: rendvédelmi szervek), az egyéb állami ellenőrző és önkormányzati szervekkel, társadalmi szervezettel, így különösen a polgárőrség helyi szervezetével, valamint a feladatai ellátásához segítséget nyújtó egyéb szervezettel.”

15. A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény módosítása

166. §

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 35. § f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A jogszabályban hatáskörükbe utalt szabálysértési ügyekben a szabálysértési hatóság jogkörét gyakorolják)

„f) hivatásos katasztrófavédelmi szerv”.

16. A víziközeledésről szóló 2000. évi XLII. törvény módosítása

167. §

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A víziközeledésről szóló 2000. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Vktv.) a következő 60/A. és 60/B. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Veszélyes áruk belvízi szállítása

60/A. § (1) A jogszabályban előírt veszélyes áruk belvízi szállítására vonatkozó előírások (a továbbiakban: ADN) ellenőrzését és szankcionálását a hajózási, vízi rendészeti és a katasztrófavédelmi hatóság (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) együtt vagy önállóan végzi.

(3) A katasztrófavédelmi hatóság jogosult a veszélyes áruk (anyagok) átrakásának, tárolásának (ideiglenes tárolásának) ellenőrzésére.

(4) A hajózási társaság köteles a szabad ellenőrzés valamennyi feltételét biztosítani, különösen a lényeges dokumentumokhoz, adatokhoz, járművekhez, létesítményekhez, berendezésekhez és felszerelésekhez való korlátozás nélküli hozzáférést.

(5) Ha az eljáró hatóság az ellenőrzés során mulasztást állapít meg,

a) az üzemeltetőt a vizsgálat vagy a javítás elvégzésére kötelezi, és

b) az üzemeltetővel, a veszélyes árut fuvarozó (szállító) hajózási társasággal, illetve a veszélyes áru feladójával, címzettjével, berakójával, csomagolójával, töltőjével, kirakójával, a tankkonténer vagy mobil tartány üzemben tartóval, úszólétesítmény üzemeltetővel, a hajózási infrastruktúra üzemeltetővel, valamint a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóval, az úszólétesítmény és a kikötői infrastruktúra üzemeltető személyzetével szemben bírságot szabhat ki,

c) elrendeli a veszélyes áru környezetbe jutásának megakadályozása, illetve egyéb veszély elhárítása érdekében szükséges intézkedések megtételét, a veszélyes áru fuvarozásában (szállításában) résztvevő vállalkozás költségére.

(6) A katasztrófavédelmi hatóság, a vízi közlekedés biztonságával és a vízi forgalom lebonyolításával, valamint a veszélyes áruk vízi fuvarozásával kapcsolatos szabályok megsértése esetén, indokolt esetben elrendelheti a szállított veszélyes áru átfertését, átcsomagolását, vagy a feladóhoz történő visszafordítását, esetleg más szállítási mód alkalmazását. Különösen indokolt esetekben megtilthatja a kikötő elhagyását, az úszólétesítmény továbbhaladását.

(7) A katasztrófavédelmi hatóság adatszolgáltatást kérhet a veszélyes áru fuvarozásában (szállításában) résztvevő vállalkozástól, a hajózási infrastruktúra üzemeltetőjétől a veszélyes áru vízi fuvarozásával (szállításával), átrakásával, tárolásával (ideiglenes tárolásával) kapcsolatban birtokukban lévő adatokról, amely adatszolgáltatást az adat birtokosa köteles teljesíteni.

60/B. § (1) A veszélyes áruk belvízi szállításával kapcsolatos rendelkezés megsértőjével szembeni bírság kivetésével és beszedésével kapcsolatos hatósági eljárás során az eljáró hatóság ellenőrző tevékenységét szabályozó külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A bírságolási eljárás lefolytatására első és másodfokon egyaránt hatvan nap áll rendelkezésre, mely egy alkalommal harminc nappal meghosszabbítható.

(2) A 60/A. és 60/B. § alapján tett hatósági intézkedésből eredő kárért az eljáró hatóság felelősséggel nem tartozik.

(3) Külön jogszabályban vagy közösségi jogi aktusban a veszélyes áruk vízi szállításával kapcsolatos rendelkezés megsértőjével szemben 50.000,- forinttól 1.000.000,- forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

bírság maximális összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta egy év eltelt (elévülés).

(4) A bírságot az köteles megfizetni, aki a rendelkezés megsértéséért felelős. Amennyiben valamely rendelkezés megsértéséért többen is felelőssé tehetők, a külön jogszabályban meghatározott bírság összegét a jogsértésben való felelősségük arányában kötelesek megfizetni. Ha a felelősségük aránya nem állapítható meg, a bírságfizetési kötelezettség őket egyenlő arányban terheli. Nem állapítható meg a bírságfizetési kötelezettség a belvízi szállítást végző működési körén kívül eső olyan elháríthatatlan ok esetén, amely ésszerű elvárhatóság mellett sem lett volna előre látható.

(5) A hajózási hatóság által kiszabott bírság a hajózási hatóságot illeti meg. A katasztrófavédelmi hatóság által kiszabott bírság a központi költségvetés bevételeit képezi. A kivetett bírság összegének megfizetése meghatározott számlára történő befizetéssel történik. A megfizetett bírság és a pénzkövetelés biztosítás összegét a külön jogszabályban foglaltak szerint, az azt megállapító határozat jogerőre emelkedéséig az eljáró hatóságnak letétként kell kezelnie. Az e törvény alapján kiszabott bírságot, a befizetés elmulasztása esetén adók módjára kell behajtani.”

168. §

A Vktv. 88. § (1) bekezdése a következő *m)* ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány)

„*m)* a veszélyes áruk belvízi szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárás szabályainak, valamint e törvény 60/A-60/B. §-ai szerint kiszabható bírságok összegének, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatok általános szabályainak”

(rendeletben történő megállapítására.)

17. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítása

169. §

(1) Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 4. § (1) bekezdés *i)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Kormány:)

„*i)* biztosítja a minősített időszakok helyzetekben a lakosság riasztásának rendszerét;”

(2) Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 4. § (1) bekezdése a következő *j)* ponttal egészül ki:

(A Kormány:)

„*j)* ellátja az elektronikus hírközléssel összefüggő, jogszabályban meghatározott további feladatokat.”

„A” változat

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény módosítása nem képezi az előterjesztés részét.

„B” változat:

18. A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény módosítása

170. §

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 4. § (2) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben említett időszakon kívül a Harmadik Részben meghatározott egyes rendkívüli intézkedések bevezethetők szükségállapot és váratlan támadás idején is.”

171. §

A Hvt. 5. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárokat személyes honvédelmi kötelezettségként)

„c) megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején polgári védelmi kötelezettség teljesítése terheli.”

172. §

A Hvt. 8. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Honvédség, valamint a rendőrség, a nemzetbiztonsági szolgálatok, a büntetés-végrehajtási szervezet, a katasztrófavédelem, valamint a hivatásos tűzoltóság (a Honvédség kivételével a többi szerv a továbbiakban e törvényben együtt: rendvédelmi szervek) a hivatásos és szerződéses állományukban szolgálatot teljesítő potenciális hadköteleseknek a 7. § (1) bekezdése A), B) és P) pontjában meghatározott adataira vonatkozóan – a Honvédség központi adatfeldolgozó szerve részére minden év december 31. napjáig – kötelesek tájékoztatást adni.”

173. §

A Hvt. 32. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„32. § (1) A polgári védelmi kötelezettség részletes szabályait külön törvény állapítja meg.
(2) A fegyveres összeütközések időszakában szükséges polgári védelmi feladatok ellátásának célja a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint az állampolgárok felkészítése azok hatásának leküzdésére és a túlélés feltételeinek megteremtésére.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(3) A polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek külön törvényben meghatározott humanitárius feladatokat látnak el, fegyveres vagy súlyos erőszakos cselekmények elhárítására nem használhatók fel.”

174. §

A Hvt. 35. § (1) bekezdés *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Ha a honvédelem érdeke más módon nem vagy nem megfelelő időben, illetve csak aránytalanul nagy ráfordítással elégíthető ki, szolgáltatás igénybevételével kell biztosítani:)

„*d*) a fegyveres összeütközések áldozatainak védelme érdekében szükséges polgári védelmi feladatok ellátását.”.

175. §

A Hvt. 42. § (2) bekezdés *d*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A rendvédelmi szervek a jogszabályban meghatározott hatáskörükben, illetékességi területükön:)

„*d*) ellátják a fegyveres összeütközések áldozatainak védelme érdekében szükséges polgári védelmi feladataikat.”.

176. §

A Hvt. 43. § (2) bekezdés *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az (1) bekezdésben felsorolt szervek az ott meghatározott feladataik végrehajtása keretében, működési területükön)

„*b*) ellátják a fegyveres összeütközések áldozatainak védelme érdekében szükséges polgári védelmi feladataikat.”.

177. §

A Hvt. 50. § (1) bekezdés *e*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Kormány az ország védelmi felkészültségének biztosítása céljából)

„*e*) meghatározza a fegyveres összeütközések áldozatainak védelme érdekében szükséges polgári védelmi felkészítés feladatait.”.

178. §

(1) A Hvt. 55. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„A” változat

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„(3) A honvédelmi feladatok végrehajtásakor a rendkívüli állapot, megelőző védelmi helyzet, és váratlan támadás idején bevezetett intézkedések végrehajtása során a megyei (fővárosi) védelmi bizottság teljes jogkörét a Honvédség állományából vezényelt elnökhelyettes gyakorolja.”

„B” változat

„(3) A honvédelmi feladatok végrehajtásakor a rendkívüli állapot, megelőző védelmi helyzet, és váratlan támadás idején bevezetett intézkedések végrehajtása során a megyei (fővárosi) védelmi bizottság teljes jogkörét a megyei (fővárosi) védelmi bizottság elnöke a Honvédség állományából vezényelt elnökhelyetttessel egyetértésben gyakorolja.”

(2) A Hvt. 55. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„A” változat

„(4) A megyei védelmi bizottság elnöke a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosi védelmi bizottság elnöke a főpolgármester. Elnökhelyettesei a honvédelmi feladatok tekintetében a Honvédség állományából vezényelt főtiszt vagy tábornok, a katasztrófák elleni védekezés tekintetében a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője. Tagjai:

- a) a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervének a vezetője,
- b) a megyei (fővárosi) főjegyző,
- c) a megyei jogú város polgármestere,
- d) az illetékes hadkiegészítő parancsnokság vezetője, képviselője,
- e) a megyei (fővárosi) rendőrfőkapitány,
- f) az egészségügyi államigazgatási szerv képviselője,
- g) illetékes vízügyi igazgatási szerv.”

„B” változat

„(4) A megyei védelmi bizottság elnöke a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosi védelmi bizottság elnöke a főpolgármester. Elnökhelyettesei a honvédelmi feladatok tekintetében a Honvédség állományából vezényelt főtiszt vagy tábornok, a katasztrófák elleni védekezés tekintetében a területi katasztrófavédelmi szerv vezetője. Tagjai:

- a) a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervének a vezetője,
- b) a megyei (fővárosi) főjegyző,
- c) a megyei jogú város polgármestere,
- d) az illetékes hadkiegészítő parancsnokság vezetője, képviselője,
- e) a megyei (fővárosi) rendőrfőkapitány,
- f) az egészségügyi államigazgatási szerv képviselője,
- g) illetékes vízügyi igazgatási szerv,
- h) a megyei (fővárosi) védelmi bizottság titkára.”

(3) A Hvt. 55. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A megyei (fővárosi) védelmi bizottság testületi szerv. Szervezeti és működési rendjét a honvédelmi miniszter, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter előzetes hozzájárulásával maga állapítja meg.”

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A Hvt. 56. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A megyei (fővárosi) védelmi bizottság a honvédelmi igazgatási jogkörében)

„c) ellátja a hatáskörébe utalt, a fegyveres összeütközések áldozatainak védelme érdekében szükséges polgári védelmi feladatokat.”.

180. §

A Hvt. 57. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A helyi védelmi bizottság testületi szerv. A helyi védelmi bizottság elnöke a megyei jogú város, a város, a fővárosi kerület polgármestere. Elnökhelyettesei a honvédelmi feladatok tekintetében a Honvédség állományából vezényelt tiszt (főtiszt), a katasztrófák elleni védekezés tekintetében a helyi katasztrófavédelmi szerv vezetője. Tagjai:

a) a megyei jogú városban, a városban, a fővárosi kerületben a jegyző,

b) a honvédelmi körzethez tartozó polgármesterek által megválasztott polgármester,

c) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kivételével a rendvédelmi szervek és a centrális alárendeltségű közigazgatási szervek honvédelmi körzet szerint illetékes vezetői.”

181. §

A Hvt. 58. §- a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„A” változat

„(4) A honvédelmi feladatok végrehajtásakor a rendkívüli állapot, megelőző védelmi helyzet és váratlan támadás idején bevezetett intézkedések végrehajtása során a helyi védelmi bizottság teljes jogkörét a Honvédség állományából vezényelt tiszt (főtiszt), más minősített időszakban a katasztrófák elleni védekezés tekintetében a helyi katasztrófavédelmi szerv vezetője gyakorolja.

„B” változat

„(4) A honvédelmi feladatok végrehajtásakor a rendkívüli állapot, megelőző védelmi helyzet és váratlan támadás idején bevezetett intézkedések végrehajtása során a helyi védelmi bizottság teljes jogkörét a helyi védelmi bizottság elnökével egyetértésben a Honvédség állományából vezényelt tiszt (főtiszt), más minősített időszakban a katasztrófák elleni védekezés tekintetében a helyi védelmi bizottság elnökével egyetértésben a helyi katasztrófavédelmi szerv vezetője gyakorolja.

(5) A helyi védelmi bizottság testületi szerv. Szervezeti és működési rendjét maga állapítja meg, melyhez a megyei (fővárosi) védelmi bizottság előzetes hozzájárulása szükséges.”

182. §

A Hvt. 59. § (2) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A polgármester a honvédelmi feladatok végrehajtása céljából)

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

„g) mind béke, mind megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején irányítja a hatáskörébe utalt, a fegyveres összeütközések áldozatainak védelme érdekében szükséges polgári védelmi feladatok ellátását.”.

183. §

(1) A Hvt. XIV. fejezetének „MEGELŐZŐ VÉDELMI HELYZET, RENDKÍVÜLI ÁLLAPOT, SZÜKSÉGÁLLAPOT, AZ ALKOTMÁNY 19/E. §-A SZERINTI ESET ÉS VESZÉLYHELYZET IDEJÉN ALKALMAZHATÓ SZABÁLYOK” címe helyébe a következő cím lép:

„MEGELŐZŐ VÉDELMI HELYZET, RENDKÍVÜLI ÁLLAPOT, SZÜKSÉGÁLLAPOT ÉS VÁRATLAN TÁMADÁS IDEJÉN ALKALMAZHATÓ SZABÁLYOK”.

184. §

A Hvt. 148. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A megelőző védelmi helyzet, rendkívüli állapot, szükségállapot és váratlan támadás idején alkalmazható szabályokat, a bevezethető rendkívüli intézkedéseket ez a fejezet állapítja meg.”

185. §

A Hvt. 149. § (3) bekezdés *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Kormány)

„*a)* megelőző védelmi helyzetben és váratlan támadás esetén a 153-156., 158-160., 165-170., 172-173., 186., 195., 196-201. §-ban meghatározott rendkívüli intézkedéseket,”

(vezetheti be.)

186. §

A Hvt. 150. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ahol a 152-198. § rendeletet említ, azon rendkívüli állapot idején a Honvédelmi Tanács rendeletét, szükségállapot idején a köztársasági elnök rendeleti úton bevezetett rendkívüli intézkedését, megelőző védelmi helyzetben és váratlan támadás esetén a Kormány rendeletét kell érteni. Ezekkel ellentétes jogszabály nem alkalmazható.

(2) A rendkívüli állapot idején a Honvédelmi Tanács által kiadott rendeletek, szükségállapot idején a köztársasági elnök által bevezetett rendkívüli intézkedések, megelőző védelmi helyzet idején, illetve váratlan támadás esetén a Kormány által bevezetett rendkívüli intézkedések végrehajtásának területi követelményeit és feladatait illetékességi területén a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosban a főpolgármester rendeletben állapítja meg.”

187. §

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A Hvt. 151. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„151. § A megelőző védelmi helyzet, rendkívüli állapot vagy szükségállapot idején illetve váratlan támadás esetén bevezetett egyedi rendkívüli intézkedéssel ellentétes jogszabály nem alkalmazható.”

188. §

Hatályát veszti a Hvt. 197/A. §-a.

19. A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény módosítása

189. §

A vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vsktv.) 80. §-át megelőző „A közlekedési hatóság feladat- és hatásköre” alcím helyébe a „A közlekedési hatóság és a katasztrófavédelmi hatóság feladat- és hatásköre” alcím lép.

190. §

A Vsktv. a következő 80/F. §-sal egészül ki:

„80/F. § (1) A katasztrófavédelmi hatóság feladat- és hatáskörébe tartozik:

- a) veszélyes áru vasúti fuvarozására (szállítására) vonatkozó jogszabályi előírások (RID) betartásának ellenőrzése;
- b) veszélyes áruk (anyagok) vasúti területen végzett átrakásának, tárolásának (ideiglenes tárolásának) ellenőrzése.”

191. §

A Vsktv. a következő 81/A-81/B. §-okkal egészül ki:

„81/A. § (1) A katasztrófavédelmi hatóság a veszélyes áruk vasúti fuvarozására (szállítására) vonatkozó előírások betartását ellenőrzi. A vasúti társaság köteles a szabad ellenőrzés valamennyi feltételét, különösen a lényeges dokumentumokhoz, adatokhoz, járművekhez, létesítményekhez, berendezésekhez és felszerelésekhez való korlátozás nélküli hozzáférést biztosítani.

(2) Ha a katasztrófavédelmi hatóság az ellenőrzés során mulasztást állapít meg,

- a) az üzembentartót a vizsgálat vagy a javítás elvégzésére kötelezi, és
- b) az üzembentartóval, a veszélyes árut fuvarozó vasúti társasággal, illetve a veszélyes áru feladójával, címzettjével, berakójával, csomagolójával, töltőjével, kirakójával, a tankkonténer vagy mobil tartány üzemben tartóval, a tartálykocsi üzembentartóval, a vasúti infrastruktúra üzemeltetővel, valamint a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadóval, a vasúti jármű és a vasúti infrastruktúra üzemeltető személyzetével szemben bírságot szabhat ki, valamint
- c) a veszélyes árut fuvarozó vasúti társaság költségére elrendeli a veszélyes áru környezetbe jutásának megakadályozása, illetve egyéb veszély elhárítása érdekében szükséges intézkedések megtételét.

(3) A katasztrófavédelmi hatóság, ha az ellenőrzés alá vont veszélyes árut szállító vasúti jármű a külön jogszabályokban, valamint a hálózati forgalmi és a biztonsági utasításokban az

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

össztömegre, a tengelyterhelésre és a méretre, valamint a veszélyes áruk vasúti szállítására vonatkozóan meghatározott előírásoknak nem tesz eleget, vagy a vasúti közlekedés biztonsága, vagy a lakosság védelme érdekében egyébként indokolt, felszólítja a pályahálózat-működtetőt az érintett vonat továbbközlekedtetésének leállítására.

(4) A katasztrófavédelmi hatóság, a vasúti közlekedés biztonságával és a vasúti forgalom lebonyolításával, valamint a veszélyes áruk vasúti fuvarozásával kapcsolatos szabályok megsértése esetén, megteszi a (2) bekezdés szerinti intézkedéseket és indokolt esetben elrendeli a szállított veszélyes áru átfertését, átrakását, átcsomagolását, vagy a feladóhoz történő visszafordítását illetve más szállítási mód alkalmazását.

(5) A katasztrófavédelmi hatóság indokolt esetben, a lakosság védelme és a közlekedés biztonságának megtartása, vagy növelése érdekében, elrendelheti a veszélyes áru vasúti szállítási útvonalának megváltoztatását és a szállítmány részére rövidebb, biztonságosabb útvonalat jelölhet ki.

81/B. § (1) A katasztrófavédelmi hatóság adatszolgáltatást kérhet a veszélyes árut fuvarozó vasúti társaságtól, a vasúti infrastruktúra üzemeltetőjétől – a veszélyes áru vasúti fuvarozásával (szállításával), átrakásával, tárolásával (ideiglenes tárolásával) kapcsolatban – a birtokukban lévő adatokról, amely adatszolgáltatást az adat birtokosa köteles teljesíteni.

(2) Az e törvény szerinti bírságolási eljárásra a közlekedési hatóság, a katasztrófavédelmi hatóság (a továbbiakban együtt: eljáró hatóság) ellenőrző tevékenységét szabályozó külön jogszabályban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni. A bírság kivetésével és beszedésével kapcsolatos hatósági eljárás során a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit az e §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni. A bírságolási eljárás lefolytatására első és másodfokon egyaránt hatvan nap áll rendelkezésre, mely egy alkalommal harminc nappal meghosszabbítható.

(3) A 81/A.§ és 81/B. § alapján tett hatósági intézkedésből eredő kárért az eljáró hatóság felelősséggel nem tartozik.

(4) A veszélyes áruk vasúti szállításával kapcsolatos külön jogszabályban vagy közösségi jogi aktusban, valamint e törvényben meghatározott valamely rendelkezés megsértőjével szemben 50.000,- forinttól 800.000,- forintig terjedő bírság szabható ki. Az egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabandó bírságok, valamint a több jogsértő cselekmény vagy mulasztás esetén az ugyanabban az eljárásban kiszabható bírság maximális összegét külön jogszabály állapítja meg. Nincs helye bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta egy év eltelt (elévülés).

(5) A bírságot az köteles megfizetni, aki a rendelkezés megsértéséért felelős. Amennyiben valamely rendelkezés megsértéséért többen is felelőssé tehetők, a külön jogszabályban meghatározott bírság összegét a jogsértésben való felelősségük arányában kötelesek megfizetni. Ha a felelősségük aránya nem állapítható meg, a bírságfizetési kötelezettség őket egyenlő arányban terheli. Nem állapítható meg a bírságfizetési kötelezettség a vasúti szállítás végző működési körén kívül eső olyan elháríthatatlan ok esetén, amely ésszerű elvárhatóság mellett sem lett volna előre látható.

(6) Az e törvény 81/A. §-a és 81/B. §-a szerint kiszabott és beszedett bírság, a központi költségvetés bevételeit képezi. A kivetett bírság összegének megfizetése meghatározott számlára történő befizetéssel történik. A megfizetett bírság és a pénzkövetelés biztosítás összegét a külön jogszabályban foglaltak szerint, az azt megállapító határozat jogerőre emelkedéséig az eljáró hatóságnak elkülönítetten kell kezelnie.

192. §

A Vsktv. 88. § (1) bekezdése a következő *n*) ponttal egészül ki:

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy)

„n) a veszélyes áruk vasúti szállításának ellenőrzésére vonatkozó egységes eljárás szabályait, valamint e törvény 81/A. § és 81/B. §-a szerint kiszabható bírságok összegét, valamint a bírsággal összefüggő hatósági feladatok általános szabályait”

(rendeletben állapítsa meg.)

20. A polgárőrségről 2006. évi LII. törvény módosítása

193. §

A polgárőrségről szóló 2006. évi LII. törvény 2. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § (1) A polgárőrség tevékenysége során kölcsönösen együttműködik a helyi önkormányzatokkal, az állami és önkormányzati szervezetekkel, a rendőrség, a katasztrófavédelem, illetve a vám- és pénzügyőrség szerveivel, a környezet- és természetvédelmi szervezetekkel, a mezei- és természetvédelmi őrszolgálatokkal, valamint a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamarával.”

21. A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény módosítása

194. §

A minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény 3. § 13. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„13. rendvédelmi szerv: a rendőrség, a katasztrófavédelem, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a büntetés-végrehajtási szervezet, a vám- és pénzügyőrség;”

22. A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény módosítása

195. §

(1) A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Jtv.) 1. § (5) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Rendvédelmi szerv)

„e) katasztrófavédelem;”

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

(2) Hatályát veszti a Jtv. 1. § (5) bekezdés *b)* pontja.

Hatályát veszto rendelkezések

196. §

- (1) Hatályát veszti a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény.
- (2) Hatályát veszti a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről 1999. évi LXXIV. törvény.
- (3) Hatályát veszti az önkéntes tűzoltó egyesületekről szóló 2008. évi XXXIII. törvény.

ÁLTALÁNOS INDOKLÁS

Bevezetés

A katasztrófavédelem a különböző, így a természeti és a civilizációs eredetű katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összessége, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, közvetlen veszélyek elhárítását, az élet- és vagyonbiztonságát, a mentés végrehajtását és a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

A katasztrófák megelőzésével, felszámolásával, a védekezés irányításával kapcsolatos feladatok fontosságára a jelentősebb hatású hazai vagy külföldi káresemények, veszélyhelyzetek irányították a figyelmet. Az 1980-as években az Országgyűlés is több alkalommal szorgalmazta az ország katasztrófavédelmének megnyugtató megoldását, az 1990-es évek elején ismét napirendre került a szabályozás, azonban törvény megalkotására nem került sor. Az igényt jelzi, hogy egységes keret hiányában is megalkotásra kerültek az ágazati, szakmai (pl. a tűzvédelemmel, polgári védelemmel, környezetvédelemmel kapcsolatos) törvények.

A hosszas és alapos előkészítést követően 2000. január 1-én lépett hatályba a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel szülő 1999. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: katasztrófavédelmi törvény / Kat.), ezzel egységes, önálló jogszabály született a civilizációs és természeti eredetű katasztrófák megelőzése, ilyen események bekövetkezése esetén a különböző szintű állami, kormányzati, önkormányzati rendszerek tevékenységének szabályozása és összehangolása, a helyreállítás során az egyes szervezetek felelősségének és teendőinek meghatározása érdekében.

A katasztrófavédelmi törvény az ország és a polgárok biztonsága érdekében végrehajtott feladatok tapasztalatai alapján működőképes rendszert hozott létre. Ezen rendszer meghatározó elemévé vált a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet.

Az elmúlt évtized igazolta, hogy a kialakított tervezési, irányítási, szervezeti és működési rendszer alkalmas a veszélyhelyzetek kezelésére a kisebb súlyú, lokális eseményektől a jelentős, kiterjedt, súlyos veszélyhelyzetekig.

A katasztrófavédelmi törvény hatálybalépése óta azonban megnőtt a lakosságot, az anyagi javakat és a környezetet veszélyeztető természeti és ökológiai katasztrófák száma, összetettebbé és ellenőrizhetetlenebbé váltak a civilizációs veszélyforrások és azok okai. Az elmúlt években többször adódtak olyan problémák, amelyek egyszerre különböző fajtájú és szintű beavatkozásokat igényeltek.

A társadalom jogos elvárása, hogy a bekövetkezett kisebb-nagyobb eseményeket szakszerűen, emberségesen és az adott szituációban szakszerűen, összehangolt tevékenységgel végezzék az erre hivatott szervek és szervezetek.

A katasztrófavédelem nemzeti ügy és a társadalom által elvárt szerepének betöltése megköveteli a különböző természeti-, és egyéb változásokhoz igazodó korrekciók elvégzését, az állami szerepvállalás növelését és az igényelt fejlesztések megvalósítását.

A katasztrófavédelem jelenlegi jogszabályi környezetének átfogó módosításával, az állam szerepvállalásának növelésével fokozható Magyarország területén élő lakosság életének, vagyonának biztonsága, valamint biztosítható az ország működőképességének folyamatos fenntartása.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A katasztrófavédelmi szervezetrendszer erősítése, a katasztrófavédelmi intézkedések hatékonyságának fokozása céljából kidolgozandó jogszabály-módosítások főbb irányait a katasztrófavédelmi rendszer javítására és fejlesztésére kidolgozott szabályozási koncepció tartalmazta, melyet a Kormány is tárgyalta.

A Kormány az 1233/2010. (XI. 15.) Korm. határozatában elrendelte **a katasztrófavédelmi rendszer javítására és fejlesztésére kidolgozott szabályozási koncepciónak az érdekeltekkel** – a kormányzati szervekkel, az önkormányzatokkal, az érintett gazdasági társaságokkal, a veszélyeztetett területen élő lakossággal, valamint az Országgyűlés hatáskörrel rendelkező bizottságaival **való megvitatását.**

A Kormány által előírt egyeztetéseket lefolytattuk.

Ennek keretében a Belügyminisztérium egyeztetett

- a társtárccákkal;
- az önkormányzati érdekszövetségekkel;
- a védelmi bizottságokkal;
- a gazdasági társaságokkal, szakmai és munkavállalói érdekképviselői szervekkel;
- az országgyűlési biztosokkal;
- az Országgyűlés önkormányzati és területfejlesztési bizottságával, illetve a honvédelmi és rendészeti bizottságával.

Ezen felül a koncepció szövegét a Belügyminisztérium és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság **honlapján közzétéve a lakosság számára véleményadási lehetőség biztosítására került sor.**

A szabályozási koncepcióban felvázolt szabályozási irányokat a véleményezők túlnyomórészt támogatták. A megfogalmazódott fenntartások javarészt két terület körül összpontosultak: egy részük a veszélyhelyzetre vonatkozó elgondolást érintette azzal, hogy az egyszemélyi vezetési elv nem sértheti az ágazati szakmai kompetenciákat, más részük a tűzoltóság állami kézbe helyezésével szemben támasztott kifogásokat. A véleményezők egyetértettek abban, hogy megalapozott vélemény a normaszöveget elkészültét követően adható.

Az törvényjavaslat az egyeztetések eredményeként véglegesített koncepció által meghatározott irányok mentén készült el. A törvényjavaslat – a módosított joganyag nagy terjedelme miatt – új katasztrófavédelmi törvény tervezetét tartalmazza, illetve számos más jogszabályt érint.

A törvény elfogadását követően nagy volumenű végrehajtási jogszabály (kormányrendelet és miniszteri rendelet) megalkotására kerül sor, ezek hatályba lépése a törvény hatályba lépéséhez fog igazodni.

A törvényjavaslat az Országgyűlés által a 2011. április 18-i ülésnapon elfogadott Alaptörvény alapján, arra épülve készült. Annak terminológiáját alkalmazza, struktúráját, eljárási szabályait követi (rendkívüli intézkedések) és az abból következő feladatok végrehajtását szabályozza.

A törvényjavaslat tehát az új Alaptörvénnyel összhangban a minősített időszakok rendszerének megújításával, illetve bekövetkezett katasztrófa esetén irányadó rendkívüli intézkedések megteremtésével garantálja a Magyarország területén élő lakosság életének, vagyonának biztonságát, valamint biztosítja az ország működőképességének folyamatos fenntartását.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A szükségállapot és a veszélyhelyzet fogalmának az Alaptörvényben történő megjelenítésével párhuzamosan szükség volt a katasztrófavédelmi törvény olyan mértékű módosítására, amellyel biztosított a bekövetkezett katasztrófa, vagy az azt közvetlenül megelőző katasztrófaveszély esetén a katasztrófavédelmi rendszer megfelelő aktivizálása, illetve a szükséges intézkedések bevezetése.

Az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai is bizonyították, hogy nélkülözhetetlen a védelmi igazgatás területi és helyi szintjén egy egyszemélyi felelős vezető feladat- és hatáskörének, illetve irányítási jogosítványainak jogszabályban történő rögzítése annak érdekében, hogy a szükséges megelőző intézkedések meghozatala, az átmeneti irányítási szabályok bevezetése, valamint az erő-eszközök átcsoportosítása – a katasztrófák elleni védekezésben résztvevő ágazatok felelősségét és hatáskörét nem érintve – szervezeten kerüljön végrehajtásra.

Az Alaptörvényben a honvédelmi kötelezettség mellett nevesített polgári védelmi kötelezettség tartalma is meghatározásra került – kiegészült a „katasztrófavédelmi feladatok” ellátásával, így módon mindezzel párhuzamosan a katasztrófavédelmi törvényben lefektetésre kerülnek e kötelezettség részletszabályai, a személyesen teljesítendő és a vagyoni szolgáltatás.

Fentiek figyelembe vételével a változtatások főbb területei az alábbiak szerint foglalhatóak rendszerbe.

1. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védelem erősítése

Egyes üzemek olyan ipari, biológiai (mezőgazdasági), kémiai tevékenységet végeznek, melyek ellenőrizhetetlenné válása esetén azok hatása tömeges méretekben veszélyezteti, illetve károsítja az emberi egészséget, a környezetet, az élet- és vagyónbiztonságot. Az ezekben az üzemekben bekövetkező balesetek – ahogyan azt legutóbb a Kolontárnál bekövetkezett vörösiszap-katasztrófa is igazolta – komoly környezeti katasztrófát okozhatnak. A balesetek bekövetkezési valószínűségének csökkentése az állami szerepvállalás fokozásával, a hatósági engedélyezési és ellenőrzési tevékenység kiterjesztésével és racionalizálásával érhető el.

a) engedélyezési eljárások kiterjesztése

A **veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekkel** kapcsolatban a katasztrófavédelmi hatóságnak különböző hatósági jogosítványai vannak; ezek azt a célt szolgálják, hogy a társaság működése az ott dolgozókat és a környezetet ne veszélyeztesse. E jogszabályok azonban a hatóságot akkor illetik csak meg, ha az üzemben található veszélyes anyagok mennyisége a jogszabály által meghatározott módon számított szintet – az ún. alsó küszöbértéket – eléri. E számítási mód a nemzetközi előírásoknak (Seveso II. Irányelv) megfelel.

Az elmúlt időszakban több baleset következett be az alsó küszöbérték alatti üzemeknél, ezek főként veszélyes anyagokkal kapcsolatosan bekövetkezett ipari balesetek döntő többségében ilyen, a szabályozás hatálya alá nem tartozó üzemekben történtek. Az említett balesetek többnyire veszélyeshulladék-feldolgozó üzemekben, húsipari üzemek területén, klórt felhasználó gazdálkodó szervezeteknél és pirotechnikai üzemekben történtek. Ilyen jelentős súlyú és következményű események például a Budapest XV. kerületi veszélyeshulladék-tároló telephelyen történt tűz és robbanás 2004-ben, a törökbálinti

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

pirotechnikai raktárban történt robbanás szintén 2004-ben, a balatonfűzfői veszélyes hulladéklerakóban keletkezett tűz 2010. év során. Ismert a 2010. év október 4-én Kolontár település külterületén bekövetkezett tároló sérülésével kapcsolatos ipari szerencsétlenség is.

Amennyiben ezekre az üzemekre az Irányelv szerinti hatósági tevékenység kiterjedt volna, e balesetek bekövetkezésének valószínűsége csökkenthető lett volna. Indokolt ezért a hatósági jogosítványokat az alsó küszöbérték negyedét elérő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre is kiterjeszteni.

A szigorúbb szabályozás az EU normáival nem ellentétes. Így például Hollandiában minden, veszélyes anyagot előállító, tároló és forgalmazó üzem és tevékenység (szállítási ágazatok, üzemanyag töltő állomások, teherpályaudvarok, kikötők, stb.) biztonsági jelentéshez hasonló dokumentáció készítésének kötelezettsége alá esik, Nagy-Britanniában a csővezetékes szállításra vonatkoznak szigorúbb előírások, míg Franciaországban külön szabályozás alá kerültek a vasúti rendező pályaudvarok, melynek során kockázatelemzést kell benyújtani a Seveso hatóság részére.

A törvényjavaslat az ellenőrzések kiterjesztéséhez szükséges törvényi szintű szabályozást tartalmazza, az eljárási részletszabályok – a Seveso engedélyezési eljáráshoz hasonlóan – kormányrendeleti szinten kerülnek kidolgozásra.

b) katasztrófavédelmi bírság

A katasztrófavédelmi törvény hatálya alá tartozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek feletti hatósági felügyelet hatékonyabbá tétele érdekében szükséges a kisebb súlyú jogsértéseket (pl. belső védelmi terv elkészítésének és gyakoroltatásának, az üzem bejelentkezésének, a biztonsági irányítási rendszer felülvizsgálatának elmaradása) szankcionáló **katasztrófavédelmi bírság** bevezetése.

A szankcionálandó szabálytalanságok száma a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek tekintetében az eddigi tapasztalatok alapján évente megközelíti a 100 esetet.

Jelenleg az üzemek feletti szankciórendszer nem megfelelő és csupán három esetre korlátozódik, így a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem bezárására, a veszélyes tevékenység folytatásának felfüggesztésére, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, veszélyes létesítményben található veszélyes anyagok, eszközök elszállítására és megsemmisítésére.

A bírság jogintézményének bevezetése a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek esetében javítja az üzemeltetők kötelezettségek teljesítését és ezzel együtt a hatósági jogalkalmazás minőségét.

Szintén fontos az illegálisan (engedély nélkül) működő üzem megfelelő szankcionálása is.

A törvényjavaslat alapján a katasztrófavédelmi bírság legalacsonyabb összege háromszázezer, legmagasabb összege hárommillió forint. A törvény meghatározza a katasztrófavédelmi bírság kiszabásának eseteit is, így katasztrófavédelmi bírság kiszabására lehetőség van

- katasztrófavédelmi engedély nélkül végzett engedélyköteles tevékenység esetén;
- jogszabályban vagy hatósági kötelezésben foglalt előírások elmulasztásakor vagy
- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesettel, vagy súlyos üzemzavarral összefüggésben megelőző, elhárító és helyreállító intézkedésekre vonatkozó kötelezettség be nem tartása esetén.

c) a szakhatóság közreműködésének megszüntetésével a hatósági tevékenység egyszerűsítése

Az elmúlt évben több ipari érdekképviselői javaslat került egyeztetésre annak érdekében, hogy az eljárási rendben az adminisztráció és az ügyintézés gördülékenyebb, rugalmasabb legyen. Ennek keretében az olaj- és gázipari, a vegyipari és a gyógyszeripari üzemek, valamint az üzemeltetői érdekképviselői szervezetek is támogatták azt az elképzelést, hogy a Seveso II. Irányelv hatálya alá tartozó üzemek engedélyezési és hatósági tevékenységét szakhatósági közreműködés nélkül kizárólag az OKF lássa el, hatékonyabbá téve így az ügyintézést. A mintegy tíz éves, az ipari ágazat és az EU által is elismert baleset-megelőzési felkészítéssel, jogalkalmazási és szakmai gyakorlattal, személyi és tárgyi feltételekkel rendelkező OKF-nél, mint hatóságnál rendelkezésre áll minden olyan (személyi és tárgyi) feltétel, amely az eddig a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal által végzett szakhatósági feladat ellátásához szükséges.

A törvényjavaslat az ehhez szükséges törvényi módosításokat tartalmazza.

d) a veszélyes áruszállítással kapcsolatos hatósági hatáskörök és eljárások egységesítése

A veszélyes áruk közúti szállításának ellenőrzése (ADR) erősítése és az egy szakterületen egy egységes eljárási rend és követelményrendszer kialakítása érdekében a törvényjavaslat a jelenleg négy hatóság (rendőrség, vámhatóság, közlekedési hatóság és a katasztrófavédelmi hatóság) által végzett **ADR ellenőrzési feladatkör egyszerűsítésére és egységesítésére tesz javaslatot, azzal, hogy a vámudvarokban végzett ellenőrzéseket leszámítva a hatáskör egységesen a katasztrófavédelemhez kerül.**

Ez egyrészt összhangban áll a kormánynak a hatósági feladatok egyszerűsítésére vonatkozó törekvésével, másrészt a rendőrség és a közlekedési hatóság számára is kedvező, mivel racionálisabban tudja a forrásait felhasználni a speciális közúti közlekedési és egyéb hatósági feladatai ellátására. Az **ellenőrző hatóságok erő- és eszközállománya kevésbé forgácsolódik szét** a többféle szakterület között, azok egy-egy területre koncentrálhatóak. Az ADR ellenőrzéseket leginkább végző katasztrófavédelmi hatóság területi szerveinél található a legtöbb, a feladat ellátáshoz szükséges ADR ügyintézői végzettséggel rendelkező ellenőr. A bírság kiszabásának célja a jogkövető magatartás kikényszerítése az érintettek körében, ezzel biztosítva a lakosság védelmének, valamint a közúti közlekedés biztonságának magas szinten tartását. Egyrészt az ellenőrzési tevékenység – ezáltal a megelőzés – hatékonyabb ellátása érdekében azonban meg kell teremteni az ellenőrzés feltételrendszerének gazdasági alapjait, másrészt egy bekövetkezett **veszélyes árus baleset elhárítása, a következmények felszámolása a katasztrófavédelmi hatóság feladatkörébe tartozik**, melynek jelentős költségkihatásai vannak.

A törvényjavaslat ezen túlmenően – az ágazati hatóságok hatáskörének megtartása mellett – megteremti annak lehetőségét is, hogy **a katasztrófavédelmi hatóság a veszélyes áruk légi, vízi, és vasúti szállítását is ellenőrizhesse**, egyidejűleg felhatalmazást ad a részletszabályok (így különösen az egyes jogsértések esetén kiszabható bírságösszegek) kormányrendeletben történő kidolgozására. A veszélyes áru szállítás szabályainak megszegése esetén kiszabott bírságösszegek és az alkalmazott bírsághatárok igazodnak az egyes közlekedési alágazatokban végzett szállítási tevékenység általi veszélyeztetés mértékéhez.

e) iparbiztonsági hatóság létrehozása

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A potenciálisan veszélyes tevékenységek környezetében élő lakosság védelme érdekében, **a veszélyeztetés mértékében azonosított tevékenységek** katasztrófavédelmi felügyeletét **egységes iparbiztonsági hatósági szervezet** képes hatékonyan ellátni.

Az OKF bázisán működő hivatásos katasztrófavédelmi **hatósági szervezet rendeltetése** a nemzetgazdaságot, a lakosság életét, egészségét és anyagi javait kiemelten veszélyeztető üzemekben (létesítményekben) esetlegesen bekövetkező **ipari katasztrófák, súlyos balesetek, jelentős tüzesetek és káresetek megelőzése, felkészülés azok koordinált elhárítására és következményeinek csökkentésére.**

Az iparbiztonsági tevékenységet végző szervezet

- **katasztrófavédelmi hatósági engedélyezési és ellenőrzési rendszert működtet** a legveszélyesebb üzemek (létesítmények) és tevékenységek esetében,
- **biztosítja a káresemény elhárítási tervezési és irányítási rendszer felügyeletét** a kiemelten kezelendő üzemekben és létesítményekben a balesetek (káresemények) megelőzésére, következményeinek elhárítására és hatásainak csökkentésére,
- valamint – **az ágazati engedélyezési hatáskörök elvonása nélkül** – **koordinálja az ágazati biztonsági feladatokat ellátó szervezetek iparbiztonsági ellenőrzéseit.**

II. A lakosságvédelem erősítése

a) A lakosságtájékoztatás, riasztás rendjének szabályozása

Hiányosság, hogy nem biztosított **sem a civil lakosság, a tanulók, a pedagógusok, sem a közigazgatási vezetők felkészülésének folyamatossága**, továbbá az ismeretek elsajátításának, átadásának kötelezősége.

A közoktatási intézményekben és a közigazgatási vezetőképző rendszerekben mindössze lehetőség a katasztrófavédelmi oktatás/felkészítés, amelyhez igény esetén a szakemberek segítséget nyújtanak.

A felkészítés így csak alkalomszerű. Gyakran valamely eseményhez, rendezvényhez kapcsolódva tartanak bemutatókat, foglalkozásokat a szakemberek, ami igen hasznos és népszerű, de nem adja meg a biztos, begyakorlott, alkalmazható tudást.

A leghatékonyabb akkor lenne a tanulók felkészítése, **ha a közoktatási intézmények pedagógiai programjában kötelezően benne lenne a katasztrófavédelmi ismeretek, elsősegélynyújtás oktatása tanórai és/vagy tanórán kívüli foglalkozásokba építve.**

A szabályozás a közigazgatási vezetők ismeretanyagának fejlesztése céljából **a polgármesterek feladatai között megjeleníti a katasztrófavédelem által szervezett továbbképzéseken való részvételt is.**

A lakosság riasztásával kapcsolatos könnyebbség, hogy a szabályozási koncepcióban felvetett egyes kérdéseket, így a médiák tájékoztató szerepét a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (médiatörvény) időközben már szabályozta. A médiatörvény – többek között – például azt is kimondja, hogy a közérdekű közleményt – amennyiben ez a katasztrófavédelmi szerv döntése alapján indokolt, és e döntést a médiaszolgáltatóval kellő időben közölték – a közszolgálati médiaszolgáltató köteles műsorának megszakításával közzétenni.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A törvényi szintű szabályozás a lakossági riasztó rendszer telepítésével, az e célból megvalósuló tulajdoni korlátozással kapcsolatos szabályokat tartalmazza azzal, hogy a lakossági riasztó rendszer elemeinek, végpontjainak idegen ingatlanon történő elhelyezésénél törekedni kell elsődlegesen az állami, önkormányzati ingatlanokon történő elhelyezésre. A törvényjavaslat ezen túlmenően – az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosításával – kormányrendeleti szintre utalja a lakosság minősített időszakos riasztása rendszerének jogi háttér szabályozását.

b) A veszélyeztetett terület elhagyásának, valamint az oda történő belépés korlátozásának szabályozása

Az elmúlt évtized árvizei során gyakran előfordult, hogy a lakosság a hatósági figyelmeztetés és felszólítás ellenére is életveszélyessé vált lakóépületekben maradt, a folyamatos ellátás és a későbbi kimenekítés jelentős terhet rótt a védekezésben résztvevőkre. Ezt történt például Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, ahol a mentésben résztvevő erők határozott fellépésének köszönhetően sikerült elérni, hogy emberéletben ne essen kár. A veszélyeztetett terület elhagyása, őrzése és az oda történő belépés korlátozása az érintett rendőrség és más önkéntes szervek részéről felvetődő költségek megnövelik a védekezés költségigényét.

A törvényjavaslat értelmében veszélyhelyzetben lehetőség van a lakosság lakóhelyének elhagyására való kötelezésére, a területet megközelíthetők személyéről szóló döntésre (így pl. a közüzemek, közszolgáltatók kárelhárításban érintett szakembereinek a katasztrófa által érintett területre történő biztonságos bejutásáról és munkavégzéséről).

A katasztrófavédelmi törvény szabályainak megújításával a polgármester kötelezettségévé vált a lakosság kitelepítésére és befogadására vonatkozó tervek elkészítésében való közreműködés, illetve az illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság számára a szükséges adatok szolgáltatása.

c) A helyi önkormányzatok védelmi igazgatási feladatainak támogatása a képzett közbiztonsági referens intézményének bevezetésével

A 2010. évi május-június hónapok folyamán levonuló árvizek során bebizonyosodott, hogy a hatékony védekezéshez elengedhetetlen, hogy helyi szinten a védekezésért felelős személyek alapvető ismeretekkel rendelkezzenek a katasztrófavédelem területén. Jelenleg hiányzik az önkormányzati vezetők megfelelő felkészültsége, ezért az önkormányzati dolgozók közül is kell kiképezni a szakmaiságot legalább minimum szinten biztosító képzett közbiztonsági referenseket, akik közvetlenül segítenék elő az önkormányzatok katasztrófák elleni felkészülési, mentési, védekezési tevékenységét, valamint rendelkeznének honvédelmi ismeretekkel is.

A törvényjavaslat alapján referensnek – a polgármester határozatával – az a polgármesteri hivatal állományába tartozó köztisztviselő jelölhető ki és kerül egyidejűleg beosztásra a települési polgári védelmi szervezet vezetésébe, aki a törvény végrehajtási rendeletében meghatározott végzettséggel rendelkezik.

A részletszabályokat kormányrendeleti szintű szabályozás fogja tartalmazni, a közbiztonsági referensnek az értelmező rendelkezések között szereplő definíciójában foglaltakra figyelemmel.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A Belügyminisztériumban jelenleg is kidolgozás alatt áll a meghatározott képzettséggel és szakmai tapasztalatokkal rendelkező települési főmérnökre vonatkozó koncepció. Tekintettel arra, hogy a két feladatkör egymással rokon, a települési főmérnökre, mint az önkormányzatnál alkalmazásban álló műszaki szakértőre, illetve a közbiztonsági referensre vonatkozó szabályok összhangjának megteremtése a települési főmérnökre vonatkozó szabályozás feladata lesz.

III. A polgári védelem szerepének erősítése, a polgári védelmi szervezetek alkalmazásának fejlesztése

a) A polgári védelmi szervezetek fejlesztése

A polgári védelem a hatályos szabályozás szerint a honvédelem rendszerében megvalósuló szervezet, feladat- és intézkedési rendszer. Tekintettel arra, hogy világméretű fegyveres konfliktus kialakulásának veszélye az utóbbi években jelentősen csökkent, a polgári védelmi tevékenység — a lakosság és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelmének — hangsúlya áthelyeződött a békeidőszaki katasztrófák kezelésére.

Az új katasztrófavédelmi törvénybe beépítésre került a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény, így a polgári védelem működésével, felépítésével, szervezeti struktúrájával kapcsolatos szabályok a katasztrófák elleni védekezés szerves részeként, a modern kor kihívásaihoz igazodva és a koncepció tartalmának megfelelően kerültek megfogalmazásra.

A polgári védelem szabályainak a katasztrófavédelmi törvényben való megjelenésével párhuzamosan a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény (a továbbiakban: Hvt.) módosítására is sor kerül, ami biztosítja, hogy a Hvt.-ben a polgári védelmi kötelezettség a honvédelmi kötelezettség részeként fog megvalósulni fegyveres összeütközések idején. Ennek megfelelően a fegyveres összeütközések esetén ellátandó polgári védelmi feladatok meghatározása a Hvt. szabályozási körébe tartozik.

A feladatok prioritásának módosulásával a polgári védelmi rendszer fejlesztése és átalakítása is elengedhetlenné vált, igazodva a megváltozott célokhoz, elsődlegesen a katasztrófák kezeléséhez.

Fegyveres összeütközések esetén természetesen – a korábbiakhoz hasonlóan – a polgári védelmi szervezetek továbbra is ellátják a Genfi Egyezmény I. és II. Kiegészítő Jegyzőkönyveiben meghatározott humanitárius feladataikat a lakosság védelme érdekében.

A polgári védelmi kötelezettség személyes közreműködési és vagyoni szolgáltatási kötelezettséget jelent. A polgári védelmi kötelezettség 18 éves korától a mindenkori öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig terjed ki azon magyar állampolgárokra, akik belföldön lakóhellyel (ennek hiányában tartózkodási hellyel) rendelkeznek.

A tervezet a korábbi szabályozáshoz hasonlóan felsorolja a kötelezettség alóli mentesség eseteit, amelyek elsősorban a gyermekneveléshez és a kötelezettség alatt álló személy egészségi állapotához igazodnak és csak ezen állapot fennállásáig érvényesek. A polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, köz megbízatása gyakorlásával teljesíti az, aki a felsorolt szervezetenél, avagy munkakörben dolgozik, vagy az ott megjelölt közfeladatot látja el.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A polgári védelmi kötelezettség tartalma nem változik, továbbra is az adatszolgáltatási, bejelentési, megjelenési kötelezettséget és a polgári védelmi szolgálatot foglalja magában, melyek részletszabályait a tervezet tartalmazza.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek mellett szabályozásra kerülnek az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek is, valamint a polgári védelmi feladat ellátására önkéntesen jelentkező személyek részvétele. A kötelezettség és az önkéntes részvétel keretszabályait a végrehajtási részletszabályok teszik majd teljessé.

Az elmúlt időszak természeti és ipari eredetű katasztrófái során történt beavatkozások tapasztalatai alapján indokolt volt egy olyan központi polgári védelmi szervezet létrehozása, amelynek tagjai az adott esemény elhárításához szükséges speciális szakértelemmel bírnak. Az új szabályozás alapján e szervezet létrehozása a BM OKF főigazgatójának hatáskörébe kerül. A polgári védelmi szervezetekre vonatkozó jogszabályokkal összhangban a központi polgári védelmi szervezet tagjait a lakhelyük szerint illetékes polgármesterek jogosultak határozattal beosztani.

Az önkéntes polgári védelmi szervezetek tevékenységére a katasztrófák elleni védekezésben nagy szükség van, különösen az önkéntes mentőszervezetekre, speciális szakismeretük, felkészültségük alapján. Az utóbbi évek gyakorlati tapasztalatai megerősítették e szervezetek tevékenységének nélkülözhetetlenségét az elsődlegesen beavatkozó tűzoltóságok mellett.

A különleges kiképzésű speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, polgári védelmi feladat ellátására, valamint emberi élet mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződések olyan képességekkel rendelkeznek, amelyek sem az állami, sem az önkormányzati tűzoltóságoknál nem állnak rendelkezésre, vagy állami-önkormányzati fenntartásuk indokolatlanul nagy költséget jelentene. Speciális felkészültségük és felszereltségük alapján tevékenységi körük sokrétű, a mentés és katasztrófa-elhárítás minden területére kiterjed. E feladatok végrehajtásába történő bevonásuk szabályozottságát teremtik meg az új rendelkezések.

Az elmúlt évek tapasztalatai bizonyítják, hogy a veszélyhelyzet elrendelését igénylő esemény bekövetkezésének kezdeti szakaszában már szükség volt a katasztrófavédelem rendszerének meghatározott mértékű aktivizálására és a szükséges intézkedések meghozatalára a kormányzat részéről. A tervezet értelmében a katasztrófaveszély idején, illetve veszélyhelyzetben egy egyszemélyi felelős vezető (a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság vagy a polgári védelmi kirendeltség vezetője) dönt a védekezéssel összefüggő intézkedésekről és gyakorolja a védelmi bizottság elnökétől ideiglenesen átvett jogosítványokat. Amennyiben az esemény több megyét érint, vagy ha a katasztrófa elhárítása érdekében szükséges, a védekezéssel összefüggő feladatokat a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter javaslatára kinevezett miniszteri biztos hangolja össze.

A védekezési feladatok ellátásának elsőbbsége, valamint a mentendő személyek és anyagi javak biztonsága érdekében pontosan meghatározásra kerültek a kimenekítés és a kitelepítés szabályai, a veszélyeztetett terület elhagyásának kötelezettsége, továbbá a csak engedéllyel történő belépést biztosító rendelkezések.

A katasztrófák okozta károk helyreállítása és az újjáépítés érdekében szükséges, hogy a károsodott ingatlanok jellegére vonatkozó adatokhoz (lakóház, üdülő, gazdasági épület, stb.) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek számára a közvetlen hozzáférés biztosított legyen,

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

különös tekintettel a helyreállítással-újjaépítéssel kapcsolatos kérelmek minél gyorsabb elbírálására. Ezt a vörösiszap katasztrófa tapasztalatai is alátámasztják, ahol hónapokkal az esemény bekövetkezése után derült ki, hogy egyes károsodott ingatlanok nem lakóépületeknek, hanem gazdasági épületeknek minősültek a földhivatali bejegyzés alapján, amelyek kárenyhítési szempontból más elbírálás alá esnek.

A törvényjavaslat részletesen szabályozza a természetes személyek, jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek polgári védelemmel kapcsolatos vagyoni szolgáltatási kötelezettségét.

A gazdasági-anyagi szolgáltatási kötelezettség olyan lehetőség a polgári védelem lakosságvédelmi tevékenységének gyorsabb, hatékonyabb végrehajtására, amely a lakosság képességeinek kiaknázására építkezik, ám az elérési folyamat eltér a hagyományos értelemben vett, a hadkiegészítő parancsnokságok útján lebiztosított kapacitások alkalmazásától.

Ez utóbbi lehetőség igénybevétele alapvetően minősített időszak kihirdetését követeli meg, de a bevezetni kívánt vagyoni szolgáltatási kötelezettség nem igényli ezt, tehát hétköznapi körülmények között, a kialakult veszélyeztető hatás gyors és hatékony kezelése érdekében eseti jelleggel, más rendvédelmi szervek igényeinek veszélyeztetése nélkül rendelkezésre állhat.

A vagyoni szolgáltatás alanyait érintő igénybevétel össztársadalmi szinten is előnyös, mert a helyben rendelkezésre álló nemzetgazdasági erőforrások kerülnek felhasználásra a polgári védelmi feladatok teljesítése érdekében.

A vagyoni szolgáltatási kötelezettség a jogállamiság követelményeinek megfelelő lehetőséget biztosít a polgármester számára, hogy a természeti és civilizációs katasztrófák bekövetkezése esetén technikai eszközöket, ingatlanokat és egyéb szolgáltatásokat használjon fel a lakosság védelme érdekében.

b) A települések polgári védelmi besorolásának és védelmi követelményeinek megújítása

Az egyes veszély-, illetve katasztrófahelyzetek hatékony megelőzése, az élet és anyagi javak megóvása érdekében 1995-ben sor került hazánk települései többségének polgári védelmi szempontú besorolására. Az elmúlt 10 év eseményei, elsősorban a természeti eredetű veszélyforrások megváltozása (pl. szélsőséges időjárási jelenségek egyre gyakoribbá válása), a lakosságot fenyegető tényezők megszorodása szükségessé teszi a jelenlegi besorolás felülvizsgálatát és ennek alapján hazánk valamennyi településének besorolását.

A Kolontár településen bekövetkezett katasztrófa is indokolja, hogy a települések jelenlegi besorolását a valós kockázatokhoz szükséges igazítani, melynek érdekében olyan rugalmas szabályozást kell kialakítani, amely követi a természetes és épített környezetben bekövetkező változásokat. Mindezek felmérése újabb számítások és modellezések (pl.: árvízi elöntési modell) végrehajtását teszi szükségessé. A települések polgári védelmi besorolásának megújítása egyben a katasztrófák elleni védekezés kapcsán kialakítandó kártalanítási-kármegelőzési pénzügyi rendszer egyik kulcselemét is képezi.

A települések polgári védelmi besorolásának megállapítása – a potenciális katasztrófaveszélyekhez, a változó körülményekhez való rugalmas alkalmazkodás lehetőségének biztosítása céljából – miniszteri rendeleti szintű szabályozást igényel. Az ehhez szükséges felhatalmazó rendelkezést a törvényjavaslat tartalmazza.

c) Polgári védelmi szabályzat létrehozása

Az elmúlt években egyre gyakoribbá váló rendkívüli események (pl. árvizek, felhőszakadások, jégesők) ráirányították a figyelmet arra, hogy szükség van nemcsak a katasztrófavédelemben résztvevő szervekre, szervezetekre, hanem az állampolgárookra is egyaránt kiterjedő, eddig jogszabályokban nem szereplő szabályok megalkotására.

A szabályzat a lakosság védelme érdekében eddig jogszabályokban nem szabályozott területeire kíván általánosan alkalmazandó normarendszert rögzíteni, amely a társadalom valamennyi szintjén kötelező érvényű. A szabályzatnak tartalmaznia kell a katasztrófa által érintett területen tartózkodók alapvető magatartási formáit.

A Polgári védelmi szabályzat – az Országos Tűzvédelmi Szabályzat mintájára – a polgári védelem hatósági, szakhatósági tevékenységének anyagi szabályozását alapozza meg. A szabályzat a katasztrófavédelmi törvényben foglalt felhatalmazás módosításával kerülne kiadásra kormányrendeleti formában.

A szabályzat megjelentetésének jog és társadalompolitikai célja tehát, hogy a polgári védelmi hatósági és szakhatósági eljárások lefolytatásához biztosítsák a normatív alapot. 2008-ban a polgári védelmi jogkörök jelentős része megszüntetésre került, mivel ezeknél nem volt egyértelmű jogi szabályozás arra, hogy a szakhatóság pontosan milyen követelmények teljesülését vizsgálja, amelyekre állásfoglalása kiadásakor, konkrét jogszabályi hivatkozásokkal alátámasztva, hivatkozhatna. Elsődleges célunk tehát ezen jogkörök visszaállítása és az ehhez szükséges mögöttes normatív szabályozás megalkotása.

A polgári védelmi szabályzat ezen túlmenően – lehetőség szerint és megfelelő támogatottság esetén – új, hiánypótló szabályozást tartalmazna a humán- és állatjárvánnyal, a nukleáris veszélyhelyzettel, az ár- és belvízzel, a veszélyes hulladékokkal történő szennyezéssel, a lég- és ivóvízszennyezéssel, a szélsőséges időjárási helyzetekkel, a földmozgásokkal, a tömegrendezvényekkel, az energetikai és közüzemi rendszerek leállásával, a veszélyes küldeményekkel, valamint az életvédelmi építményekkel, a lakosság felkészítésével, a katasztrófavédelmi gyakorlatokkal és a kitelepítéssel-befogadással kapcsolatban.

Ezen túlmenően az együttműködés javítása érdekében a szabályzatban a katasztrófavédelmi szervezetek eddig belső szabályozókban rögzített feladatait is meg kell jeleníteni, melyek a természeti és a civilizációs katasztrófák, valamint az egyes biztonságot fenyegető helyzetek esetére részletezik a feladatokat.

A szabályzat részletesen szabályozná a miniszteri biztos, illetve a polgári védelmi szaktisztek alárendeltségében működő állami és civil szervezetek feladatait, lehetővé téve ezzel működésüket az ország bármely területén a helyi sajátosságoktól függetlenül.

A szabályzat tartalmazná a katasztrófák elleni védekezésben részt vevő szervek és szervezetek más jogszabályban nem szabályozott feladatait, így ennek alapján az érintettek átdolgozhatják saját, ágazati katasztrófavédelmi tevékenységüket rögzítő belső szabályozóikat.

A szabályzatban az energiaszolgáltatás üzembiztonságának fenntartása érdekében célszerű a villamos vezetékek védelmi övezetében álló fák telepítésével, kivágásával kapcsolatos hatósági eljárások és hatáskörök újraszabályozása is.

A polgári védelmi szabályzatot nem szükséges törvényi szintre emelni, ennek megfelelően a tervezet alapján a Kormány kap a megalkotására vonatkozó felhatalmazást.

d) Polgári védelmi hatósági és szakhatósági jogkörök bővítése

A polgári védelem hatékony anyagi jogszabályainak hiánya miatt hatályon kívül helyezett hatósági és szakhatósági jogköröket, a szükséges normatív rendelkezések pótlása mellett vissza kell állítani, annak érdekében, hogy a katasztrófavédelem átfogó információkkal rendelkezzen az épített környezet és az infrastruktúra változásairól, állapotáról.

A kritikus infrastruktúrával kapcsolatos területeken, a lakosságot veszélyeztető üzletekkel, létesítményekkel, a lakosság kimenekítésével, a katasztrófák miatt bekövetkezett kárfelméréssel kapcsolatos területeken szükséges a szakhatósági jogkörök visszaállítása, és az anyagi jogszabályok megteremtése.

A törvényjavaslat alapján a szabályozásra a Kormány kap felhatalmazást, a részletszabályok kidolgozására a végrehajtási szabálycsomag részeként kerül sor.

Az idei év árvizei felvetették, hogy a hatósági jogköröket a polgármesterektől, illetve a megyei közgyűlés elnökeiktől, részben, vagy egészben át kell telepíteni a katasztrófavédelemhez. Ezzel el lehet kerülni az időszakonként változó hatáskört gyakorló személy újbóli betanításából, gyakorlatszerzéséből adódó költségtöbbleteket, valamint az ismeretek hiányából adódó, adódható szakszerűtlen beavatkozást. Tekintettel azonban arra, hogy egyrészt a helyi viszonyokat a polgármester ismeri, másrészt ő az a védelmi igazgatásban részt vevő személy, aki a katasztrófa bekövetkeztekor legvalószínűbben a helyszínen tartózkodik, ezért az a törvényjavaslat a hatósági jogkörök más szervre telepítésével kapcsolatos javaslatot nem fogalmaz meg, inkább – a közbiztonsági referens útján – a polgármester munkájának szakmai segítése mellett foglal állást.

e) Az önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonásának, illetve támogatásának szabályozása

A katasztrófavédelem „nemzeti ügy”, amelyben a társadalom legszélesebb köre vesz részt. A katasztrófavédelemben jelentős szerep hárul az önkéntes és civil szervezetekre is. Az önkéntes mentőszervezetek tevékenységére a katasztrófák elleni védekezésben – speciális szakismeretük, felkészültségük alapján – rendkívül nagy szükség van. E speciális felkészültségű „készenléti egységek” különböző szervezeti formában – többségük karitatív, társadalmi szervezetként – működnek. Az önkéntes mentőszervezetek tevékenységének nagy hazai és nemzetközi hagyománya van, de az ország társadalmi, gazdasági fejlődésével számuk és szakosodásuk nagymértékben megszaporodott. Feladataikat alapszabályukban meghatározottak szerint látják el. Speciális felkészültségük és felszereltségük alapján tevékenységi körük sokrétű, a mentés és katasztrófa-elhárítás minden területére kiterjed. Ilyen nemzetközi elvárás ma a földrengés sújtott területen bevethető (komplex mentésre alkalmas) városi kutató-mentő-, vagy árvíz esetén az árvízi mentőcsapatok létrehozása és alkalmazása.

Több alkalommal került sor ezeknek a civil szervezeteknek hazai, és nemzetközi bevonására, így például 2004/2005-ben a szökőár sújtott Sri Lankán, 2006-ban az árvízzel elöntött Romániában, Szerbiában és hazai árvízi védekezés (2000., 2001., 2002., 2006.) során, valamint 2009-ben a földrengés következtében segítséget kérő Indonézia, Nyugat-Szumátra, majd 2010-ben Haiti térségében.

Az önkéntes mentőszervezet különleges kiképzésű speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, valamint emberi élet

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződés olyan képességekkel, amelyek sem az állami, sem az önkormányzati tűzoltóságoknál nem állnak rendelkezésre.

A speciális eszközökkel felszerelt, komplex alakulat, katasztrófa-elhárítási feladat végrehajtására állították össze vagy alakították meg, legtöbbször közhasznú szervezetként.

Európa számos országához hasonlóan hazánkban is meg kellett teremteni annak lehetőségét, hogy a speciális eszközökkel és képzettséggel rendelkező szervezetek jogszerűen, megfelelő szakmai irányítással és nem utolsósorban a működésükhöz szükséges pénzügyi forrásokkal részt vehessenek a hazai védekezési tevékenységben, valamint az elmúlt 10 évben egyre gyakoribbá váló nemzetközi segítségnyújtásokban.

A törvényjavaslat ennek megfelelően olyan civil szerveződésként határozza meg az önkéntes mentőszervezetet, mely különleges kiképzésű személyi állománnyal rendelkezik, speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, valamint emberi élet mentésére önkéntesen jött létre és közhasznú minősítéssel rendelkezik. A szervezetek alkalmasságára vonatkozó követelményrendszer kidolgozását miniszteri rendeletekre bízta a törvény. Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel kötött megállapodás alapján, veszélyhelyzetben az OKF főigazgatója, a fővárosi, megyei katasztrófavédelmi igazgató rendelkezése alapján vesznek részt.

A tervezet egyértelművé teszi, hogy az önkéntes mentőszervezetek a védekezésért felelős állami szervek alárendeltségében működnek és az általuk meghatározott feladatokat látják el. A tervezet alapján elrendelt veszélyhelyzetben működésük költségeit az állami költségvetés biztosítja.

f) A nemzetközi segítségnyújtásban való részvétel szabályainak pontosítása

A törvényjavaslat pontosítja a nemzetközi katasztrófasegély nyújtásával, illetve fogadásával kapcsolatos szabályrendszert, meghatározza a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás, a nemzetközi katasztrófa-segítségkérés fogalmát és pontosítja az egyes szervezetek a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtással kapcsolatos feladat- és hatásköreit. A törvényjavaslat alapján nemzetközi katasztrófa-segítségkérésre a Kormány részére a KKB tesz javaslatot. A KKB intézkedését az OKF főigazgatója kezdeményezi. A védekezésben részt vevő magyar és külföldi szervek és szervezetek tevékenységének összehangolása szintén a KKB feladata.

A NATO és EU kötelezettségeinkből adódóan a hazai törvényi szabályozásban meg kellett határozni a NATO veszélyhelyzeti tervezés (NATO CEP) rendszerében való részvétellel, valamint az EU polgári védelmi tevékenységének hazai koordinálásával és végrehajtásával kapcsolatos hatásköröket is. A törvényjavaslat alapján e feladatokat a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter látja el, az OKF részvétele és szakmai segítségnyújtása mellett.

IV. A katasztrófák elleni védekezés hatékonyabbá tételével és a finanszírozással összefüggő javaslatok

a) A veszélyhelyzeti szabályozás megújítása

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

Az elmúlt évek tapasztalatai bizonyítják, hogy a várhatóan veszélyhelyzet elrendelését igénylő eseményt megelőzően már szükség volt a katasztrófavédelem rendszerének meghatározott mértékű aktivizálására és a szükséges intézkedések meghozatalára. A veszélyhelyzetet megelőző időszak jogintézménye a katasztrófaveszély, mely esetén intézkedésre van szüksége a lakosság védelme, alapvető ellátásának biztosítása, valamint a katasztrófa következményeinek csökkentése érdekében. Ennek eredményeként javul a védekezés, a kárelhárítás hatékonysága és a veszélyhelyzet kihirdetése elkerülhetővé válhat. Ezért nagyon fontos, hogy közvetlenül az adott eseményt megelőzően sor kerüljön olyan intézkedésekre és döntésekre, amelyek segítségével könnyebben és gyorsabban kezelhetők a kialakuló veszélyhelyzetek.

Az Alaptörvényben a veszélyhelyzetre vonatkozóan az alábbi szabályozás szerepel (52. cikk):

- (1) A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.*
- (2) A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel sarkalatos törvényben meghatározottak szerint egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.*
- (3) A Kormány (2) bekezdés szerinti rendelete tizenöt napig marad hatályban, kivéve, ha a Kormány az Országgyűlés felhatalmazása alapján a rendelet hatályát meghosszabbítja.*
- (4) A Kormány rendelete a veszélyhelyzet megszűnésével hatályát veszti.*

A tervezet az új alkotmányos szabályozással összhangban – még nem rendkívüli jogrendként – a veszélyhelyzet megelőzése céljából szükséges intézkedések kapcsán bevezeti a „katasztrófaveszély” fogalmát.

A katasztrófaveszély időszaka lehetőséget biztosít arra, hogy – amennyiben a kialakult helyzet a védelmi igazgatás helyi és területi szintjén előreláthatólag nem kezelhető – jogszabályban meghatározott szervezeti és egyéb korlátok, garanciális szabályok között hatékony döntés születessen a szükséges megelőző intézkedésekről, az előfinanszírozásról, az erő-eszközök átcsoportosításáról, a polgári védelmi szervezetek mozgósításáról, az állami tartalékkészletek felhasználásáról, átmeneti irányítási szabályok bevezetéséről, a védekezésre készülők állami, felügyeleti ellenőrzéséről.

Az új szabályozás világosan meghatározza, hogy veszélyhelyzet esetén mely szervezeteknek milyen kötelezettségeik vannak.

Ha a kár elhárítása nem haladja meg az erre rendelt szervek előírt együttműködési rendben és jogi feltételek között történő védekezési lehetőségeit akkor a védekezés irányítása az eddig megszokott eljárási rendben alakul. A tervezet ezt azon a ponton változtatja meg, hogy a védelmi bizottságok felépítése megváltozik: rendkívüli állapot vagy megelőző védelmi helyzet (fegyveres konfliktus) esetén a honvédség állományába tartozó elnökhelyettes; természeti vagy civilizációs katasztrófa esetén a katasztrófavédelem állományába tartozó elnökhelyettes jut kiemelt szerephez.

Az Alaptörvényben definiált veszélyhelyzet kihirdetését megalapozó eseményeket a tervezet részletesen, taxatív módon meghatározza.

Ha a veszélyhelyzet több megyét érint, vagy ha a katasztrófa elhárítása érdekében ez szükséges, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a veszélyhelyzet fennállásáig

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

miniszteri biztost nevezhet ki, akinek feladata az érintett területen a védekezési feladatok összehangolása.

A veszélyhelyzettől elhatárolva kerül szabályozásra a Kormány azon jogköre, amely szerint a veszélyhelyzeti szabályozás egyes elemeit a katasztrófa károsító hatása által érintett területen bevezetheti. Ennek oka, hogy a katasztrófa által érintett területen indokoltá válhat bizonyos rendkívüli intézkedések megtétele, elsősorban a helyreállítás és újjáépítés zavartalan lebonyolítása érdekében. Ehhez az új Alaptörvény szövege megfelelő alapot nyújt azzal, hogy a már bekövetkezett események következményeinek elhárítása céljából is lehetővé teszi rendkívüli intézkedések bevezetését.

A tervezetben részletezett rendkívüli intézkedések köre ily módon kerek egész folyamatot alkot a katasztrófavédelmi feladatok fázisaival összhangban:

- megelőzési feladatok - katasztrófaveszély
- beavatkozások - veszélyhelyzet
- helyreállítás, újjáépítés – bizonyos, csökkentett terjedelmű veszélyhelyzeti szabályok bevezetése.

Az átlátható, következetes szabályozás egyértelműen elhatárolja a normál időszakos működés és a rendkívüli időszakos működés kereteit, az alkalmazott jogi eszközöket, a csak ezen időszakokban felhasználható pénzeszközök alkalmazását.

b) Katasztrófaelhárítási céllelőirányzat létrehozása

Manapság egyre gyakoribbak a nem tervezett, de azonnali beavatkozásokat igénylő katasztrófahelyzetek. Az ilyen helyzetek megoldása pénzügyi forrást igényel. Ezen forrás fedezetéül a katasztrófaelhárítási céllelőirányzat szolgál.

Ebből elsődlegesen a katasztrófa által érintett területen történő szakszerű és hatékony beavatkozáshoz hiányzó anyagi- technikai feltételek pótlását szükséges finanszírozni.

Ugyanakkor a céllelőirányzat lehetőséget teremt arra, hogy az azonnali beavatkozást igénylő feladatok végrehajtásához, illetve a veszélyhelyzetet megelőző időszak tevékenységéhez azonnal lehívható forrásfedezet álljon rendelkezésre, amelyekből a soron kívüli beszerzések, illetve a működési biztonságot szolgáló feladatok azonnal finanszírozhatók. A céllelőirányzat biztosít fedezetet az állam általi helytállás teljesítésére is.

A tervezet értelmében a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium költségvetési fejezetében a katasztrófák megelőzése és a közvetlen veszélyelhárítás érdekében késedelem nélkül végrehajtandó feladatok költségfedezetéül szolgáló, központi költségvetés által biztosított, felülről nyitott céllelőirányzatot hoz létre. A céllelőirányzat felhasználását az Áht. alapján a miniszter rendeletben szabályozza.

c) Katasztrófavédelmi hozzájárulás bevezetése

A tervezet alapján a külön jogszabály (ADR, RID, ADN, ICAO) hatálya alá tartozó veszélyes áruk szállítását, tárolását, gyártását, feldolgozását, forgalmazását és felhasználását végző gazdálkodó szervezetek az éves szállított, tárolt, gyártott, feldolgozott, forgalmazott és felhasznált anyagmennyiségre vonatkozó éves árbevételük 0,1%-át kötelesek katasztrófavédelmi hozzájárulás címén befizetni a központi költségvetésbe.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetője szintén katasztrófavédelmi hozzájárulás fizetésére kötelezett, ennek mértéke szintén a veszélyes tevékenységgel összefüggésben keletkezett árbevételének 0,1%-a.

A bevételek felhasználhatók a katasztrófák megelőzésére tett intézkedésekre, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek központi, területi, helyi szervei katasztrófavédelmi feladatainak ellátásához szükséges képzésekre, gyakorlatokra, valamint műszaki-technikai eszközök, felszerelések fejlesztése, felújítása és objektumok létesítése céljára, a veszélyhelyzet kezelésére, valamint a károk megelőzésére. Biztosítható terhére mentőszervezetek, polgári védelmi szervezetek pályázati úton történő támogatása.

d) Egységes állami tűzoltóság létrehozása

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) értelmében a hivatásos önkormányzati tűzoltóság az önkormányzat intézményeként működik, vagyis az önkormányzati tűzoltóság parancsnokának kinevezője és munkáltatója az önkormányzat, amely magával vonja az intézményi függőséget.

A katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény kimondja, hogy az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója a tűzoltóságok szakmai feladatainak végrehajtása érdekében meghatározza a tűzvédelmi és műszaki mentési feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervezetek szakmai munkáját és tevékenységét, de ez a szakmai irányítás, felügyelet hatékony tartalommal jogszabályi oldalról megtámogatásra nem került. Mivel az önkormányzatiság megteremtésével párhuzamosan nem került megfelelően tisztázásra a tűzoltóságok feletti szakmai felügyelet kérdésköre, ez azt eredményezte, hogy ellehetetlenült a szakmai hibák korrigálása, a hibázók felelősségre vonása.

Ez hosszú távon azt eredményezte, hogy sérült a Ttv-ben megfogalmazott azon elv, hogy a hivatásos önkormányzati tűzoltóság egységes elvek alapján szervezett rendvédelmi szervezet része, mivel az egységes elvek érvényesítésére nincs hathatós lehetőség.

E problémák kiküszöbölésére a tűzvédelem állami kézbe történő helyezésével nyílik lehetőség.

A törvényjavaslatban szereplő módosítások eredményeképp egy helyi érdekektől mentes, egységes rendvédelmi és megfelelő szintű irányítással bíró rendszer kerül kialakításra, amely a meglévő kapacitások jobb hatásfokú kihasználásával, az erő- és eszközállomány optimális tervezésével és rendszerben tartásával hatékonyabb tűzvédelmet eredményez, és az anyagi források ésszerű felhasználását teszi lehetővé.

A megszűnő hivatásos önkormányzati tűzoltóság helyébe az egységes katasztrófavédelmi szervezetrendszeren belül működő állami tűzoltóság lép. . A hivatásos önkormányzati tűzoltóságok vagyonával kapcsolatban a törvényjavaslat azon az elvi alapon áll, hogy a hivatásos önkormányzati tűzoltóság által használt vagyon a tűzoltóság által ellátott közfeladathoz igazodik, így azzal, hogy a közfeladatot az állam átveszi, így indokolt az annak ellátásához szükséges vagyontömeg átvétele is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

A 3. §-hoz

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

Az értelmező rendelkezések bővítése a szabályozás kibővülése miatt indokolt. A nagymértékű változtatások miatt indokolt az értelmező rendelkezésekre vonatkozó teljes szövegrész cseréje.

A változtatások főbb pontjai részletesen:

A törvényben és végrehajtási rendeletében használt kifejezések (veszélyes ipari üzem, veszélyes létesítmény) azt a látszatot kelthetik, hogy a vegyi anyaggal foglalkozó üzemek katasztrófa veszélyesek, így felerősíti a társadalomban egyébként is meglévő, megalapozatlan gyanakvást és félelmet a vegyiparral, a vegyi anyagokkal szemben. Ezzel ellentétben a tény az, hogy a vegyipar által előállított anyagok nélkül ma már elképzelhetetlen az élet, és a baleseti kockázata egy ilyen üzemnek kisebb, mint a közlekedési eszközök igénybevétele. A Seveso irányelvben nem szerepelnek ezek a kifejezések, hanem olyan üzemekről, létesítményekről ír, amelyekben a mellékletben meghatározott küszöbérték fölötti mennyiségben végeznek veszélyes anyagokkal tevékenységet. A nyelvhelyesség is a pontosítást indokolja, veszélyes ipari üzemek helyett valójában veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekről van szó; ez a módosítás valamennyi érintett definícióban átvezetésre került.

A 2. és 3. pont az engedélyezési eljárás egyszerűsítésével (szakhatósági közreműködés megszüntetése) kapcsolatos technikai pontosításokat tartalmazza.

A 2. pontban, a biztonsági elemzés törvényi fogalmában is szükséges kinyilvánítani a biztonsági jelentéshez képest enyhébb, üzemeltetővel szemben támasztott követelményrendszert. Ennek oka az, hogy az alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek általában a kisebb veszélyes anyagmennyiségek következtében kisebb veszélyt jelentenek környezetükre.

A 7. pont a veszélyhelyzeti szabályozás felülvizsgálata miatt szükséges, a katasztrófa sújtotta terület törvényi definícióját adja meg.

A 10. ponthoz: a szöveg a Seveso II. irányelvnek megfelelően kerül pontosításra.

A 12. ponthoz: az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai bizonyították, hogy helyi szinten szükség van olyan, katasztrófák elleni védekezéshez megfelelő képzettséggel rendelkező személyekre, akik a polgármesterek számára megfelelő segítséget tudnak nyújtani a megelőzési és védekezési feladatok során.

Az elsődlegesen a polgármesteri hivatal, másodsorban az önkormányzat által fenntartott intézmények állományából e feladatok ellátására kiképzett, begyakoroltatott és vizsgázott közbiztonsági referensek feladataihoz hasonló, meghatározott képzettséggel és szakmai tapasztalatokkal rendelkező, városüzemeltetési feladatokat ellátó települési főmérnök munkájával is biztosítható a katasztrófavédelmi feladatok szakmai támogatása.

A 14. és a 25. ponthoz: az itt található módosítások a hatósági engedélyezési tevékenység kiterjesztésére vonatkozó egyes szabályokat tartalmazzak. A törvény hatálya alá nem tartoztak azok a kisebb létesítmények, amelyek szintén a 18/2006. (I. 26.) Korm. r. 1. mellékletében felsorolt veszélyes anyagokkal végeznek különböző tevékenységeket, de az anyagok mennyisége nem éri a küszöbértéket. A gyakorlat azt mutatja, hogy bár a kisebb üzemekben is be kell tartani a tűzvédelmi, munkavédelmi, humán-egészségügyi előírásokat, mégis hiányzik az az összefogott biztonsági rendszer, amely a balesetek megelőzésében, illetve a bekövetkezett balesetek hatásainak csökkentésében fokozott hatékonyságot garantálna.

Ennek érdekében a törvényjavaslat alapján létrejön egy, a Seveso II irányelvben meghatározott engedélyezési eljáráshoz hasonló, de annál lényegesen egyszerűbb követelményrendszer alapján működő, a katasztrófavédelmi hatóság által végzett engedélyezési eljárás létrehozása.

Az új rendszerrel – melynek alapja a Seveso-nál meghatározott küszöbmennyiségek negyede („küszöbérték alatti veszélyes üzem”) – jelentős mértékben emelkedhet nemcsak az üzemek

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

működési biztonsága, de a lakosság biztonsága is. A hatóság az engedélyeztetések során információkat kap a felhasznált veszélyes anyagokról és mennyiségeikről, a létesítményekben végzett tevékenységekről és az ehhez fűződő veszélyes áru szállításáról, így megnövekszik a cselekvési lehetősége a felkészülés és a beavatkozások tervezése és szervezése terén.

A 20-23. pontok a polgári védelmi szabályozás integrációja miatt kerültek be a jogszabályba.

A 24. ponthoz: A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek üzemeltetői számára nem alkalmazható egyértelműen a rendkívüli eseményre vonatkozó fogalom és a hozzárendelt tájékoztatási kötelezettség. A rendkívüli esemény jelenlegi fogalom-meghatározása jogalkalmazási bizonytalanságot jelent az üzemeltetők és a kötelezettséget érvényesítő hatóság között, ezért a fogalom pontos meghatározásra került.

A 4. §-hoz

Tekintettel arra, hogy a törvény hatályának bővítésével a szabályozás kiterjed a veszélyes anyagok szállítás közbeni ideiglenes tárolására, valamint csővezetékes szállításra, ezért egyes rendelkezések hatályon kívül helyezése indokolt.

Az 5. §-hoz

A katasztrófavédelmi rendszer működési feltételeinek és finanszírozási normatíváinak megteremtése a Kormány feladata.

A 6. §-hoz

A polgári védelmi szervezetek egyidejű alkalmazásáért, működésük és fejlesztésük pénzügyi feltételeiért a Kormány felel.

A 53. §-hoz

A korábbiakhoz hasonlóan törvényi szinten – a veszélyhelyzettől elhatárolva – kerül szabályozásra a Kormány azon jogköre, amely szerint rendeletben dönthet a katasztrófa sújtotta területen bevezetendő rendkívüli intézkedésekről. A Kormány a hatályos jogszabályok szerint a rendeleti úton bevezetett rendkívüli intézkedéseket csak veszélyhelyzetben alkalmazhatja. Ezzel egyidejűleg lehetnek olyan helyzetek, amikor nincs szükség veszélyhelyzet kihirdetésére, de a katasztrófa sújtotta területen indokoltá válik bizonyos rendkívüli intézkedések megtétele. Az alkalmazható rendkívüli intézkedések részletes szabályai a IV/A. fejezetben kerülnek kibontásra.

A 10. §-hoz

Figyelemmel a katasztrófavédelem nemzetközi kötelezettségeire, valamint a koncepcióban foglaltakra, szükséges a katasztrófavédelem központi szerv vezetője jogosítványainak bővítése.

A 12. §-hoz

A főigazgató és a megyei igazgatók kinevezésére és felmentésére vonatkozó szabályok oly módon változnak, hogy a megyei igazgatókat a főigazgató helyett a belügyminiszter nevezi ki.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

Figyelemmel a katasztrófavédelem nemzetközi kötelezettségeire, a kritikus infrastruktúra védelem hazai szabályozásából eredő feladatokra, valamint a koncepcióban foglaltakra, szükséges a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter feladatainak egyértelmű meghatározása és bővítése.

A 14. §-hoz

A helyi társadalom és értékeinek megóvásához nélkülözhetetlen a közbiztonság megteremtése és megóvása. Az önkormányzatoknak törekedniük kell arra, hogy kiszámítható és biztonságos környezetet teremtsenek a településeken élők számára. Mindez a jövőben a rendvédelmi szervek, az önkormányzatok és a lakosság összefogásával valósítható meg a megyei, fővárosi védelmi bizottság koordinálásával.

Jelenleg a hatályos Kat. a már hatályon kívül helyezett, a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvényre hivatkozik, ezért szükséges a hivatkozás aktualizálása.

A 18. §-hoz

A védelmi bizottságok, valamint azok elnökei részére biztosított további jogok és hatáskörök kellő lehetőséget nyújtanak a szakszerű felkészülés megszervezésére, végrehajtására, továbbá a védekezés területén további intézkedések megtételére.

A helyi védelmi bizottság elnöke számára biztosított jogköröket korábban a Kat. nem szabályozta, a védekezés irányításával összefüggésben biztosított feladatainak meghatározásával hatékonyabbá válik a védekezés helyi szinten.

A 19. §-hoz

A közfoglalkoztatási támogatás igénylése jó lehetőséget nyújt a munkahelyteremtésre és a nagy létszámú munkaerő biztosítására a megelőzéssel, védekezéssel és helyreállítással összefüggő helyi katasztrófavédelmi feladatok hatékony ellátása érdekében. Ennek szükségességét az Állami Számvevőszék „a természeti katasztrófák megelőzésére, elhárítására, következményeinek felszámolására kialakított rendszerek ellenőrzéséről” készített jelentésében is igazolta.

A fenti módosítás eredményeképpen a polgármester a megelőzés, a védekezés és a helyreállítás egyes feladatainak végrehajtásához a jövőben közfoglalkoztatási támogatást igényelhet a központi költségvetésből, az erre a célra létrehozott költségvetési előirányzat terhére.

A polgármester jogköreinek bővítésével (tervkészítési- és adatszolgáltatási kötelezettség, közbiztonsági referens kijelölése) hatékonyabbá válik a katasztrófák elleni védekezésre való felkészülés és a veszélyhelyzetek kezelése helyi szinten.

A 22. §-23. §-hoz

A védekezési feladatok ellátása a hatályon kívül helyezendő Pvtv. normaszövegének a katasztrófavédelmi törvénybe történő átemelésével és beillesztésével bővül.

Ezen túlmenően hazánkban meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a speciális eszközökkel és képzettséggel rendelkező szervezetek jogszerűen, megfelelő szakmai irányítással és nem utolsósorban a működésükhöz szükséges pénzügyi forrásokkal részt vehessenek a hazai védekezési tevékenységben.

A 24. §-hoz

A polgári védelmi kötelezettség teljesítésének egyik garanciája a betegség – és balesetbiztosításra vonatkozó előírások meghatározása. A baleseti ellátás fogalmát a törvényjavaslat a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényben foglaltaknak megfelelően használja.

A 25. §-hoz

Az adatszolgáltatási kötelezettség kiterjesztése a védekezés aktív időszakában, valamint a katasztrófák okozta károk helyreállítása és az újjáépítés érdekében szükséges, hogy a károsodott ingatlanok jellegére vonatkozó adatokhoz (lakóház, üdülő, gazdasági épület, stb.) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek számára a közvetlen hozzáférés biztosított legyen. A rendelkezés beépítésének szükségességét a Kulcsnál történt fölcsumamlás és a vörösiszap katasztrófa tapasztalatai is alátámasztják, ahol az életveszély elhárításakor komoly nehézséget okozott az érintett ingatlantulajdonosok (több esetben más településen élő személyek) elérése, továbbá a kárenyhítés során az ingatlanok nyilvántartás szerinti minőségének utólagos igazolása.

A 26. §-hoz

Jelentős probléma, hogy 1940 évektől napjainkig folyamatosan telepített végpontok esetében az eszközhelyezések jogi viszonyainak rendezése teljes mértékben hiányzik.

A módosítási javaslattal az új eszközök elhelyezésének problémaköre és a régi eszközök telepítésének visszamenőleges legalizálása is várhatóan megoldódna.

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) a lakosság védelme érdekében telepített több lakossági riasztó végpont (Riasztó végpont) után bérleti díjat fizet. Az ingatlan tulajdonosai nem szívesen engedik betelepülni az OKF Riasztó végpontjait. Betelepülés engedélyezés esetén viszont olyan költséget kívánnak érvényesíteni az OKF felé, mint a mobilszolgáltatók felé (az eddig betelepült végpontok esetén azonban sikerült kialakítani egy köztes összeget). A bérleti szerződés nem ad lehetőséget szolgalmi jog bejegyzésére, így a szerződés felmondásával (ez általában 3 hónap) az OKF kereshet új telepítési helyet a Riasztó végpont elhelyezésére. Az új telepítés miatt a következő költségek merülnek fel: új bérleti ár, tervek átdolgozása, esetlegesen újabb Riasztó végpontok telepítése a lefedettség biztosítása miatt.

A 27. §-hoz

Az elmúlt 10 évben bekövetkezett szervezeti változások, valamint a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok államosítása indokolják a katasztrófavédelem szervezetére vonatkozó általános rendelkezések korrekcióját. Ezen túlmenően a hivatásos katasztrófavédelmi szervek elnevezése is változik: a közbiztonság kiemelt prioritást élvez, amelynek a katasztrófavédelem is szerves része. Ezért a hivatásos katasztrófavédelmi szervek elnevezése az általános rendőrségi feladatokat ellátó szervek elnevezéseihez igazodik.

A balesetek során történt beavatkozások tapasztalatai a balesetek okainak feltárása, valamint az abból levonható tapasztalatok, illetve az azok alapján szükségessé váló megfelelő szabályozás kialakítása indokoltá teszi azt, hogy a súlyosabb baleseteket kivizsgáló szervezet, a beavatkozás során elsődlegesen érintett valamint a lakosság védelme tekintetében alapvető feladatokkal rendelkező szervezet (katasztrófavédelem) egységes irányítása alatt

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

működjön, részben megtartva a közlekedésbiztonsági szervezet jelenlegi önállóságát. Ezzel biztosítható ezen szervezetek részéről a megfelelő tapasztalatcsere a balesetek megelőzése, valamint a szükségessé váló szabályozás kialakítása érdekében

A 28. §-hoz

A NATO és EU kötelezettségeinkből adódóan a katasztrófavédelmi törvény részévé kell tenni a NATO veszélyhelyzeti tervezés rendszerét, valamint a polgári védelmet és a katasztrófák elleni védekezést érintő uniós feladatokat.

Az emberi élet és anyagi javak védelme érdekében, a veszélyhelyzeti reagálás és annak tervezése idején szükséges a digitális földmérési és térképészeti állami alapadatok biztosítása a hivatásos katasztrófavédelmi szervek részére, továbbá biztosítani kell a hivatásos katasztrófavédelmi szervek ingyenes hozzáférését a feladataik ellátásához a földhivatali és egyéb állami nyilvántartásokhoz.

A 29. §-30. §-hoz

A katasztrófavédelmi törvényben az OKF főigazgatója részére biztosított jogosítvány az uniós polgári védelmi együttműködési rendszerhez való kapcsolódást szolgálja.

A katasztrófavédelmi törvényben az OKF főigazgatója részére biztosított jogosítvány a katasztrófák elleni védekezésre való felkészüléssel, a veszélyhelyzetek kezelésével és a helyreállítással összefüggő helyi katasztrófavédelmi feladatok hatékonyabb ellátását szolgálja. A közfoglalkoztatás keretében a foglalkoztatottak bevonásával és szakmai irányításával lehetőség nyílik a településeken a csapadékvíz elvezető árokrendszerek, csatornák, átereszek kitisztítására, karbantartására, valamint a szivattyúzási feladatok elvégzésében és a figyelőszolgálat működtetésében való közreműködésre. A települési megelőzési és védekezési feladatok mellett a kárterületen tevékenykedő beavatkozó erők megbízható logisztikai támogatására (pl. az ár- és belvízvédelmi létesítmények, műtárgyak rendszeres tervszerű karbantartására, tisztítására, ingatlanok, raktárak, objektumok, vezetési pontok épületeinek általános karbantartási munkálataira, étkeztetésben, gépjárműjavító bázisokon, valamint a lakossági riasztó rendszerek működtetésében történő munkavégzésre), valamint egyes tűzmelegelőzési feladatok ellátásában (pl. tűzgyújtási tilalom betartásának, illetve a tűzcsapok meglétének ellenőrzése) is foglalkoztathatók.

A 32. §-hoz

Az építési, használatba vételi és veszélyes tevékenység megkezdési eljárás katasztrófavédelmi engedéllyel zárult. Az eljárások egyszerűsítése és az üzemeltetők adminisztratív terhének csökkentése érdekében összevonásra kerül a használatbavételi és veszélyes tevékenység megkezdési eljárás.

A rendelkezés alapján a katasztrófavédelmi hatóság eljárásának igazgatási szolgáltatási díj-kötelezettségét alapozza meg.

A 34. §-hoz

A területfejlesztési tervek nem tartalmazzak a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekről fontos információt, illetve olyan információkat, melyeket megvalósítás, változtatás vagy

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

megszüntetés esetén módosítani lenne szükséges. Ezért a szöveg a tervezetben pontosításra került.

Jelenleg nem szabályozott a veszélyességi övezet településrendezési tervben való feltüntetésének finanszírozása. A „szennyező, illetve a veszélyt okozó fizet” elv alapján az övezet kijelölésével kapcsolatos költségeket az Üzemeltetőnek kell viselnie.

A tevékenység ideiglenes szüneteltetését a Seveso II. Irányelv szerint nem kötelező bejelenteni, ha az üzemeltető előre látja, hogy folytatni fogja tevékenységét változatlan feltételek mellett. A hatósági eljárás egyszerűsödik, az üzemeltetők adminisztratív terhe csökkenhet az újrainduláskor (tekintve, hogy nem kell új dokumentációt készíteni és hatósághoz benyújtani). A bejelentési kötelezettséget a jelenlegi eljárás egyszerűsítése érdekében az Irányelv eredeti 6. cikk 4. pontjához szükséges igazítani.

Az Irányelv rendelkezése szerint az üzem, létesítmény, tárolóberendezés, technológiai eljárás módosításáról, csak akkor kell tájékoztatni a hatóságot, ha az a biztonságot hátrányosan jelentős mértékben befolyásolja.

Továbbá az Irányelv előírása szerint be kell jelenteni az alkalmazott veszélyes anyagok mennyiségének jelentős növekedését, illetve a veszélyes anyag jellegének vagy fizikai tulajdonságának jelentős változását is.

Ide kerül továbbá beépítésre a § (5) bekezdésében megjelenő, a védekezés belső (létesítményi) rendszerével kapcsolatos bejelentési kötelezettség is.

A biztonsági jelentés és elemzés soron kívüli felülvizsgálatának eljárási rendjét a végrehajtási rendelet 7. § a tartalmazza, amely kitér a biztonsági jelentés és elemzés szükség szerinti módosítására és hatósághoz történő benyújtására is, azonban az Irányelv alapján a biztonsági elemzés vagy biztonsági jelentés módosítását a jelentős változtatást megelőzően kell a hatóságnak bemutatni.

A 35. §-hoz

A hatályos szabályozás a biztonsági elemzés időszakos felülvizsgálata esetében indokolatlanul szigorúbb engedélyezési kötelezettséget ír elő a biztonsági jelentésnél alkalmazott és a végrehajtási rendelettel harmonizált rendelkezéssel ellentétben, ezért szükséges a rendelkezések egységes követelmények szerinti módosítása.

A 38. §-hoz

A fogalom-meghatározásnak és a Seveso II. Irányelvnek megfelelő pontosítás.

A 39. §-hoz

A rendelkezés az engedélyezési eljárás egyszerűsítésével (szakhatósági közreműködés megszüntetése) kapcsolatos technikai pontosítást tartalmaz.

A 40. §-hoz

Jelentős veszélyeztetés esetén az alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeknél is indokolt lehet a veszélyeztetett települések lakosságának és környezetének védelme érdekében külső védelmi tervet készíteni. Felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemnél a Seveso II. Irányelv alapján kötelező a terv elkészítése, míg az alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem esetében – az üzem által okozott veszélyeztetés értékelése alapján – a hatóság dönt a terv elkészítésének szükségességéről.

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A módosítás értelmében az iparbiztonsági felügyeletet végző szervezet hatósági engedélyezési, felügyeleti és ellenőrzési rendszert működtet az üzemeltetői intézkedések bevezetésének érvényesítése céljából, melynek során nem veszi át az ágazati biztonsági szakterületek (környezetvédelem, munkavédelem, tűzvédelem, bányafelügyelet, ÁNTSZ stb.) hatósági tevékenységét, kizárólag a veszélyes tevékenységek katasztrófa-, tűz- és polgári védelmi felügyeletét teszi hatékonná.

Az iparbiztonsági felügyelet a súlyos káresemény elhárítási tervek elkészítésébe és azok begyakorlásába bevonja az ágazati hatóságokat, amelyek hatósági ellenőrzésük eredményeiről tájékoztatják az iparbiztonsági felügyeletet annak érdekében, hogy az esetleges lakosságot és anyagi javakat érintő veszélyeztető következmények megelőzhetőek legyenek.

Az iparbiztonsági hatóság a katasztrófavédelmi törvény hatálya alá tartozó üzemeket felügyelő ágazati hatóságok hatósági tevékenységének eredményeiről – a hatósági információcseré érdekében – nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza az egyes társhatóságok ellenőrzési jegyzőkönyveit, hatósági döntéseit (határozatait), amelyeket a társhatóságok részére hozzáférhetővé tesz. A hatóság a honlapján keresztül biztosítja a lakosság részére, hogy az iparbiztonsági hatósági tevékenység alá tartozó üzemek hatósági engedélyeit megismerhessék.

A 41. §-hoz

A szöveg pontosításra került a tekintetben, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem módosítása esetén nem szükséges a lakossági véleménynyilvánítás biztosítása, elegendő azt a jelentős változtatás során biztosítani.

A 43. §-hoz

A hatékonyabb hatósági felügyelet érdekében szükséges a kisebb súlyú jogsértések szankcionálása is. A katasztrófavédelmi törvény rendelkezéseit ezért az törvényjavaslat szerint ki kell egészíteni a katasztrófavédelmi bírság jogintézményével.

A módosítás a bírság kivetésének felhatalmazó rendelkezését tartalmazza, annak egységes szabályozása a felhatalmazás alapján a végrehajtási rendeletben történik meg.

Amennyiben a bírság csak bizonyos időszakonként, vagy csak egy szabálysértésért egyszer szabható ki, a gazdálkodó szervezetnek esetenként olcsóbb a bírság kifizetése, mint a szabálytalanság megszüntetése. Ezért indokolt a bírság többszöri kiszabásának lehetővé tétele.

A 44. §-hoz

A hatósági eljárás gyorsítása miatt az ellenőrzési jegyzőkönyv a helyszínen, illetve a Ket. alapján kerül elkészítésre és átadásra. Amennyiben az ellenőrzés során tapasztaltak további intézkedés megtételét igénylik, azt a hatóság határozatban írja elő az üzemeltető számára, ezért a szakasz második mondata törlésre került.

A 48. §-49. §-hoz

A rendelkezések egyrészt a küszöbérték alatti üzemekre vonatkozó üzemeltetői kötelezettségeket, másrészt a hatósági eljárás főbb szabályait határozzák meg.

Az 50. §-hoz

A szervezeti és fogalmi változások megjelenítése a tervezet szövegében.

Az 51. §-59. §-hoz

A fejezet a minősített időszakok – a különleges jogrend rendszerének törvényi szintű szabályozását tartalmazza, figyelemmel az új Alaptörvényben foglaltakra és a katasztrófavédelmi rendszer ezzel összefüggő feladataira.

Az új terminológia szerinti veszélyhelyzet meghatározásakor felülvizsgáltuk és tudományos eredmények felhasználásával kiegészítettük, korszerűsítettük a lehetséges veszélyek körét. Új elem a kritikus infrastruktúrák sérülése következtében fellépő ellátási zavarok, pontosításra került a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelettel összhangban lévő légszennyezettségi helyzet meghatározása.

Az elmúlt évek tapasztalatai bizonyítják, hogy a veszélyhelyzet elrendelését igénylő esemény valószínű bekövetkezése esetén már szükség volt a katasztrófavédelem rendszerének meghatározott mértékű aktivizálására és a szükséges intézkedések meghozatalára a kormányzat részéről.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy közvetlenül az adott eseményt megelőzően sor kerüljön olyan intézkedésekre és döntésekre, amelyek segítségével könnyebben és gyorsabban kezelhetők a kialakuló veszélyhelyzetek – ez az időszak a „katasztrófaveszély” időszaka.

Ez a módosítás lehetővé teszi, hogy amennyiben a kialakult helyzet a védelmi igazgatás helyi és területi szintjén előreláthatólag nem kezelhető, egyszemélyi felelős vezető jogszabályban meghatározott szervezeti és egyéb korlátok és garanciális szabályok között dönthessen a szükséges megelőző intézkedésekről, az előfinanszírozásról, az erő-eszközök átcsoportosításáról, a polgári védelmi szervezetek mozgósításáról, az állami tartalékkészletek felhasználásáról, átmeneti irányítási szabályok bevezetéséről, a védekezésre készülők állami, felügyeleti ellenőrzéséről. A kijelölt egyszemélyi felelős vezető a döntési jogosítványait az ágazatok szakmai felelősségi és hatásköreit nem elvonva, ágazatközi vezető-irányító-koordinatív szerepben gyakorolná.

Veszélyhelyzet kinyilvánítása esetén egyszemélyi felelős vezető döntene a védekezésben részt vevő szervek és anyagi eszközök alkalmazásáról, a központi eszközök és tartalékok igénybeviteléről. Egy katasztrófa bekövetkezésekor az azonnali beavatkozás szükséges, azonban egy hosszabb lefolyású veszélyhelyzet esetén (pl. árvíz) a védelem fenntartásához elengedhetetlen az állam apparátusának megfelelő felkészülési időt biztosítani a hatékony védekezéshez. Ezen szabályozás alapján az előre jelzett veszélyekkel arányos intézkedések léptethetők életbe, elsősorban a helyi védekezés előkészítése érdekében.

A tervezet megeremti a Kormány azon jogkörét, hogy – a hatályos jogszabályoktól eltérően, a veszélyhelyzet kihirdetésétől függetlenül – rendeletben dönthessen a katasztrófa károsító hatása által érintett területen rendkívüli intézkedések bevezetéséről. Adódhatnak ugyanis olyan helyzetek, amikor nincs szükség veszélyhelyzet kihirdetésére, de a katasztrófa sújtotta területen indokoltá válhat a helyreállítás és újjáépítés eredményes és zavartalan lebonyolítása érdekében a tervezetben meghatározott rendkívüli intézkedések megtétele.

A 60. §-79. §-hoz

A polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény hatályon kívül helyezésével ebben a fejezetben jelennek meg a polgári védelem működésével, felépítésével, szervezeti struktúrájával kapcsolatos szabályok, aktualizálva a modern kor kihívásainak és a koncepció tartalmának megfelelően.

A polgári védelem a hatályos szabályos szerint a honvédelem rendszerében megvalósuló szervezet, feladat- és intézkedési rendszer.

Tekintettel arra, hogy világméretű fegyveres konfliktus kialakulásának veszélye az utóbbi években jelentősen csökkent, a polgári védelmi tevékenység – a lakosság és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelmének – hangsúlya áthelyeződött a békeidőszaki katasztrófák kezelésére. (A polgári védelem szabályainak az új törvényben való megjelenésével párhuzamosan a honvédelmi törvény módosítására is sor kerül. A Hvt-ben a polgári védelmi kötelezettség a honvédelmi kötelezettség részeként fog megvalósulni fegyveres összeütközések idején.)

A feladatok prioritásának módosulásával a polgári védelmi rendszer fejlesztése és átalakítása is elengedhetetlenné vált, igazodva a megváltozott célokhoz, elsődlegesen a katasztrófák kezeléséhez.

Fegyveres összeütközések esetén természetesen – a korábbiakhoz hasonlóan – a polgári védelmi szervezetek továbbra is ellátják a Genfi Egyezmény I. és II. Kiegészítő Jegyzőkönyveiben meghatározott humanitárius feladataikat a lakosság védelme érdekében.

A polgári védelmi kötelezettség személyes közreműködési és vagyoni szolgáltatási kötelezettséget jelent. A polgári védelmi kötelezettség 18 éves korától a mindenkor i öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig terjed ki azon magyar állampolgárokra, akik belföldön lakóhellyel (ennek hiányában tartózkodási hellyel) rendelkeznek.

A tervezet a korábbi szabályozáshoz hasonlóan felsorolja a kötelezettség alóli mentesség eseteit, amelyek elsősorban a gyermekneveléshez és a kötelezettség alatt álló személy egészségi állapotához igazodnak és csak ezen állapot fennállásáig érvényesek. A polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegebízata gyakorlásával teljesíti az, aki a felsorolt szervezetnél, avagy munkakörben dolgozik, vagy az ott megjelölt közfeladatot látja el.

A polgári védelmi kötelezettség tartalma nem változik, továbbra is az adatszolgáltatási, bejelentési, megjelenési kötelezettséget és a polgári védelmi szolgálatot foglalja magában, melyek részletszabályait a tervezet tartalmazza.

A törvényjavaslat részletesen szabályozza a természetes személyek, jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek polgári védelemmel kapcsolatos vagyoni szolgáltatási kötelezettségét. A vagyoni szolgáltatás alanyait érintő igénybevétel ösztársadalmi szinten is előnyös, mert a helyben rendelkezésre álló nemzetgazdasági erőforrások kerülnek felhasználásra a polgári védelmi feladatok teljesítése érdekében.

A vagyoni szolgáltatási kötelezettség a jogállamiság követelményeinek megfelelő lehetőséget biztosít a polgármester számára, hogy a természeti és civilizációs katasztrófák bekövetkezése esetén technikai eszközöket, ingatlanokat és egyéb szolgáltatásokat használjon fel a lakosság védelme érdekében.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek mellett szabályozásra kerülnek az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek is, valamint a polgári védelmi feladat ellátására önkéntesen jelentkező személyek részvétele. A kötelezettség és az önkéntes részvétel keretszabályait a kormány- és miniszteri rendeletekben megfogalmazandó végrehajtási részletszabályok teszik majd teljessé.

A törvényjavaslat az adatvédelmi előírások figyelembevételével szabályozza, hogy a polgári védelmi szervezetbe történő beosztás, valamint a polgári védelmi feladatok tervezése és végrehajtása érdekében mely szervek milyen tartalmú adatgyűjtést végezhetnek. Tekintettel az adatkezelés célhoz kötöttségének elvére a polgármester az összegyűjtött adatokról nyilvántartást nem vezethet, az adatokat a polgári védelmi szervezetbe beosztó határozat jogerőre emelkedése és az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv tájékoztatása után haladéktalanul törli.

Az önkéntes polgári védelmi szervezetek tevékenységére a katasztrófák elleni védekezésben nagy szükség van, különösen az önkéntes mentőszervezetekre speciális szakismeretük,

felkészültségük alapján. Az utóbbi évek gyakorlati tapasztalatai megerősítették e szervezetek tevékenységének nélkülözhetetlenségét az elsődlegesen beavatkozó tűzoltóságok mellett.

A különleges kiképzésű speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, polgári védelmi feladat ellátására, valamint emberi élet mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződések olyan képességekkel rendelkeznek, amelyek sem az állami, sem az önkormányzati tűzoltóságoknál nem állnak rendelkezésre, vagy állami-önkormányzati fenntartásuk indokolatlanul nagy költséget jelentene. Speciális felkészültségük és felszereltségük alapján tevékenységi körük sokrétű, a mentés és katasztrófa-elhárítás minden területére kiterjed. E feladatok végrehajtásába történő bevonásuk szabályozottságát teremtik meg az új rendelkezések.

A 82. §-hoz

A katasztrófa- és polgári védelmi feladatok ellátásához szükséges forrásokat az Országgyűlés a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetében biztosítja.

A 88. §-hoz

A módosítás a katasztrófavédelmi feladatok ellátását és a megelőzést szolgáló bevételek fajtáját határozza meg. Ezek a bevételek a katasztrófavédelmi hatóság által kiszabott bírságok, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek üzemeltetőinek, valamint a veszélyes árut tároló, gyártó, feldolgozó és felhasználó és veszélyes árut szállító gazdálkodó szervezetek befizetései képzik. A bevételek felhasználhatók a katasztrófák megelőzésére tett intézkedésekre, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek központi, területi, helyi szervei katasztrófavédelmi feladatainak ellátásához szükséges műszaki-technikai eszközök, felszerelések fejlesztése céljára, a veszélyhelyzet kezelésére, valamint a károk megelőzésére. A katasztrófavédelmi hozzájárulás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

A veszélyes áruk szállításával kapcsolatos külön jogszabályok, melyek meghatározzák a katasztrófavédelmi hozzájárulásban érintettek körét:

ADR

- 1979. évi 19. törvényerejű rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás kihirdetéséről
- 2009. évi LVIII. törvény a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Melléklete 2009. évi módosításaival és kiegészítéseivel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről
- 38/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról

RID

- 1986. évi 2. törvényerejű rendelet a Bernben az 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) kihirdetéséről
- 2009. évi LIX. törvény a Bernben, 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv C Függelékének Melléklete 2009. évi módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről
- 39/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelet a Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat (RID) belföldi alkalmazásáról

ADN

- 2009. évi III. törvény a Genfben 2000. május 26. napján kelt, a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADN) kihirdetéséről
- 2010. évi VI. törvény a Genfben, 2000. május 26. napján kelt, a Veszélyes Áruk Nemzetközi Belvízi Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADN) szövegének módosításáról szóló Jegyzőkönyv kihirdetéséről, valamint az ADN-hez csatolt Szabályzat kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról

ICAO

- 1971. évi 25. törvényerejű rendelet a nemzetközi polgári repülésről Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény és az annak módosításáról szóló jegyzőkönyvek kihirdetéséről
- 2009. évi LXXXVIII. törvény a nemzetközi polgári repülésről szóló, Chicagóban, az 1944. évi december hó 7. napján aláírt Egyezmény Függetlékei módosításának kihirdetéséről

A 89. §-hoz

A „közjogi szervezetszabályozó eszköz” kifejezés bevezetésével indokoltá vált a végrehajtási rendeletekben, valamint a katasztrófavédelmet és polgári védelmet érintő miniszteri rendeletekben foglaltak áttekintése. A jövőben a részletszabályok normatív határozat és normatív utasítás formájában kerülnek kiadásra.

A 90. §-hoz

A társadalmi és karitatív szervezetekre, az önkéntes mentőszervezetekre vonatkozó, valamint a korábban a Ptv-ben szereplő felhatalmazó rendelkezések alapján a részletszabályok kormány- és miniszteri rendeleti szinten kerülnek kidolgozásra, illetve módosításra.

A 93. §-hoz

A rendelkezések alapján az egyes jogintézményekre vonatkozó részletszabályok kormányrendeleti szinten kerülnek kidolgozásra, erre ad felhatalmazást a törvény.

A 94. §-hoz

A törvény módosításának hatályba lépésére, valamint a végrehajtási rendeletek megfelelő módosítására elegendő időt kell biztosítani.

A 98. §-hoz

Jelenleg ADR ellenőrzéseket négy hatóság (katasztrófavédelem, vám- és pénzügyőrség, rendőrség, közlekedési hatóság) végez. Négy eljáró hatósággal egységes joggyakorlat kialakítása nem lehetséges, ennek megfelelően – mivel az ahhoz szükséges feltételek rendelkezésre állnak – a törvényjavaslat alapján a hatáskör a külső határszakaszokon és a vámudvarokban végzett ADR ellenőrzések kivételével a katasztrófavédelemhez kerül.

A 101. §-hoz

Az ár- és belvízvédekezésben közreműködők között kiemelt szerep hárul a polgári védelmi szervezetek és az önként jelentkező lakosság mellett a közfoglalkoztatottakra, akik munkájukkal hozzájárulnak a védekezés eredményességéhez. A közerő fogalmát a hatályos jogszabályok nem nevesítik, a módosítást az egyértelmű és világos jogalkotásnak való megfelelés indokolja.

A 103. §-106. §-hoz

A légi úton közlekedtetett veszélyes anyagok (árúk) szállításáért a légiközlekedési hatóság a felelős.

A katasztrófavédelmi szerveknél a veszélyes anyagokkal és azok szállításával, illetve a lefolytatott hatósági eljárásokkal kapcsolatosan felhalmozódott tapasztalatok alapján, valamint a veszélyes anyagok (árúk) szállításának egységes szemléletmód szerinti kontrollálása, szükségessé teszi, hogy e szállítások ellenőrzésében a katasztrófavédelmi hatóság részt vegyen.

A veszélyes anyagok (árúk) tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik a legtöbb és legalaposabb információval.

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek elleni védekezésért is, a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik feladatkörrel és hatáskörrel, valamint a védekezéshez szükséges eszközrendszerrel.

A fentiekén kívül, a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik feladatkörrel és hatáskörrel a lakosság magas szintű védelmének biztosítása területén. Miután a veszélyes áruk légi szállításának útvonala legtöbb esetben a fővárost és a jelentősebb városok repülőtereit érinti, így a nagy népsűrűségű és nagy lakosságszámú települések vannak kitéve a szállított veszélyes áru tulajdonságaiból adódó fokozott veszélyeknek. Ennek megfelelően indokolt, hogy a veszélyes anyagok „életútját” ne csak a keletkezés, vagy a felhasználás helyén ellenőrizhessék, hanem a kettő közötti szállítás során is, függetlenül attól, hogy milyen szállítási módot választottak a veszélyes anyagok (árúk) szállítására. Erre tekintettel a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvényt javasolt kiegészíteni egy új 3/F., valamint egy 66/B. §-sal, valamint a 73. § kiegészítése indokolt, a légiközlekedési hatóság feladat és hatáskörének változatlan formában történő meghagyása mellett.

A bírság kiszabásának célja a jogkövető magatartás kikényszerítése az érintettek körében, ezzel biztosítva a lakosság védelmének, valamint a légi közlekedés biztonságának magas szinten tartását.

A légi közlekedésről szóló törvényben jelenleg is szerepel a különböző légi közlekedési szabályok megsértése esetén kiszabható bírságok kivetésének lehetősége. A veszélyes áruk szállítására a légi közlekedésben is speciális szabályok vonatkoznak, miután ezek az áruk egyaránt fokozott veszélyt jelentenek a légi szállításban résztvevőkre, valamint a légi közlekedés egyéb résztvevőire ugyan úgy, mint a légi közlekedéstől független lakosokra. Ebből következően indokolt, hogy a veszélyes áru légi szállítás szabályainak megsértőivel szemben, speciális szankciórendszer (bírság) kerüljön bevezetésre, igazodva a szállított veszélyes áruk által képviselt fokozott kockázat mértékéhez.

A 109. §-hoz

A hivatásos önkormányzati tűzoltóság önkormányzati intézményből állami irányítás alá kerül annak törvényi kimondásával, hogy a tűzvédelmet hivatásos tűzoltóság látja el és a tűzoltás és műszaki mentés állami feladat.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény értelmében a települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen – többek között – gondoskodás a helyi

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

tűzvédelemről. Ebben a körben a települési önkormányzat vagy az önkormányzati társulás önkormányzati önkéntes tűzoltóságot hozhat létre.

A 110. §-hoz

Az államigazgatás nyelve hazánkban a magyar, azonban az angol nyelvű szabványok nem teszik lehetővé, hogy az állampolgárok a tűzvédelmi kötelezettségeikkel teljes mértékben megismerkedjenek.

A törvény bevezeti a tűzoltóörs (tűzország) fogalmát annak érdekében, hogy a mentő tűzvédelmi szempontból nem lefedett ún. fehér foltokat felszámolja oly módon, hogy kis létszámú, de hatékony, valamely tűzoltósághoz tartozó kihelyezett állományt hoz létre. Ezen túlmenően a tűzoltóörs tűzvédelmi hatósági feladatokat is ellát, ezáltal az ügyintézés közelebb kerül az ügyfelekhez.

A 111. §-hoz

A rendelkezések módosítását az önkormányzatiságból az állami rendszerre való áttérés indokolja, illetve a jobb alkalmazhatóság miatt egyszerűsítésre kerültek a tűzjelzéssel kapcsolatos rendelkezések annak érdekében, hogy a tűzjelzések (telefonos, automatikus tűzjelző berendezés általi) minél gyorsabb eljussanak a tűzoltóságokhoz.

A 113. §-hoz

Az automatikus tűzjelző rendszerek által adott téves jelzésekkel kapcsolatban a tűzoltóságok számos esetben vonulnak feleslegesen, mert ténylegesen a tűzjelző által jelzett helyen nem keletkezett tűz. Az ilyen téves riasztások jelentősen megterhelik a tűzoltóságok költségvetését, és ezek megtérülését célozza meg a szabályozás.

A 114. §-115. §-hoz

A tűzvizsgálatot is a hatóság végzi, amely eljárás megnevezése eddig hiányzott a szabályozásból.

A 116. §-hoz

Pontosítás abból a célból, hogy a javító műhelyek jobban beazonosíthatóak legyenek, és a szabályozás illeszkedjen a szolgáltatásokról szóló szabályozáshoz.

A 117. §-hoz

A piacfelügyeleti tevékenység az általános közigazgatási hatósági ügyekhez képest jelentősen több időt igényel, mivel a termék megfelelőségének igazolására laborvizsgálatokat kell kérnie a hatóságnak, amelyek jelentős időigényűek.

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság piacfelügyeleti eljárásának részletes szabályairól szóló 139/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése szerint: „A piacfelügyeleti eljárásra – az e rendeletben foglalt eltérésekkel – a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény X. fejezetében foglalt eljárási szabályokat, valamint az áruk és szolgáltatások biztonságosságáról és az ezzel kapcsolatos piacfelügyeleti eljárásról szóló 79/1998. (IV. 29.) Korm. rendelet előírásait kell alkalmazni”. Ezen rendelkezésre tekintettel a

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

piacfelügyeleti bírság adók módjára történő behajtásának a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 48. § (6) bekezdése a jogalapja.

A 118. §-hoz

A tűzvizsgálati tevékenység az általános közigazgatási hatósági ügyekhez képest jelentősen több időt igényel, mivel egy leégett, jelentősen károsodott területen kell a hatóságnak dolgoznia, számtalan tanú és ügyfélmeghallgatást kell megtartania, illetve szakértők széles körét kell bevonnia. Ezek értékelése, jelentős időbe telik. További problémát jelentett, hogy a Ket. alapján a tűzvizsgálat során tartandó szemlélt haladéktalanul lefolytatni csak törvényben meghatározott esetekben lehet. Ennek a lehetőségét teremti meg a módosítás. Nagy kiterjedésű tüzeknél, vagy erdőterületeken nem mindig lehet megállapítani pontosan a tűz helyszínét, így az illetékességet sem. A szabályozás ezt a problémát kívánja kezelni.

A 119. §-hoz

A kamarák részéről felmerült annak igénye, hogy a tűzvédelmi szakértőkön kívül más is készíthessen tűzvédelmi tervfejezetet, ha van megfelelő szaktudása. Ezen társadalmi igénynek tesz eleget a szabályozás. A módosítás megteremti a tűzvédelmi tervezők elismertségét, illetve rendezi a tervezői jogosultságokat.

A 122. §-hoz

A törvény egyértelműen rögzíti a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének tűzoltóságok feletti irányítási jogát. A törvény részletesen ismerteti a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének jogkörét.

A 123. §-hoz

A helyi önkormányzatnak a tűzoltóság működésével kapcsolatos jogosítványait tételesen felsorolja a törvény a tűzoltósággal egyáltalán nem rendelkező és az önkormányzati önkéntes tűzoltósággal rendelkező önkormányzatok vonatkozásában.

A helyi önkormányzatok mindegyike felelős az ott élő állampolgárok biztonságáért, ezért egységesen kell hozzájárulniuk a tűzvédelem költségeihez, függetlenül attól, hogy csak hivatásos, vagy önkormányzati tűzoltóság is biztosítja a védelmet, illetve önkéntes tűzoltó egyesület is részt vállal a feladatok ellátásában. A hozzájárulás teljesítésénél figyelembe kell venni az önkormányzati tűzoltóság működtetésével, vagy a mentő tűzvédelmi feladatokat ellátó önkéntes tűzoltó egyesület támogatásával felmerülő önkormányzati költségeket.

Az a) és a c) pont között nincs ellentmondás, mert a c) pont a létrehozott önkormányzati tűzoltóság fenntartására ad kötelezettséget, annak érdekében, hogy a tűzoltóság megfelelő körülmények között, megfelelő eszközökkel és megfelelő szakértelemmel, szakszerűen tudjon beavatkozni az állampolgárok védelme érdekében, illetve ne fordulhasson elő az, hogy az önkormányzat a vállalt fenntartói feladatát nem teljesíti, miközben a tűzoltóság ellátja a terület védelmét.

A 125. §-hoz

Ezt az előterjesztést a Kormány nem tárgyalta meg, ezért az nem tekinthető a Kormány álláspontjának.

A hivatásos önkormányzati tűzoltóságok államosításával a székhely település továbbra is térítésmentesen veheti igénybe középületek biztonságos üzemeltetését szolgáló egyes feladatok elvégzésére a hivatásos tűzoltóságokat.

A 129. §-hoz

Az önkéntes tűzoltóság fenntartását jellemzően a székhely település önkormányzata végzi, a működési terület szerinti többi település nem mindegyike járul hozzá a működés finanszírozásához. Ezek a tűzoltóságok elsődlegesen főfoglalkozású tűzoltókkal látják el a tevékenységüket, amely azt eredményezi, hogy állami normatívájuk jelentős részét bérjellegű kifizetésekre fordítják. A beavatkozások műszaki-technikai feltételeinek javítására keveset költenek, ami hosszú távon a beavatkozások minőségét rontja, a beavatkozó képesség csökkenéséhez vezet. A főfoglalkozású tűzoltók alkalmazása az önkéntesség elvét rontja, amely elv ezen tűzoltóságok fő rendező elve kellene, hogy legyen. Problémát okoz még, hogy a hivatásos önkormányzati tűzoltóság tűzoltás vezetésére jogosult tagjának, az önkéntes tűzoltóság önálló működési területén bekövetkezett tűz- vagy káreset helyszínén, a tűzoltás vezetésének átvételére nincsen jogosultsága, holott magasabb szintű képzettsége és nagyobb szakmai tapasztalata alapján hatékonyabban és eredményesebben irányítaná a káresemény felszámolását. A fent említettek és a tapasztalatok, felmérések alapján kijelenthető, hogy az önkéntes tűzoltóságok jelentős része nem működik megfelelően. Az ilyen módon működtetett önkéntes tűzoltóság a tűzvédelem szempontjából nem valósította meg a kitűzött célokat.

Az új szabályozás szerint önálló működési területtel nem rendelkeznenek – az elnevezésükben önkormányzati tűzoltósággá átkeresztelt – önkéntes tűzoltóságok, így az ország teljes területét lefedő hivatásos tűzoltóság az állami irányításból adódóan egységes elvek mentén tudja majd biztosítani a tűzvédelmet. Az önkormányzati tűzoltóságok természetesen továbbra is végeznének tűzoltási és műszaki mentési feladatokat, de most már nem elsődleges beavatkozóként, hanem a hivatásos tűzoltóságot segítve, az általuk kötött együttműködési megállapodás alapján.

A 134. §-hoz

A korábbi tapasztalatok okán – a jelenlegi gyakorlattól eltérően – az önkéntes és létesítményi tűzoltók egyenruháján található jelzéseknek jelentős mértékben szükséges különböznie a hivatásos állomány által használtaktól. Az önkéntesek egyenruhája nem lehet olyan, hogy alkalmas legyen az állampolgárok megtévesztésére, és nem ösztönözheti őket szereptévesztésre a hivatásos tűzoltókéhoz hasonló ruha viselete. Ugyancsak megtévesztő lehet, ha az önkéntes tűzoltók olyan gépjárművel közlekednek, amely a felületes szemlélő számára azt a benyomást kelti, hogy a hivatásos tűzoltóság kötelékébe tartoznak. Fennálló helyzet megoldására szükséges az egyenruha viselésére vonatkozó rendelkezések kiegészítése.

A 161. §-hoz

Az emberi élet és anyagi javak védelme érdekében, a veszélyhelyzeti reagálás és annak tervezése idején szükséges a digitális földmérési és térképészeti állami alapadatok biztosítása a hivatásos katasztrófavédelmi szervek részére, továbbá biztosítani kell a hivatásos katasztrófavédelmi szervek ingyenes hozzáférését a feladataik ellátásához a földhivatali és egyéb állami nyilvántartásokhoz.

A 163. §-hoz

A katasztrófa-egészségügyi ellátás jogszabályi háttérét alapvetően két jogszabály adja, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.), valamint a katasztrófa-egészségügyi ellátásról szóló 158/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet. A hivatkozott jogszabályok a katasztrófavédelmi tárgyú jogszabályokban nevesített fogalmaktól eltérő definíciókat adnak és használnak a katasztrófa fogalmával kapcsolatban, ezért szükséges a jelenlegi – a katasztrófavédelmi jogszabályokban és az Eütv.-ben használt – terminológiák harmonizálása. Ilyen módon a két jogszabály nyelvezetének összhangja biztosított.

A 164. §-hoz

A hatályos rendelkezések szerint vannak olyan ügyek, ahol a nyomozást kizárólag az ügyészség végezheti. Ezt egyrészt az elkövetett bűncselekmény jellege, az elkövetéssel gyanúsítható terhelt személye, illetve a sértett személye indokolja. Az ügyészség kizárólagos nyomozási hatáskörébe tartozó bűncselekmények körét kiegészíti a törvény a katasztrófavédelem hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekményekkel. A kizárólagos ügyészségi nyomozási hatáskör indokai a rendelkezés hatálya alá vont személyekre nézve ugyanúgy fennállnak, mint a hatályos szabályozásban felsoroltakra nézve, ezért a törvény egységessé és következetessé teszi a vonatkozó jogi szabályozást.

A 166. §-hoz

A szabálysértési törvény jelenleg is tartalmazza, hogy helyszíni bírság kiszabására a hivatásos tűzoltóság jogosult. A szabálysértési eljárás lefolytatását azonban tűzvédelmi szabálysértés esetén a jegyző hatáskörébe utalja a törvény. Ezen eljárások a legtöbb esetben egyszerű figyelmeztetéssel végződnek, mivel a jegyzők részben nincsenek tisztában a cselekmény súlyával, másrészt a súlyosabb jogkövetkezmények mellőzése csökkenti az esetleges jogorvoslati eljárások valószínűségét. A hivatásos tűzoltóság szabálysértési hatóságként a megfelelő szakmai ismeretek birtokában jóval hatékonyabban tudná érvényesíteni ezen jogi eszközben rejlő lehetőségeket.

A tűzoltóság részére a közvetlen tűz- és robbanásveszély észlelésének kivételével jelenleg nem áll rendelkezésére olyan hatósági eszköz, amellyel jelentős késedelem nélkül fel tudná számolni a fennálló veszélyhelyzetet.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 35. §-a értelmében a szabálysértési hatóság jogszabályban hatáskörébe utalt szabálysértési ügyekben járhat el. Ezért a tervezet lehetővé teszi például, hogy a tűzvédelmi hatóság egy adott helyiségben a tűzvédelmi szabályok betartását ellenőrizhesse és amennyiben jogsértést észlel az üzemeltetést a tűzvédelmi követelmények érvényesítéséig megtilthassa.

A 167. §-168. §-hoz

A vízi úton közlekedtetett veszélyes anyagok (árúk) szállításáért a hajózási hatóság a felelős. A katasztrófavédelmi szerveknél a veszélyes anyagokkal és azok szállításával, illetve a lefolytatott hatósági eljárásokkal kapcsolatosan felhalmozódott tapasztalatok alapján, valamint a veszélyes anyagok (árúk) szállításának egységes szemléletmód szerinti kontrollálása, szükségessé teszi, hogy e szállítások ellenőrzésében a katasztrófavédelmi hatóság részt vegyen.

A veszélyes anyagok (árúk) tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik a legtöbb és legalaposabb információval, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek elleni

védekezésért is, a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik feladatkörrel és hatáskörrel, valamint a védekezéshez szükséges eszközrendszerrel.

A fentieken kívül, a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik feladatkörrel és hatáskörrel a lakosság, a természetes és épített környezet magas szintű védelmének biztosítása területén, miután a veszélyes áruk vízi szállítási útvonala sok esetben lakot területen vezet keresztül, melynek során a lakosság a szállított veszélyes áru tulajdonságaiból adódóan fokozott veszélyeknek vannak kitéve. Ezen túlmenően a szállítás – jellegéből adódóan – alapvetően a természetes (vízi) környezet igénybevételével történik. Ennek megfelelően indokolt, hogy a veszélyes anyagok „életútját” ne csak a keletkezés, vagy a felhasználás helyén ellenőrizhessék, hanem a kettő közötti szállítás során is, függetlenül attól, hogy milyen szállítási módot választottak a veszélyes anyagok (árúk) szállítására. Tekintettel arra, hogy egy esetleges baleset, rendkívüli esemény a vízi környezet azonnali szennyeződését okozza, ezért javasolt kiegészíteni a víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvényt az ismertetett új szakaszokkal, a jelenlegi hajózási hatóságok feladat és hatáskörének változatlan formában történő meghagyása mellett.

A víziközlekedésről szóló törvényben jelenleg nem szerepel a veszélyes áru vízi szállítása szabályainak megsértése esetén kiszabható bírságok kivetésének lehetősége, csupán a szabálysértési törvény és kormányrendelet alapján van mód bírság kiszabására. A veszélyes áruk szállítására a vízi közlekedésben is speciális szabályok vonatkoznak, miután ezek az áruk egyaránt fokozott veszélyt jelentenek a vízi szállításban résztvevőkre, ugyan úgy, mint a vízi közlekedés egyéb résztvevőire, valamint közvetett módon a vízi közlekedéstől független lakosokra is, miután a vízi szállításra használt folyó (a vízi környezet) elszennyezése befolyásolhatja a lakosok ivóvízzel történő ellátását is. Ebből következően indokolt, hogy a veszélyes áru belvízi szállítás szabályainak megsértőivel szemben, speciális szankciórendszer (bírság) kerüljön bevezetésre, igazodva a szállított veszélyes áruk által képviselt fokozott kockázat mértékéhez.

A 172. §-hoz

A rendelkezés a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok jogállásának változása miatti technikai módosítás.

A 189. §-192. §-hoz

A vasúton közlekedtetett veszélyes anyagok (árúk) szállításáért a vasúti hatóság a felelős. A katasztrófavédelmi szerveknél felhalmozódott tapasztalatok, valamint a veszélyes anyagok (árúk) szállításának egységes szemléletmód szerinti kontrollálása szükségessé teszi, hogy a szállítások ellenőrzésében a katasztrófavédelmi hatóság önállóan is részt vegyen.

A veszélyes anyagok (árúk) tekintetében a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik a legtöbb és legalaposabb információval, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos balesetek elleni védekezésért is, a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik feladatkörrel és hatáskörrel, valamint a védekezéshez szükséges eszközrendszerrel.

A fentieken kívül, a katasztrófavédelmi hatóság rendelkezik feladatkörrel és hatáskörrel a lakosság magas szintű védelmének biztosítása területén, miután a veszélyes áruk vasúti szállítási útvonala sok esetben lakot területen vezet keresztül, melynek során a lakosság a szállított veszélyes áru tulajdonságaiból adódóan fokozott veszélyeknek vannak kitéve. Ennek megfelelően indokolt, hogy a veszélyes anyagok „életútját” ne csak a keletkezés, vagy a felhasználás helyén ellenőrizhessék, hanem a kettő közötti szállítás során is, függetlenül attól, hogy milyen szállítási módot választottak a veszélyes anyagok (árúk) szállítására. Erre tekintettel javasolt kiegészíteni a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvényt

két új (80/F.§ és 81/A.§) szakasszal, a közlekedési hatóság feladat és hatáskörének változatlan formában történő meghagyása mellett.

A bírság kiszabásának célja a jogkövető magatartás kikényszerítése az érintettek körében, ezzel biztosítva a lakosság védelmének, valamint a vasúti közlekedés biztonságának magas szinten tartását. A vasúti közlekedésről szóló törvényben jelenleg nem szerepel a veszélyes áru vasúti szállítása szabályainak megsértése esetén kiszabható bírságok kivetésének lehetősége, csupán a szabálysértési törvény és kormányrendelet alapján van mód bírság kiszabására. A veszélyes áruk szállítására a vasúti közlekedésben is speciális szabályok vonatkoznak, miután ezek az áruk egyaránt fokozott veszélyt jelentenek a vasúti szállításban résztvevőkre, ugyan úgy, mint a vasúti közlekedés egyéb résztvevőire, valamint részben közvetlen, részben közvetett módon a vasúti közlekedéstől független lakosokra is. Ebből következően indokolt, hogy a veszélyes áru vasúti szállítás szabályainak megsértőivel szemben, speciális szankciórendszer (bírság) kerüljön bevezetésre, igazodva a szállított veszélyes áruk által képviselt fokozott kockázat mértékéhez.